Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Igrzyska olimpijskie na stronie 10 i 11

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 369 Wydanie P Poznań, środa dnia 12 sierpnia 1936 Rok 31

Poznań, 11 sierpnia.

„Gdańsk pomostem niemieckim ku wschodowi"

Po spokoju olimpijskim wypłynie niewątpliwie znowu sprawa gdańska. Już teraz wiele się mówi w Gdańsku na temat niemieckiego ustosunkowania się do tego zagadnienia. Trzeba się zaznajomić z tem, jak rozwiązanie sprawy gdańskiej wygląda w wyobraźni niemieckiej, trzeba się zaznajomić z powtarzanemi po Gdańsku „propozycjami" niemieckiemi.

Niemcy chcą politycznego połączenia Gdańska z Rzeszą. Polsce chcieliby Niemcy „zapewnić" prawa gospodarcze u ujścia Wisły. Dobrze wiedzą w Berlinie, że Gdańsk musi żyć z Polski, z pośredniczenia w jej handlu zagranicznym. To też w Gdańsku podkreślają, że gospodarczych związków z Polską zrywać nie chcą.

Dla utrzymania związków z Polską, chcianoby Gdańsk po wcieleniu do Niemiec ogłosić jako wolny obszar celny, wyposażając jego port w dużą zdolność konkurencyjną. W tym celu chcianoby włączyć Gdańsk do sieci niemieckich połączeń okrętowych. To miałoby wyczerpać „autonomję" Gdańska, w którym wreszcie miałoby obowiązywać ustawodawstwo i miałaby rządzić administracja niemiecka. Przy „dobrych" stosunkach z Polską oddają się Niemcy nadziei, że dojdzie do układu dobrowolnego, w którym Polska dałaby gwarancję, że nie zastosujemy omijania portu gdańskiego.

Niemcy uważają, że ich „propozycje" odpowiadałyby oficjalnej polityce polskiej, zajmującej się jakoby Gdańskiem tylko o tyle, o ile chodzi o polskie interesy gospodarcze. Według mniemania Niemców — przyjęcie ich „propozycyj" nie pomniejszyłoby dotychczasowych zysków Polski z portu gdańskiego. Przeciwnie, Niemcy utrzymują, że Polska znalazłaby się w sytuacji wygodniejszej, gdyż pozbyłaby się w stosunku do Gdańska traktatowych zobowiązań materjalnych.

Struktura polskiego handlu zagranicznego zawsze jeszcze jest taka, że zyski z naszego wywozu w przeważającej mierze urywają się na naszej granicy celnej. Już nawet w samym porcie zyski w lwiej części bierze obcy pośrednik. Również przy imporcie polski kupiec zaczyna kalkulację od ceny, którą daje za towar w porcie naszego obszaru celnego. To są wadliwości strukturalne, wynikłe stąd, że przez wieki nie mieliśmy własnego handlu morskiego i dziś jeszcze nie rozwinęliśmy go w stopniu wystarczającym.

Ale Niemcy wychodzą z obecnego stanu faktycznego i dowodzą, że proponowane przez nich rozwiązanie sprawy gdańskiej nie naruszy rentowności polskich obrotów zamorskich przy ich dzisiejszej strukturze. Dodają jeszcze Niemcy, że Gdańsk jako bezcłowe eldorado będzie miejscem daleko swobodniejszego, niż dotąd, przeprowadzania polskich transakcyj i obrotów.

Niemcy najwidoczniej uważają, że Polska nigdy nie uzdrowi swego handlu zagranicznego, i sądzą, że na naszych niedorozwojach można opierać rachunki i „propozycje". Jest to wyraźne lekceważenie Polski i wszystko jest widocznie obliczone na polską nieznajomość zagadnień morskich, na polskie niedocenianie funkcji morza jako instrumentu, który sam daje zyski bezpośrednie i pozwala na podnoszenie rentowności obrotów gospodarczych.

Pytajmy jednak, ku czemu zmierzają zamiary niemieckie? Niemcy, usadawiając się w wolnym porcie gdańskim, mieliby taką kalkulację, że świadczenia, łożone na podnoszenie zdolności konkurencyjnej portu, wyrównywaliby zyskiem z przewozu morskiego. Polska z własnym portem w Gdyni nie mogłaby skutecznie przeciwdziałać kierowaniu się polskiego handlu zagranicznego na Gdańsk.

Z jednej strony byłaby Polska skrępowana zobowiązaniem o nieomijaniu portu gdańskiego, z drugiej ubogi polski organizm gospodarczy nie wytrzymałby specjalnego uprzywilejowania transportów, idących na Gdynię i łożenia środków na uodpornienie Gdyni na konkurencję gdańską. Nie wytrzymywałoby to też zdrowego rachunku gospodarczego, bo przy wspomnianych wadliwościach strukturalnych naszego handlu zagranicznego, których nie zdołamy szybko usunąć, więcej korzyści z uprzywilejowania transportów odnieśliby obcy pośrednicy, niż my sami.

W tym stanie rzeczy samodzielnemu wchodzeniu Polski na morza zostałby zadany cios śmiertelny. Jeśli dzisiaj nasza praca nad ugruntowaniem pozycji na morzu opłaca się i daje widoki osiągnięcia korzyści w przyszłości, to po „utrwaleniu" naszych uprawnień w porcie gdańskim w myśl recepty niemieckiej wszelkie wysiłki w tym kierunku byłyby prawie beznadziejne. Niemcy odebrałyby Polsce w praktyce bezpośredni dostęp do morza, staliby się wyłącznymi, lub prawie wyłącznymi pośrednikami w naszej wymianie towarowej z zagranicą.

„Gdańsk jest pomostem niemczyzny ku wschodowi" — tak mawiają Niemcy.

Jeśli z „pomostu" gdańskiego Niemcy zdołają opanować polski handel zagraniczny, to nietylko zatamują dalszy rozwój Polski jako niezależnego państwa, lecz bez trudności następnie uzależnią ekonomicznie od siebie wszystkie państwa bałtyckie. Z Gdańskiem wiąże się więc kwestja gospodarczego panowania Niemiec na wschodzie.

Oczywiście, że wpływy gospodarcze mają być tylko podstawą pod trwałe panowanie polityczne.

Takie oto są plany gospodarczego i politycznego sparaliżowania Polski nad Bałtykiem.

Czy polityka polska zdaje sobie z tego sprawę? Co robi, żeby zamiary niemieckie udaremnić?

EDWARD PISZCZ.

Gdynia

Dalsze zabiegi dyplomatyczne Francji

w celu niemieszania się do spraw hiszpańskich

Paryż. (PAT). Quai d'Orsay przygotowuje trzeci etap swojej akcji dyplomatycznej w sprawie zachowania neutralności wobec wypadków hiszpańskich. Pierwszym etapem była zasadnicza propozycja neutralności z dniem 1 sierpnia b. r. Za drugi etap można uważać projekt tej deklaracji przedstawiony państwom zainteresowanym, obecnie zaś Quai d'Orsay rozważa formę ostatecznego porozumienia państw w tej sprawie.

Brane są pod uwagę dwie zasadnicze możliwości: zwołanie konferencji międzynarodowej, któraby zaakceptowała w formie konwencji francuski projekt deklaracji o neutralności. Druga możliwość, bardziej prawdopodobna ze względu na konieczność pospiechu, to porozumienie państw, czy to drogą wymiany odpowiednich listów pomiędzy rządami, akceptującemi zasadę neutralności, czy też jednoczesne ogłoszenie przez zainteresowane rządy jednobrzmiących deklaracyj.

Rzym. (PAT). Minister spraw zagranicznych Siano przyjął wczoraj wieczorem ambasadora francuskiego de Chambrun, któremu zakomunikował odpowiedź włoską na projekt układu o niemieszaniu się w sprawy Hiszpanji.

Tutejsze koła francuskie informują, że odpowiedź włoska w zasadzie zgadza się na formułę neutralności, zaproponowanej przez Francję. Równocześnie jednakrząd włoski wysuwa kilka zastrzeżeń, które zostaną zbadane w drodze rozmów między obu rządami. Zastrzeżenia te nie będą ujawnione przed uzgodnieniem ich z Francją.

Paryż. (PAT). Havas donosi z Moskwy, że rząd sowiecki oświadczył charge d'affaires Francji w Moskwie, iż akceptuje tekst propozycji francuskiej w sprawie nieinterwencji w Hiszpanji.

„Front ludowy" we Francji

Paryż (PAT) Cała prasa lewicowa podkreśla wielki triumf niedzielnego masowego zebrania w St. Cloud, zwołanego przez „front ludowy" pod hasłem „walki o pokój". Dzienniki lewicowe obliczają, że w manifestacji wzięło udział około 400 tys. osób. Charakterystycznem jest, jak potwierdza prasa, że mówcy, a wśród nich nawet przedstawiciel komunistów dep. Duclos, nie poruszali zupełnie zagadnienia pomocy dla Hiszpanji, jakkolwiek zagadnienie to dominowało właściwie na zebraniu. Wyrazem sympatji dla rządu madryckiego był wielki sztandar o barwach republiki hiszpańskiej i trójkolorowych, co wywołało entuzjazm zebranych. Zebrani kilkakrotnie manifestowali, wznosząc okrzyki: „samolotów dla Hiszpanji".

Portugalja a sprawa nieingerencji

Reuter o sytuacji międzynarodowej

Londyn (Tel. wł.) W Portugalji panuje duży niepokój i obawa przed przesiąknięciem walk komunistycznych także na teren portugalski. W związku z tem ostatnio nawet doręczono przedstawicielowi brytyjskiemu w Lizbonie prośbę o pomoc Anglji na wypadek, gdyby do tego miało dojść.

Londyn. (PAT. O stanowisku Portugalji wobec propozycji francuskiej w sprawie umowy o nieingerowaniu do spraw wewnętrznych Hiszpanji Reuter donosi:

Portugalja najwidoczniej jest zaniepokojona możliwością rozszerzenia się komunizmu lub anarchizmu w Hiszpanji i chciałaby wiedzieć, do jakiego stopnia może liczyć na pomoc Francji i W. Brytanji w razie zagrożenia jej niepodległości. Powołano się przytem na dawny traktat brytyjsko-portugalski. Rząd brytyjski udzieli Portugalji w tej sprawie odpowiedzi.

Pierwsze z zagadnień podniesionych przez Portugalję, a mianowicie udział Z. S. R. R. w umowie o Hiszpanji, koła brytyjskie uważają za naturalne, zwracając przytem uwagę, że i Niemcy poczyniły takie zastrzeżenie i że Z. S. R. R. całkowicie aprobuje zasadę nieinterwenjowania. O ile więc Portugalja przyłączy się do umowy, to oczywiście dla wejścia jej w życie będzie musiał w niej wziąć udział Z. S. R. R.

Co się tyczy Tangeru, to według wiadomości rządu brytyjskiego rząd Hiszpanji już polecił swym okrętom, aby nie korzystały z Tangeru, jako bazy i odnośna instrukcja madrycka jest ściśle wykonywana.

Punkt trzeci, poruszony przez Portugalję, może wywołać najwięcej trudności. Oczywiście na zasadzie paktu Ligi Narodów zarówno W. Brytanja jak i Francja obowiązane są do obrony nietykalności terytorjum Portugalji. Potwierdzenie tej gwarancji przez dwa mocarstwa mogłoby stanowić dla Portugalji cenne zapewnienie.

Ogólna sytuacja międzynarodowa, zdaniem Reutera, jest spokojniejsza naskutek zapewnień, udzielonych przez chargé d'affaires Rzeszy Niemieckiej w Londynie. Koła brytyjskie nie podzielają podejrzeń w stosunku do Niemiec, szerzonych przez pewne ugrupowania. Zastępca min. Edena, lord Halifax urzędował wczoraj w M. S. Z., ale, jak się zdaje, nie pozostanie przez dłuższy czas w Londynie.

Samolot spadł do morza

Londyn. (PAT). Wczoraj rano spadł do kanału La Manche w okolicy Bognor brytyjski samolot wojskowy. Dwie osoby, stanowiące załogę, zatonęły.

W jutrzejszem wydaniu głównem:

PUK, DOBRY DUSZEK — I HISTORJA

przez prof. dr. Wład. Tarnawskiego

Sytuacja w Hiszpanji

Gdzie powstańcy w kraju są górą — Oczekiwana kapitulacja miasta Badajoz i jej znaczenie — Przywódcy powstania pewni siebie

Paryż. (PAT.) Korespondent Havasa w Pampelunie rozmawiał z b. ministrem sprawiedliwości w gabinecie Lerroux, deputowanym z Navarry Rafaelem Ayzpun'em. Zdaniem Ayzpuna położenie w Hiszpanji jest następujące:

Od granicy francuskiej do Gavarme ciągnie się pas ziemi, znajdujący się w ręku wojsk rządowych. Dalej aż do linji Huesca — Saragossa — Daroga— Medina — Siquienza — Asienza — Segowja — Avila — Placienza — Caceres obszary są w ręku powstańców. Oddzielne fronty stanowią Sevilla, Kordoba i Malaga. Poza tem istnieją dwie enklawy: rządowa na zachód od Oviedo i powstańcza dokoła Grenady.

Skąd rozpocznie się zwycięska ofensywa — mówi Ayzpun — trudno powiedzieć, jest to tajemnica wojskowa generałów Mola i Franco. Na froncie katalońskim gen. Gil Justo stara się jedynie o utrzymanie swoich pozycyj. Na froncie prowincji Guipuzcoa trzy kolumny wojsk powstańczych muszą walczyć z górnikami Asturji i, niestety, z Baskijczykami. Dowodzą temi kolumnami pułkownicy Beorlegni, Artize Dezarate i Los Arcos. Nie jest nieodzowne zajęcie San Sebastian przed bitwą decydującą. Na Samosierra i Guadarramie walczą wojska pod wodzą gen. Ponte, one to wygrywają wojnę. Na południu dowodzi wojskiem osobiście gen. Franco. Ma on pod swojemi rozkazami najlepsze siły. Po zdobyciu Badajoz, Madryt będzie odcięty i otoczony z dwóch stron. Gdyby rząd zdecydował się wówczas na szaleństwo obrony stolicy, będzie zaatakowany ze wszystkich stron i musi upaść. Nasi generałowie — zakończył b. minister — uczynią wszystko możliwe, aby zwyciężyć humanitarnie, t. j. z możliwie najmniejszą ilością ofiar.

Hendaye. (PAT). Radjostacja w Burgos zawiadamia, że powstańcy zajęli całą prowincję Estramadura.

Burgos. (PAT.) Główna kwatera powstańcza ogłasza, że spodziewa się kapitulacji Badajoz. Po zdobyciu tego miasta przez powstańców nawiązany będzie kontakt z grupą operującą w prowincji Caseres i Madryt będzie otoczony od południa i północno-zachodu.

Sewila. (PAT) Gen. Queipo de Llano przemawiając przez radjo zaprzeczył wszelkim informacjom, pochodzącym z Madrytu, w szczególności o bombardowaniu Kordoby, ponieważ wojska rządowe znajdują się w odległości 40 kilometrów od tego miasta.

Zaogniające się tarcia w Barcelonie

Masowe egzekucje nad przeciwnikami politycznymi i duchowieństwem

Paryż. (PAT). Z Barcelony donoszą, że w łonie tamtejszych organizacyj skrajnie lewicowych panuje poważne naprężenie ze względu na narastające konflikty między poszczególnemi odłamami rewolucjonistów a przedewszystkiem pomiędzy anarchistami z jednej, a socjalistami i komunistami z drugiej strony. Ze względu na coraz poważniejsze niebezpieczeństwo objęcia władzy w Barcelonie przez anarchistów, gwardja cywilna otrzymała polecenie rozbrojenia w mniejszych miasteczkach, gdzie można to łatwiej przeprowadzić, uzbrojonych oddziałów anarchistyczno-syndykalistycznej organizacji zawodowej i liberyjskiej federacji anarchistycznej.

W odpowiedzi obie organizacje rzuciły swoim zwolennikom hasło: „Ktokolwiek chciałby was rozbrajać, strzelajcie".

Rozbrojenie anarchistów wydaje się więc w obecnych warunkach niemożliwe, jakkolwiek katalońska organizacja anarchistów znajduje się w tej chwili jednocześnie w konflikcie z rządem katalońskim, który oskarża o tendencje burżuazyjne. z gwardją cywilną i pozostałemi organizacjami socjalistycznemi, które stopniowo tracą wpływy. Mimo to anarchiści stają się coraz bardziej wpływowym czynnikiem, jeśli chodzi o całokształt życia zarówno politycznego jak i gospodarczego Katalonji.

Paryż. (PAT). Radjostacja w Sewilli donosi, że Barcelona znajduje się we władzy anarchistów. Rząd katalański jest bezsilny i nie potrali utrzymać porządku. Od chwili uzbrojenia „milicji ludowej" w Barcelonie, miano rozstrzelać 300 księży.

Barcelona. (PAT.) Zniknęły z obiegu srebrne monety 5-pesetowe, co wytwarza ogromne trudności w handlu. Wydano surowe zarządzenie przeciwko tezauryzacji bilonu srebrnego.

Władze opublikowały poza tem rozporządzenie, ograniczające używalność samochodów przez różne komitety i członków „milicji ludowej" ze względu na konieczność oszczędzania paliwa. Fabryka samochodów w Barcelonie została objęta przez robotników i wyrabia samochody pancerne. Wczoraj ukazały się na mieście pierwsze auta, które natychmiast wyruszyły na front aragoński.

GROŹNY STAN W MADRYCIE

Paryż. (PAT.) W Paryżu rozeszły się pogłoski, iż z ręki członków „milicji ludowej" zginął w Madrycie b. minister spraw wewnętrznych w dwóch pierwszych gabinetach republikańskich, znany polityk lewicowy Miguel Maura, który pod względem politycznym zbliżony był do obecnego prezydenta republiki Azany.

Waszyngton. (PAT.) Departament stanu otrzymał od chargé d'affaires Stanów Zjednoczonych w Madrycie depeszę, że sytuacja stała się groźna. W pobliżu ambasady słychać częste strzały. Około 20 obywateli amerykańskich ma skorzystać z ostatniej okazji i odpłynąć z Walencji na pokładzie krążownika „Quinecy".

W razie zwycięstwa

Lizbona. (PAT.) Wódz powstańców hiszpańskich gen. Franco oświadczył, jak podaje korespondent Reutera, że w razie zwycięstwa powstańców Hiszpanja rządzona będzie według systemu korporacyjnego, podobnie, jak Portugalja, Włochy i Niemcy. Armja odgrywa rolę chirurga, pragnącego uratować życie Hiszpanji. Operacja w postaci dyktatury wojskowej trwać będzie tak długo, jak to się okaże konieczne.

Włochy i Hiszpanja

Wobec pozbawienia życia obywateli włoskich w Barcelonie

Rzym. (PAT). W ministerstwie prasy i propagandy złożono wczoraj prasie następujące oświadczenie:

Okoliczność, że rząd włoski nie wyolbrzymia znaczenia protestu, wywołanego zabiciem obywateli włoskich w Barcelonie, oznacza, że Włochy nie zamierzają dramatyzować faktów. Włochy znajdują się w podobnych warunkach, co inne państwa, jak Niemcy, Stany Zjednoczone i Anglja, których obywatele również ponieśli śmierć w Barcelonie.

Wszelkie spekulacje polityczne na temat ostatnich wydarzeń, przejawiające się np. w plotkach o zamierzonym wysadzeniu w Barcelonie wojskowych oddziałów włoskich, są pozbawione podstaw i znamionują złą wiarę. Włoski charge d'affaires w Madrycie oraz konsul generalny w Barcelonie oświadczyli, że rząd hiszpański jest odpowiedzialny za fakty, które nastąpiły. Na podstawie ostatnich informacyj odnosi się wrażenie, że rząd hiszpański nie panuje nad sytuacją i nie jest zdolny ją kontrolować. Protest włoski, złożony w Madrycie, jest aktem ujętym w normalną formę dyplomatyczną i domaga się odszkodowania dla ofiar. Nie posiada on charakteru ultimatum. Na protest ten rząd madrycki udzielił natychmiastowej odpowiedzi, wyrażając ubolewanie. Obecnie rząd włoski oczekuje odpowiedzi na drugą zasadniczą część noty włoskiej, która zapytuje: 1) Czy rząd hiszpański obowiąże się do opanowania i kontrolowania sytuacji oraz zapobieżenia na przyszłość powtórzeniu się podobnych wypadków i 2) czy rząd hiszpański zgodzi się naodszkodowanie. W każdymbądź razie, brzmi w zakończeniu deklaracja, Włochy zapatrują się na sprawę wypadków hiszpańskich z wielkim spokojem

Rzym. (PAT). Jak już donoszono, cały personel ambasady hiszpańskiej przy rządzie włoskim na czele z ambasadorem de Carcer podał się do dymisji, naskutek czego rząd madrycki wysłał do Rzymu w charakterze charge d'affaires dotychczasowego posła w Berlinie de Aguinaga. Po przybyciu do Rzymu de Aguinaga nie mógł dostać się do pałacu Barbarini, będącego siedzibą ambasady, gdyż pałac ten okupowany jest przez dymisjonowany personel ambasady hiszpańskiej. Pałac strzeżony jest przez włoskich karabinierów.

Samobójstwo dwojga osób

Czarnków. (Tel. wł.) Dziś w godzinach porannych znaleziono w Parku Miejskim na t. zw. Grzybku dwoje młodych ludzi z postrzeloną skronią. Mężczyzna w wieku lat 25 ubrany był w bryczesy, buty i marynarkę czarną, na której przebijały lekko pasy, w ręku trzymał broń. Niewiasta ubrana była w czarną suknię i granatową zarzutkę. Przy denacie znaleziono pocztówkę z napisem: „Tragedja miłosna. Policja nie ma robić dochodzeń."

Do obecnej chwili nie stwierdzono nazwisk. (nc)

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 11. 8. 1936 r.

Spędzono: wołów 18, buhajów 85; krów 230, świń 1200, cieląt 455, owiec 158, razem 2156 zwierząt.

Płacono za 100 kg. żywej wagi:

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowemi.

BYDŁO:	
Woły:	
Pełnomięsiste wytuczone nieoborzęgowe	66— 70
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	58— 62
Mięsiste tuczone starsze	52— 56
Miernie odżywione	44— 50
Buhaje:	
Wytuczone pełnomięsiste	62— 68
Tuczone mięsiste	56— 60
Nietuczone dobrze odżywione starsze	50— 54
Miernie odżywione	44— 48
Krowy:	
Wytuczone pełnomięsiste	64— 70
Tuczone mięsiste	56— 60
Nietuczone dobrze odżywione	44— 50
Miernie odżywione	18— 20
Jałowice:	
Wytuczone pełnomięsiste	66— 70
Tuczone mięsiste	58— 62
Nietuczone dobrze odżywione	44— 50
Młodzież:	
Dobrze odżywione	44— 50
Miernie odżywion	40— 42
Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczone	96—104
Tuczone cielęta	86— 94
Dobrze odżywione	76— 82
Miernie odżywione	64— 72
OWCE:	
Wytuczone pełnomięsiste jagnięta i młodsze skopy	66— 72
Tuczone starsze skopy i maciórki	60— 64
Dobrze odżywione	00— 00
Miernie odżywione	00— 00
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi:	104—108
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi:	100—102
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi:	96— 98
Mięsiste świnie poniżej 80 kg. żywej wagi	90— 94
Maciory i późne kastraty	90—100

Przebieg targu ożywiony.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 11. 8. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto nowe, zdrowe, suche	14.00— 14.25
Usposobienie spokojne.	
Pszenica (Usposobienie słabe)	20.00— 20.25
Jęczmień 630—640 g/l.	15.25— 15.75
Jęczmień 667—676 g/l.	16,50— 16.75
Usposobienie spokojne.	
Owies nowy	13,50— 14.25
Usposobienie spokojne.	
Mąka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	22.50— 22.75
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	22,00— 22.25
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	21,00— 21.50
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	15.75— 16.75
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	14,25— 15.25
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	33.50— 35.25
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	32.75— 33.25
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	31,75— 32.25
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	31.25— 31,75
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	30,25— 30.75
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	29.50— 30.00
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	29,00— 29.50
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	26.50— 27.00
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	22.25— 22,75
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	20.75— 21.25
pszenna gat. IIIA 60-70% wł. w.	18.75— 19.25
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	16,75— 17.25
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	10.25— 10.75
Otręby pszenne grube stand.	10 75— 11.25
Otręby pszenne średnie stand.	9.75— 10.50
Otręby jęczmienne	10,75— 12,00
Rzepak zimowy	32,00— 33.00
Inkarnatka	34.00— 37.50
Makuch lniany w taflach	17.25— 17,50
Makuch rzepak. w taflach	13,50— 13.75
Słoma pszenna luzem	1,40— 1.65
„ pszenna prasowana	1,90— 2.15
„ żytnia luzem	1.50— 1,75
„ żytnia prasowana	2,25— 2.50
„ owsiana luzem	1.75— 2.00
„ owsiana prasowana	2.25— 2,50
„ jęczmienna luzem	1,40— 1.65
„ jęczmienna prasowana	1,90— 2.15
Siano zwykłe luzem	4,25— 4.75
„ zwykłe prasowane	4,75— 5.25
„ nadnoteckie luzem	5.25— 5.75
„ nadnoteckie prasowane	6,25— 6.75
Ogólne usposobienie spokojne.	

Uwaga: Jęczmiona jednolite o wyższej wadze, ponad notowanie.

Rozwiązany okr. krakowski „Legjonu Młodych"

Kraków (PAT) Komenda główna „Legjonu Młodych", związku pracy dla państwa, na podstawie paragrafu 16 statutu rozwiązała okręg krakowski „Legjonu Młodych". Z dniem 1 sierpnia b. r. ustała wszelka działalność byłych członków tej organizacji na terenie województwa krakowskiego w ramach i pod nazwą „Legjonu Młodych".

Sprawy budżetowe

Warszawa. (Tel. wł.) Odbyła się konferencja prasowa, na której — jak donosi PAT. — naczelnik Rakowski z ministerstwa skarbu informował o aktualnych zagadnieniach finansowo-gospodarczych Polski.

Pierwsze cztery miesiące bieżącego roku budżetowego zostały zamknięte nadwyżką w kwocie 1,1 miljonów złotych. Wydatki budżetowe w pierwszym kwartale bieżącego roku budżetowego zmniejszyły się w porównaniu z rokiem ubiegłym o 5,7 proc. czyli spadły z 554,4 miljona złotych do 522,6 miljona złotych. W tym okresie ogólne dochody budżetowe wyniosły 523,7 miljonów złotych.

Ministerstwo Skarbu zwróciło m. in. uwagę na zagadnienie wykonania ustawy o przejmowaniu ziemi za zaległe należności skarbowe. Ministerstwo przygotowuje 4-letni plan inwestycyjny, a w jego ramach szczegółowy plan na rok 1937. Na podstawie opracowanych materjałów przez poszczególne ministerstwa sporządzone będą szczegółowe wykazy robót projektowanych w każdym z resortów. Po otrzymaniu tych materjałów komitet ekonomiczny Rady Ministrów ustali ogólny plan, uzgadniając z sobą poszczególne projektowane inwestycje

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 11. 8. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 46,— oraz za 4% premj. dol. 47,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy złotowe w złocie po 44,— oraz 4½% listami złotowemi po 39,50, natomiast 4% listy zast. konwert. poszukiwano po 38,—.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 97,— i wyżej — bez oddawców.

Ceduła Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 46,— P.

4% poż. premj. dol., serja III 47,— P.

4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł.—8,9141 zł za 1 dol.) 44,— +

4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 39,50 +

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 38,— P.

Tendencja spokojna

Samoloty powstańców hiszpańskich zbombardowały rządowy krążownik „Lepanto". 4 marynarzy zostało rannych. Władze angielskie w Gibraltarze zgodziły się na wysadzenie na ląd jednego tylko, najciężej rannego.

Z ominięciem Niemiec

Gen. Gamelin, udając się do Polski, opuścił Paryż w poniedziałek o godz. 22.20 w towarzystwie adjutantów, majora Petitbona i kpt. Lelaqueta. Wtedy dopiero stała się wiadomą droga obrana przez szefa francuskiego sztabu generalnego.

Najkrótsza droga z zachodu europejskiego do Polski prowadzi przez obszar Niemiec. Przypuszczano, że skorzysta z niej również gen. Gamelin. Niemal wszyscy politycy francuscy, angielscy itd. jechali do Polski lub Sowietów znanym Poznaniowi i Wielkopolsce „Train Bleu", pospolicie zwanym „Lux-Expressem". Pociąg ten, kursujący między Paryżem i Moskwą, przecina Wielkopolskę na linji Zbąszyń — Poznań — Września — Strzałkowo. „Lux-Expressem" przyjechał do Polski marszałek Pétain, ministrowie Laval, śp. Barthou, przejeżdżali Litwinow, Eden i wielu innych mężów stanu.

Niespodzianką jest więc, że szef francuskiego sztabu generalnego obrał drogę przez Szwajcarję i Czechosłowację, podróżując t. zw. „Arlberg-Expressem", który dowiezie gen. Gamelina aż do Wiednia. W stolicy Austrji gen. Gamelin zabawi kilka godzin dla wysłuchania raportu francuskiego attaché wojskowego o sytuacji naddunajskiej. Wyjazd z Wiednia nastąpi dziś, we wtorek, około godz. 23, poczem przez Czechosłowację przybędzie do Polski przejazdem granicznym Petrovice—Zebrzydowice. Przybycie francuskiego gościa do Warszawy nastąpi w środę w południe.

Tem samem gen. Gamelin ominie w swej podróży do Warszawy Niemcy i Berlin, gdzie zainteresowanie dla wizyty francuskiego szefa sztabu i jej celu jest ogromne.

Przeciwko kumulacji posad

Wśród pracowników państwowych omawiana jest obecnie sprawa zajmowania lepiej płatnych posad przez osoby majętne, posiadające dostateczne środki utrzymania z tytułu posiadanych nieruchomości, przedsiębiorstw itp. Osoby te zajmują stanowiska, które mogliby otrzymać zredukowani, bezrobotni inteligenci lub przymusowi młodzi emeryci. Stanowisk takich jest w samej Warszawie bardzo wiele.

Poza tem omawiana jest również sprawa kumulacji posad.

Do stowarzyszeń urzędniczych napływają żądania ułożenia listy takich urzędników w celu przedłożenia jej miarodajnym czynnikom.

Zdementowana pogłoska

W dniu wczorajszym niektóre pisma, również i poznańskie, podały pogłoskę, jakoby w dn. 15 bm. miała być wręczona gen. Rydzowi-Śmigłemu w uroczysty sposób buława marszałkowska.

W związku z tą wiadomością dzisiejsze warszawskie „ABC" donosi: „Dowiadujemy się, że wszelkie pogłoski o wręczeniu buławy marszałkowskiej gen. Rydzowi-Śmigłemu — są bezpodstawne."

P. Bluma ciągnie do czerwonej Hiszpanji

Narodowcy francuscy zdemaskowali przymierze hiszpańsko-francuskiego „frontu ludowego"

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Paryż, 9 sierpnia

Dziwną dwuznacznością nacechowane są posunięcia rządu p. Bluma w odniesieniu do polityki międzynarodowej. Ta dwuznaczność wystąpiła w pełnem świetle ostatnio w stosunku do wypadków hiszpańskich.

Jednego dnia samoloty i amunicja, przeznaczone przez Paryż dla rządu madryckiego, gotowe są do drogi, drugiego gabinet „frontu ludowego" przez usta pp. Bluma i Delbosa uspokajają opinję publiczną, dowodząc, że rząd francuski nie zamierza interwenjować na półwyspie pirenejskim. Nazajutrz jednak rada ministrów znów rozpatruje, w jaki sposób będzie dozwolonem ochotnikom francuskim i cudzoziemskim udać się do Hiszpanji. Wkońcu wreszcie rząd wydaje komunikat pełen sprzeczności. Oświadcza w nim bowiem, że postanowił zwrócić się do zainteresowanych rządów z wezwaniem o surowe przestrzeganie neutralności, a równocześnie w końcowym ustępie dodaje, że zachowuje sobie możność wolnej oceny co do zastosowania tych postanowień, czyli że neutralność Francji staje się warunkową.

Pod naporem opinji narodowej rząd p. Bluma początkowo ustąpił i zgodził się na neutralność. Jednakże presja żywiołów skrajnych i zależność od nich jest tak silna, że rząd jej ustępuje.

Komitet antyfaszystowski zwołał do Paryża ogromny meeting, na którym Hilario Arlandis, specjalnie przybyły delegat hiszpańskiego „frontu ludowego", w towarzystwie laureata nagrody Goncourtów, André Malraux, wysłannika francuskich organizacyj komunistycznych w Hiszpanji, wzywał rząd francuski, ażeby dostarczył rządowi hiszpańskiemu nietylko broni i amunicji, ale także pozwolił na rekrutowanie ochotników. Wezwanie czerwonego Hiszpana spotkało się z aprobatą nietylko komunistów, lecz także socjalistów.

Również potwierdza się obecnie fakt, iż przed wyborami francuskiemi w maju został zawarty układ pomiędzy „frontami ludowemi" hiszpańskiemi i francuskiemi, na mocy którego postanowiono przychodzić sobie wzajemnie z pomocą, gdy zajdzie tego potrzeba. Obecnie krążą coraz uporczywiej pogłoski, że „Czerwona pomoc międzynarodowa" zajmuje się rekrutowaniem ochotników, zwłaszcza na terenie t. zw. czerwonego pasa, otaczającego Paryż.

Działalność międzynarodówek występuje coraz dobitnej. Chodzi im bowiem o przemienienie wojny domowej w Hiszpanji w konflikt międzynarodowy, o wmieszanie weń Francji.

Natomiast francuskie koła narodowe domagają się coraz usilniej zachowania bezwzględnej neutralności, a to nietylko ze względu na samą Hiszpanję, lecz także ze względu na interesy Francji, zwłaszcza w posiadłościach afrykańskich.

Wystąpienie francuskiego rządu po stronie madryckiego może wystawić na poważną próbę stosunki francusko-angielskie i pchnąć Londyn w objęcia Berlina. Nad Tamizą oceniają bowiem niebezpieczeństwo bolszewizacji zachodniej Europy.

I. B.

Zbliża się wielka rocznica pogromu czerwonego najeźdcy

Krwawe wypadki we Lwowie, Krakowie, Chrzanowie, Toruniu i Gdyni, wypadki, które przeszły również nad Poznaniem, świadczą, iż 16 lat temu zwycięsko odparta zaraza komunistyczna, innemi drogami obecnie wchodzi do Polski i, wyzyskując dzisiejszą nędzę i bezrobocie, złą gospodarkę i krzywdzący ustrój, w którym panuje żydowski kapitalizm, usiłuje osiągnąć to, czego nie dało się osiągnąć w 1920 r.

Akcja komunistyczna jest prowadzona szeroko i sięga bardzo głęboko. Niebezpieczeństwo jej tkwi w tem, że opiera się ona na jednolitej i zwartej ideologji, która oddziaływa nietylko na rozum, lecz i na uczucia.

Wynika z tego pewnik, że komunizmu nie zwalczy się środkami mechanicznemi.

Trzeba więc idei przeciwstawić ideę, uczuciom — uczucia, wierze — wiarę.

Zdolny do tego w Polsce jest tylko ruch narodowy, którego jedyną organizacją jest Stronnictwo Narodowe.

Mając ideę — dzieło Popławskiego, Balickiego i Dmowskiego, wiarę w jej zwycięstwo oraz wielo-wielotysięczne szeregi ofiarnych bojowników o Polskę Narodową, którzy, jak Wacławski, Grotkowski, Chudzik, Sielski i tylu innych, gotowi są poświęcić swe życie w walce o dobro Ojczyzny, łatwo przeciwstawi się Stronnictwo Narodowe grożącemu ze strony komunizmu niebezpieczeństwu.

Aby wykazać, iż jesteśmy gotowi do walki, że nie tkwimy w bezczynności i obojętności na losy własnego Narodu, zejdziemy się wszyscy dnia 15-go sierpnia br., w szesnastą rocznicę cudu nad Wisłą, w Poznaniu, by wezwać cały Naród na pospolite ruszenie przeciw wrogom Polski tak, jak to było w 1920 r.

Powiedzieć sobie tam musimy tak, jak Komitet Obrony Narodowej w obliczu nawały bolszewickiej powiedział, że gdy przyjdzie czas

„każdy mieszkaniec chwyci za broń, karabin czy kosę, siekierę czy nóż i walczyć będzie o tę ziemię pod swój próg, aż do ostatniego tchu. Wieś za wsią, osada za osadą, dom za domem będą podporą i przytułkiem dla wojsk naszych, a dla zbliżającego się wroga śmiercionośnem gniazdem i twierdzą, którą zniszczyć można i zdobyć jedynie po trupach wszystkich obrońców."

A kiedy już zniszczymy wszystkie przeszkody, zbudujemy Polskę, w której nie będzie miejsca na krzywdę mas pracujących, z której zniknie bezprawie i grabież, w której nie będzie pasorzytów.

Naród polski musi zwyciężyć tak, jak zwyciężył w 1920 roku.

Zawsze patrjotyczne obywatelstwo miasta stoł. Poznania niechaj godnie powita karnych członków Stronnictwa Narodowego, którzy dnia 15 sierpnia br., w szesnastą rocznicę cudu nad Wisłą, pokażą, że i nad Wartą czuwa straż.

Sensacje podatkowe

Krakowski „Głos Narodu" donosi:

„W kołach urzędniczych Warszawy duże wrażenie i bardzo liczne komentarze wywołały pogłoski na temat dodatkowych zeznań o podatku dochodowym, poczynionych przez niektóre wybitne osobistości o głośnych nazwiskach.

„Tak np. mówi się, że pewien głośny działacz zgłosił niedawno do opodatkowania dodatkowo jeszcze około 450.000 zł jako swój dochód w roku ub., a inna osobistość, dość zbliżona do tamtej, zgłosiła dodatkowo do opodatkowania dochód 50.000 zł.

„Może się opinja publiczna dowie nazwisk tych osobistości, które podobno w naszem życiu odgrywają niemałą rolę."

Opinja publiczna z wielkiem zaciekawieniem oczekuje również opublikowania listy osób, które ulokowały poważne kwoty pieniężne w bankach zagranicznych tuż przed ogłoszeniem ograniczeń dewizowych, a o której to liście wspominał min. skarbu na jednem z ostatnich zebrań ostatniej sesji sejmowej.

Z Najw. Trybunału Admin.

Z dniem 1 września r. b. wznowione będą sesje w Najw. Trybunale Administracyjnym.

Najw. Trybunał Administracyjny ma do rozpatrzenia 7000 zaległych spraw. Po wznowieniu sesji rozpatrzona będzie serja sensacyjnych procesów.

Na wokandzie N. T. A. znajdą się skargi „Wspólnoty Interesów" z roku 1932/33 i 1934, skarga ziemianina Przewłockiego na drożdżownię, skargi ordynata Zamoyskiego na wymiar podatku drogowego i serja spraw rozwodowych.

W hiszpańskiej milicji robotniczej znajdują się również kobiety. Na zdjęciu dwie zbolszewizowane wojaczki podczas posiłku.

Z życia

(—) Jest w Małopolsce uprzemysłowione miasto powiatowe Chrzanów; powiat chrzanowski graniczy ze Śląskiem. Miasto to, ogromnie zażydzone, ma burmistrza posła „sanacyjnego", a starostę — wychrztę. Obaj ci dygnitarze w ciągu kilku lat zrobili wszystko, aby zniszczyć miejscową organizację Stronnictwa Narodowego i działaczy tego obozu. Przy pomocy znanych sztuczek i nacisku doprowadzili do tego, że obecnie niema ani jednego narodowca w radach miejskich Chrzanowa, Jaworzna i Trzebini. Usunięto działaczy narodowych z kierowniczych stanowisk w bankach w Jaworznie i Chrzanowie oraz z różnych stanowisk w stowarzyszeniach.

„Sanacja" pozornie triumfowała: niema już w Chrzanowie i w powiecie chrzanowskim — jak im się wydawało — Stronnictwa Narodowego; niedobitki nie mają żadnego znaczenia, ani wpływu....

Ostatnie miesiące przekonały jednak „sanatorów", że byli w błędzie. Już w 1935 r. około 85 proc. polskiej ludności wstrzymało się od udziału w wyborach sejmowych. Próbowano fakt ten tłumaczyć znaczeniem socjalistów, wpływem komunistów i t. d., byle nie — narodowców.

W pierwszej połowie 1936 r. „sanacja" już oficjalnie musiała uznać narodowców.

Przyszły najpierw krwawe zajścia na robotach publicznych. Było przytem 8 trupów i 20 rannych. Na jaw wyszła agitacja komunistów. Miejscowi dygnitarze, nie panując nad sytuacją, zaapelowali do obozu narodowego o współdziałanie. Nieco później wykryto olbrzymie nadużycia w Towarzystwie Zaliczkowem: przyjaciel dygnitarzy, dyrektor Dziuba, przepuścił około 300 000 zł. Trzeba obecnie ratować instytucję i cudzy grosz. Jednym z dyrektorów (bezpłatnych) wybrano jednomyślnie prezesa Stronnictwa Narodowego, mec. Janikowskiego. Skończyła się również nagonka na miejscowego proboszcza, ks. Kamieńskiego, znanego z cywilnej odwagi, a wiceprezesa Stronnictwa Narodowego.

Obóz narodowy odżył, jak Feniks z popiołów. Bo pogrzeb, jaki mu sprawiła „sanacja", był tylko oszukańczą maskaradą. Obóz żył w masach.

Masonerja — komunistyczna forpoczta

Prasa węgierskie wykazuje w ostatnich czasach pewne zaniepokojenie z powodu ruchu, jaki się zaznacza w kołach masońskich Węgier.

Jak wiadomo, po zlikwidowaniu Beli Kuhna i jego na szczęście krótkiej dyktatury komunistycznej, loże masońskie zostały na Węgrzech zamknięte. Obecnie członkowie tych lóż poczynają wykazywać zwiększoną aktywność tak, że istnieje przypuszczenie, iż knują jakieś nowe machinacje. Łączy się to ze wzmożoną działalnością Kominternu w całej Europie.

Żądajcie wszędzie, szczególnie na stacjach kolejowych, „Kurjera Poznańskiego", i to wydania zarówno głównego, jak porannego.

Z kraju

MĘTY WARSZAWSKIE STOCZYŁY FORMALNĄ BITWĘ

Z więzienia wypuszczony został złodziejaszek Rosiak i kiedy wracał z więzienia w towarzystwie kilku swych przyjaciół, napadnięty został przez swych przeciwników na przedmieściu Targówko. Wywiązała się między dwiema grupami walka, do której przyłączyło się wielu znajomych, tak, że w bójce brało udział przeszło sto osób. Silny oddział policji konnej i pieszej rozpędził awanturników, wśród których kilkunastu jest rannych.

FAŁSZYWA KOMISJA MINISTERJALNA

Do Mińska Mazowieckiego przyjechało autem 6 eleganckich panów, którzy zatrzymali się w restauracji. Gdy przyjechała policja, nieznajomi czemprędzej starali się uciec, tak że zdołano tylko jednego z nich ująć. Aresztowany nazywa się Marczyk, okazał się szefem szajki, która objeżdżała majątki i przedstawiała się jako „komisja ministerjalna", wyłudzając rozmaite pożyczki i obligacje. W ten sposób zebrali podobno około 100 tysięcy złotych.

ILU WIĘŹNIÓW OBJĘŁA TEGOROCZNA AMNESTJA?

Według dokonanych ostatnio obliczeń, tegoroczna ustawa amnestyjna objęła ogółem 21.962 więźniów, w tem 4.089 politycznych. Liczba kobiet objętych amnestją wynosiła 1.971, w tem 485 odsiadujących karę za przestępstwa polityczne. Wskutek całkowitego darowania lub zmniejszenia kary zwolnionych zostało 17.106 więźniów, w tem 1.576 kobiet.

W więzieniach pozostało jeszcze 3.672 więźniów objętych amnestją, którym darowano połowę kary (w tem 307 kobiet), oraz 1.184 więźniów, którym zmniejszono karę o ⅓ (w tem 88 kobiet).

DOCHODZENIA W SPRAWIE ZAJŚĆ W MIŃSKU MAZOWIECKIM

Śledztwo w sprawie zajść w Mińsku Mazowieckim, wynikłych, jak wiadomo, na tle zabójstwa przez pewnego Żyda na osobie sierżanta W. P., dobiega już końca Dwaj sędziowie śledczy przesłuchali ogółem 200 świadków. Akta sprawy obejmują razem kilka tomów. Sprawa znajdzie się przed sądem prawdopodobnie już w październiku.

MASOWE STRAJKI W TOMASZOWIE I PABJANICACH

Na tle różnic w sprawie umowy zbiorowej oraz cennika płac, wybuchł w szeregu fabryk przemysłu włókienniczego w Tomaszowie strajk, obejmujący ogółem 10 tys. robotników. Oczekuje się interwencji inspektora pracy.

W Pabjanicach strajkuje 1100 robotników sezonowych, którzy domagają się zatrudnienia przez cały tydzień, oraz przyjęcia dalszych 400 bezrobotnych. Przebieg strajku jest spokjny.

ROZROST PRZEMYTNICTWA NA ŚLĄSKU

Na Śląsku kontrabanda przez zieloną granicę z Niemiec była zawsze bardzo ożywiona, ale teraz dochodzi ona już do niebywałych rozmiarów. Przemyca się wyroby chemiczne, kosmetyki, zapalniczki, jedwabne pończochy, galanterję metalową i skórzaną, tytoń itp. Straż graniczna często przyłapuje pojedyńcze osoby, oraz całe bandy przemytnicze, odbierając im łup, dla którego narażają się na wysokie kary. Ostatnio aresztowano za przemyt szereg osób w pogranicznych miejscowościach Nowa Wieś, Halemba, Bielszowice, Pawłów, Chorzów i inne. Skonfiskowano przytem również całe zapasy towarów na rzecz skarbu państwowego.

USUNIĘTE ZWŁOKI Z KOSTNICY CMENTARNEJ

Niesamowite wrażenie wywołała w Bielsku wieść o tajemniczem usunięciu z tamtejszej kostnicy cmentarnej zwłok 20-letniej Marji Bladównej. Rozeszła się pogłoska, że znajduje się ona w letargu, aczkolwiek zgon został stwierdzony przez oględziny lekarskie zwłok. Sprawcy usunięcia zwłok, dostali się przemocą do kostnicy i narazie nie było wiadome, dokąd je unieśli. Dopiero po pewnym czasie odnaleziono je obok cmentarza w Kętach. Dalsze dochodzenia w toku.

ZABYTKOWY RATUSZ W BUCZACZU

Ze Lwowa bawiła w Buczaczu komisja celem zbadania stanu zabytkowego ratusza. Stwierdzono konieczność natychmiastowego remontu. Właściciel gmachu hr. Potocki zdecydował się odstąpić gmach państwu, wobec czego sprawa będzie rozpatrzona na innej płaszczyźnie. Istnieje projekt pomieszczenia w budynku muzeum ziemi buczackiej.

MUZEUM ŚLĄSKIE W KATOWICACH

Wszczęte zostały wstępne roboty około budowy Muzeum Śląskiego w Katowicach, które stanie na placu naprzeciw gmachu śląskiego urzędu wojewódzkiego i zbudowane ma być kosztem kilku miljonów złotych. Obecnie teren został już wydzielony i robotnicy przystępują do prac przy zakładaniu fundamentów.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Nowe pojęcie: „zmęczenie eksportowe"

Właściwie pojęcie „zmęczenia eksportowego" nie jest nowe, gdyż znane jest już z doświadczeń niemieckich, gdzie zdefinjowano je w okresie poprawy na rynku wewnętrznym, nazywając tem mianem — ucieczkę producentów od wywozu w chwili polepszenia się konjunktury wewnątrz kraju. Pojęcie to jest nowe w stosunkach polskich, gdyż dotychczas nie było sposobności do zaobserwowania „na własnej skórze" zjawiska, tem mianem przez Niemców ochrzczonego.

Skąd się bierze u nas owa „Exportmuedigkeit"? Zwraca na nią uwagę p. W. Jastrzębowski na łamach urzędowej „Polski Gospodarczej" (nr. 31). Tłumaczy on niechęć producentów do zajmowania się eksportem w okresie poprawy konjunkturalnej w sposób następujący:

Rynek wewnętrzny jest z reguły rentowniejszy niż eksport. Poza tem transakcja wewnętrzna jest łatwiejsza, mniej wymaga zabiegów, niż wywozowa. Dlatego w miarę rozszerzania się rynku wewnętrznego producent skłonny jest zmniejszać swój wywóz i towar, dotąd wytwarzany na eksport, sprzedawać w kraju. Dochodzi do tego trudność w zaopatrywaniu się w surowiec importowany (niezbędny dla produkcji wywozowej), a więc ograniczenie produkcji do rozmiarów, dających się ulokować na rynku wewnętrznym.

Przejawy zmęczenia eksportowego w Polsce są ostre: Tłumaczą się jednoczesnością oddziaływania 2 czynników: poprawy konjunktury na rynku wewnętrznym oraz wprowadzenia reglamentacji dewiz (i zarządzeń pochodnych), powodujących daleko idące utrudnienia w pracy eksportera i importera. O rozmiarach „zmęczenia eksportowego" świadczy fakt, iż w ubiegłych 3 miesiącach eksport malał coraz to gwałtowniej, spadając np. w czerwcu o 17 proc. w porównaniu z majem r. b., wzgl. o 11 proc. w porównaniu z czerwcem ub. r.

Wprawdzie można przypuszczać, że z czasem, gdy nowe zarządzenia reglamentacyjno - dewizowe i ich pochodne „przyjmą" się i będą dostatecznie dobrze znane przez eksporterów, poziom wywozu nieco wzrośnie, niemniej jednak już teraz czynniki miarodajne zastanawiają się nad sposobami zwalczania omawianego „zmęczenia eksportowego". Istnieją gotowe wzory dla takiej walki; wzory pochodzenia niemieckiego.

W Niemczech nie krępowano się zbytnio. Wprowadzono przymus eksportowy, ustalając procent produkcji, jaki przedsiębiorca winien wywieźć. U nas, zdaje się, do wprowadzenia takiego przymusu nie dojdzie. Natomiast rozważa się możliwość stosowania innych środków, jako to popieranie kupiectwa eksportowego, uzależnianie udziału w dostawach publicznych od dokonania eksportu, wiązanie prawa do importu z obowiązkiem eksportu itp. Są to środki mniej gwałtowne, a rzekomo więcej skuteczne.

Trudno jednak oprzeć się wrażeniu, że główną przyczyną zmęczenia eksportowego jest nadmiar reglamentacji handlu zagranicznego, co przedsiębiorcom „wychodzi już gardłem". Byłoby więc rzeczą najprostszą (w teorji...) usunąć przyczynę zła. W praktyce, niestety, liberalizacja postanowień, dotyczących handlu zagranicznego, nie jest możliwa, cały bowiem świat cierpi na ostry interwencjonizm handlowy. Z konieczności więc trzeba usuwać tylko skutki...

Sytuacja budżetowa Polski

w oświetleniu zastępcy szefa gabinetu min. skarbu

W dniu 10 b. m. p. Janusz Rakowski, zastępca szefa gabinetu min. skarbu, na konferencji prasowej oświetlił sytuację budżetową naszego państwa.

P. Rakowski stwierdził na wstępie, że pierwsze cztery miesiące br. budżetowego przyniosły zrównoważenie budżetu państwowego i zostały zamknięte nadwyżką w wysokości 1,8 milj. zł. Państwo zaprzestało poszukiwać kredytu, przyczyniając się tem samem do powolnego odbudowania zdolności kredytowej przedsiębiorczości prywatnej.

Osiągnięcie równowagi budżetowej nastąpiło dzięki oszczędnościom: w pierwszych 4 miesiącach b. r. budżetowego wydatki zmniejszyły się w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. o 41 milj. zł Równocześnie zaznaczył się wzrost dochodów skarbowych. Wzrost ten wystąpił zarówno we wpływach z podatków pośrednich, jak i bezpośrednich.

Prace nad nowym budżetem będą szły po linji kontynuowania oszczędności i utrzymania równowagi budżetowej. Min. skarbu zamierza unormować stosunki podatkowe, dążąc do jednakowego traktowania wszystkich płatników. Zapowiedziano również znowelizowanie ustawy o przejmowaniu ziemi za zaległe należności skarbowe poprzez rozciągnięcie mocy obowiązującej tej ustawy na gospodarstwa już od 50 ha (dotychczas od 200 ha).

W zakończeniu p. Rakowski omówił prace przygotowawcze nad 4-letnim planem inwestycyjnym; prace te zostały scentralizowane w gabinecie min. skarbu.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Ucieczka od franka franc. trwa.** Na wczorajszych giełdach walutowych, mimo pewnego osłabienia szeregu dewiz na giełdzie paryskiej w porównaniu z kursami sobotniemi, ogólna tendencja nie uległa poważniejszej zmianie, w tym sensie, że zaniepokojenie na rynku francuskim i ucieczka od franka nadaje ton rynkom walutowym.

KONJUNKTURY

Skóry

Aukcja skór surowych w Poznaniu, organizowana przez Centralny Syndykat rzemiosła rzeźnicko - wędliniarskiego w Poznaniu, odbyła się dnia 6 sierpnia br. w restauracji Rzeźni Miejskiej. Do sprzedaży wystawiono 49 losów na skóry uboju rzeźnickiego i to: 1482 skór bydlęcych — solonych — bez rogów i bez czaszek — krótkonogie bez kości ogonowej; — 5920 skór cielęcych, solonych oraz 716 skór owczych, solonych, — wełnistych, półwełnistych, strzyżonych i gołych.

Notowanie: skóry bydlęce i owcze za funt, skóry cielęce za sztukę w złotych:

Skóry bydlęce.

	zł gr.
Żarłoki do 20 funtów	0,71— 0,73
Bukaty bez krów do 39 funt.	0,76
Wolice, jałówki i buhaje 40—49 funt.	0,70— 0,74
Wolice i jałówki od 50 funt. w zwyż (Poznań)	0,84
Buhaje od 50—70 funt. (Poznay i prowincja)	0,63— 0,69
Buhaje od 71—85 funt. (prowincja)	0,63
Buhaje od 86 funt. w zwyż ofiarowano	0,62
Krowy od 40—49 funt. (Poznań i prowincja)	0,74— 0,77
Krowy od 50 funt. w zwyż (Poznań i prowincja)	0,70— 0,77
Oryginalne wł. bukat. (prowincja)	0,65— 0,72
Skóry cielęce.	
do 5,5 funt. przec. wagi 5,05 funt. (prowincja)	6,75
5,5—7,5 funt. przec. wg. do 6,9 ft. (Poznań prow.)	7,30— 7,60
7,6—9 funt. przec. wg. do 7,9 funt. (Poznań)	8,90
7,6—9 funt. przec. wg. 8,08 ft. (prowincja)	8,80
9,1—10 funt. przec. wg. 9,9 ft. (Poznań i prowincja)	10,00—10,65
Ciężkie przec. wg. 11,4 ft. (Poznań)	11,80
Tuczone przec. wg. 12,9 ft. (Poznań)	11,20
Oryginalne przec. wg. do 6,9 ft. (prowincja)	7,20— 7,30
Oryginalne przec. wg. do 7,9 ft. (prowincja)	7,60— 8,30
Skóry owcze.	
ofiarowano — nieakceptowano	0,85

wszystkie losy zostały wycofane.

Tendencja ogólna — mocna, frekwencja — średnia.

To się chwali!

Także dla dzieci zaleca się tylko

NIVEA pastę do zębów

Troskliwa mateczka przyzwyczaja już zamłodu swoją dziatwę do regularnego czyszczenia zębów po każdem jedzeniu, a zwłaszcza przed udaniem się na spoczynek. Niechęć dzieci do czyszczenia zębów przezwycięża się łatwo, dając im łagodną i miłą w smaku pastę do zębów marki NIVEA. NIVEA czyści zęby gruntownie i odświeża znakomicie jamę ustną.

Do nabycia tylko w oryginalnych tubach czysto cynowych po cenach:

duża tuba zł 1,50 mniejsza zł 1,—.

PEBECO Spółka Akcyjna w Poznaniu

Pg 6212-N 971

Skóry bydlęce zwyżkowały o 5 proc. przecięt. w stosunku do aukcji lipcowej.

Pierwszego rodzaju niespodzianką była mocna tendencja na skóry cielęce, które wbrew oczekiwaniu, zwyżkowały przeciętnie o 10 proc. w porównaniu do licytacji w lipcu. Poszukiwane były przedewszystkiem skóry lekkie, jednakowoż, wobec — zbliżającego się sezonu jesienno - zimowego, znajdowały nabywców również skóry średnie i ciężkie. Skup odbywał się prawie wyłącznie na rachunek firm krajowych, na eksport zakupiono tylko nikłą ilość skór lekkich.

Na aukcji samej sprzedano skór bydlęcych 890 sztuk — czyli 60 proc. podaży, — 3220 skór cielęcych — czyli około 55 proc. podaży. Skór owczych nie sprzedano na licytacji wcale, zostały one jednak sprzedane z wolnej ręki, sezon futrzarski jest bowiem za pasem. Przypuszczać należy, że i skóry bydlęce oraz cielęce, pozostałe z licytacji, zostały sprzedane z wolnej ręki, zapotrzebowanie jest bowiem wielkie wskutek małego importu skór stepowych.

Na rynku skór gotowych odczuwać się daje dotkliwie brak towaru, zwłaszcza skór twardych. Zwyżkują one stale w cenie tak, że obecna zwyżka cen dochodzi już do 30 proc. a dalszą zwyżkę zapowiedzieli garbarze na najbliższe dni.

Czy zwyżka ta jest uzasadnioną?

Fachowcy twierdzą, że nie! — Ceny za surowiec podskoczyły coprawda o 30 proc., lecz surowiec sam, stanowi tylko ¼ część ceny towaru gotowego. Jeżeli surowiec podrożał o 50 — 60 groszy na kg, to skóra gotowa powinna podrożeć również o 50 — 60 groszy a nie o 1.20 — 1.50 zł. Garbarz pobiera przy takiej kalkulacji prawie 3-krotną zwyżkę ceny (!) Robocizna nie podrożała bowiem ani o grosz, garbniki i inne artykuły podrożały może, lecz w stopniu bardzo minimalnym.

Obuwie

Mimo zwyżki cen na skóry, obuwie gotowe nie podrożało dotąd wcale — przeciwnie, obserwujemy nawet pewnego rodzaju wyścig w obniżaniu cen. Jest to zresztą objaw dość naturalny, gdyż obuwie podlega obecnie modzie w takim stopniu, jak konfekcja i materjały włókniste, szczególnie obuwie damskie. To też u schyłku sezonu, każdy wyzbywa się towaru, ażeby jak najmniej pozostało do przyszłego lata, które przyniesie z pewnością inne modele, a zresztą gotówka potrzebna jest na zakupno obuwia zimowego.

Obuwie jesienne i zimowe podrożeje z pewnością, gdyż zapasy tańszej skóry wyczerpią się napewno do tego czasu. Konsumenci zdają sobie z tego sprawę doskonale i dlatego w handlu obuwianym istnieje nienotowany dotąd, podczas wakacyj, ruch.

Poprawiła się też nieco sytuacja w rzemiośle szewskiem pod względem stanu zatrudnienia. Drożyzna skór daje się jednak szewcom mocno we znaki, gdyż zwyżkę cen za skóry trudno jest, choć w części, przerzucić na klientów. Na zwyżkę cen, klienci reagują zmniejszeniem konsumcji obuwia.

(Jap)

Cały Poznań weźmie udział

w antykomunistycznej manifestacji Stronnictwa Narodowego w dn. 15 bm.

Reforma rolna w Małopolsce Wschodniej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Lwów, 10 sierpnia.

Hasło radykalnej reformy rolnej i pośpiesznej parcelacji wielkiej własności podjęli politycy ruscy z „Unda" (Ukraińskiej Nacjonalnej Demokracji). W ich lwowskim organie „Dile" ukazują się stale długie artykuły o reformie rolnej. Z dużem prawdopodobieństwem można wnioskować, że posłowie klubu ukraińskiego przedkładają rządowi równocześnie memorjały o tej samej treści, co owe artykuły.

Jakżeby niesłychanie poprawiła się sytuacja „Unda", gdyby reforma rolna we wschodnich i południowych województwach przeprowadzona została po jego myśli! W ten sposób rękoma Polaków zostałby zrealizowany program t. zw. rządu ukraińskiego z r. 1918, oczywiście z pewnemi poprawkami, wynikającemi z faktu, że jednak państwo ukraińskie na wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej nie istnieje.

Można więc sobie wyobrazić, że nie zasypiają panowie z „Unda" gruszek w popiele. Szczególnie czynny jest w tych sprawach poseł adwokat Baran, znany z rokowań przeciwpolskich z Niemcami przed wojną, uczestnik przewrotu antypolskiego we Lwowie w listopadzie 1918 i minister ukraiński, a dzisiaj wielki zwolennik porozumienia ze „sanacją", oczywiście kosztem interesów polskiego narodu.

Niestety posłowi Baranowi nie dopisuje już pamięć, gdyż w swoich artykułach w „Dile" podaje on cyfry zgoła fałszywe. I tak w numerze z 4 b. m. twierdzi dwukrotnie, że w Polsce w latach powojennych rozparcelowano 6951 tysięcy ha ziemi, a z tego większość w województwach wschodnich i południowo - wschodnich w ręce przedewszystkiem ludności polskiej. Tymczasem źródła, na które pos. Baran się powołuje, podają, że rozparcelowano w całej Polsce w tym czasie tylko 2326 tysięcy ha. Ponieważ źródła pos. Barana opierały się na „Małym Roczniku Statystycznym", więc łatwo te cyfry sprawdzić. Niema też wcale przewagi tych województw, o jakie politykom z „Unda" przedewszystkiem chodzi. Niestety województwa podawane są grupami: centralne, zachodnie, wschodnie i południowe i dlatego trudno wyodrębnić województwa południowo - wschodnie.

W innych artykułach podaje „Diło" inne cyfry, które również nie zasługują na zaufanie. I tak w latach przedwojennych 1852—1912 włościanie ruscy mieli rzekomo nabyć tylko 38 tysięcy ha z parcelacji wielkiej własności. A tymczasem przy innej sposobności sam czytałem w „Dile", że sam tylko ks. Wojnarowicz, znany działacz ruski, zdołał rozparcelować między ruskich chłopów przed wojną 37 tysięcy ha. Nie jest prawdopodobne, by cały obrót ziemią w latach przedwojennych z rąk polskich w ruskie odbywał się wyłącznie za pośrednictwem ks. Wojnarowicza. „Diło" zatem poprostu buja.

W każdym razie nie mamy odrębnej narodowościowej statystyki obrotu ziemią, gdyż od roku 1927 zakazano ówczesnym urzędom ziemskim taką statystykę prowadzić. Być może zatem, że i nasze czynniki urzędowe nie orjentują się dzisiaj w prawdziwym stanie rzeczy. Dlatego spróbujmy pewne dane ustalić z materjałów nam dostępnych.

Wydany nakładem Towarzystwa Rozwoju Ziem Wschodnich „Kalendarz Ziem Wschodnich na rok 1935" podaje, iż za czas od r. 1919 do 1 sierpnia 1933 rozparcelowano w województwie lwowskiem ogółem 95.523 ha, w tarnopolskiem 146.661 ha i w stanisławowskiem 44.823 ha. Nabywców natomiast w tych wszystkich województwach było: w lwowskiem 49.357, w tarnopolskiem 70.211 i w stanisławowskiem 26.117, razem 145.685.

Skądinąd natomiast, ze źródeł pewnych, wiemy, że liczba wszystkich nowoutworzonych gospodarstw polskich w latach powojennych do dnia 1 sierpnia 1934 w województwach stanisławowskiem, tarnopolskiem i 16 wschodnich powiatach województwa lwowskiego nie przenosi 9 tysięcy. Nie jest to liczba zupełnie ściśle ustalona, gdyż pochodzi z obliczeń instytucji prywatnej, ale odchylenie błędu w jedną lub drugą stronę nie może być duże.

Otóż te wszystkie nowoutworzone gospodarstwa polskie zarówno włościan miejscowych, jak i osadników, nie zajmują więcej, niż 45 do 50 tys. ha. Reszta ziemi rozparcelowanej w latach powojennych poszła na utworzenie nowych gospodarstw ruskich w ilości nieco mniejszej od liczby nowych gospodarstw polskich, a cała olbrzymia większość ziemi, sprzedanej przez większą własność w tym czasie, poszła na tak zwaną parcelację sąsiedzką.

I tu leży sedno sprawy: z parcelacji sąsiedzkiej kupili Rusini o wiele więcej, niż Polacy, conajmniej tyle z ogólnej ilości, ile ich jest procentowo na wsi wschodnio-małopolskiej. Nie mamy tu żadnych cyfr, ale mamy wiadomości od ludzi, którzy z parcelacją stykają się codziennie. Adwokaci, notarjusze, sędziowie i urzędnicy hipoteczni, przez których ręce przechodzi tysiące kontraktów parcelacyjnych, wiedzą doskonale, że chłop ruski kupił tyle ziemi we wschodniej Małopolsce, na ile go było stać pieniężnie. Nie robił mu nikt żadnych przeszkód, a już nasi ziemianie nie mieli i nie mają dotychczas najmniejszych skrupułów. Co więcej nieco ziemi zdołali wykupić chłopi ruscy od osadników polskich, czem się nieraz prasa kierunku ukraińskiego chlubi.

Teraz „Undo" ukraińskie wyciąga ręce po resztę polskiej ziemi. „Diło" robi już obliczenia, ile tej ziemi jeszcze jest i jakby ją podzielić. Nie wiadomo, czy „Undo" swój cel osiągnie, choć pesymistycznie musi nastrajać fakt, że w Polsce działy się i dzieją się jeszcze rzeczy, o których się filozofom nie śniło.

Wiemy natomiast, że politycznie ten kraj ostatecznie dzierżyć będzie ten, kto będzie w nim posiadał ziemię. Ta sama zasada obowiązuje w sztuce wojennej i ta sama zasada w polityce narodowej. Niestety, choć tylu wojskowych jest czynnych w polityce, prosta ta zasada jakoś nie może się uwydatnić w naszym systemie wewnętrznych rządów w państwie.

M. R.

Podczas okresu pokwitania przeciwdziała się uderzeniom krwi do głowy, płuc i serca oraz złej cyrkulacji krwi w organach kobiecych, jako też nieprawidłowemu trawieniu przez stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa,** działającej delikatnie i niezawodnie. Zalecana przez lek.

Tg 1379

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WILDA

Zebranie plenarne odbędzie się w wtorek, dnia 11 bm. na sali p. Zawadki, ul. Górna Wilda 75. Początek o godz. 20.

„Praca Polska"

Oddział tramwajarzy Zw. Zaw. „Praca Polska" urządza zebranie w środę, dnia 12 b. m. o godz. 19-tej w sali przy Św. Marcinie 65.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa. **Zarząd.**

Echa metod wydawniczych „Małego Dziennika"

Czytelnikom naszym znane jest zgodne stanowisko prasy polskiej w sprawie niewłaściwych metod wydawniczych „Małego Dziennika", który nadużywa dla celów swych propagandowych terenu kościelnego. Znane jest niemniej czytelnikom naszym rozumne w tej kwestji oświadczenie Polskiej Katolickiej Agencji Prasowej.

Ostatnio zabrał w tej sprawie głos tutejszy „Przegląd Graficzny", organ Związku Organizacyj Przemysłu Graficznego i Wydawniczego z siedzibą w Warszawie. Prezes Jan Kuglin poddaje w artykule tym wyjątkowe, jednostronne podstawy instytucji Niepokalanowa jak najostrzejszej krytyce ze stanowiska zawodowego, społecznego i państwowego. Ograniczamy się celowo do zanotowania tylko pojawienia się tego artykułu, by nie rozdrażniać stosunków.

„Mały Dziennik" zamieszcza następujący „wierszyk":

O katolicy „prawdziwi"
z Grudziądza, oraz Poznania!
Jest jeszcze wyjście z depresji,
jest jeszcze szansa wygrania.

Musicie tylko wytrwale
wciąż „Mały Dziennik" szkalować,
to w końcu Żydów zyskacie
i znów będziecie handlować!

Taką bronią walczy w takiej sprawie „Mały Dziennik". Czy O. O Franciszkanie nie winni, komu należy, spojrzeć na palce?

Czytajcie i abonujcie „Jlustrację Polską"!

DO DZISIAJ ZEBRALIŚMY 71 983,58 ZŁOTYCH

Składki na samolot „Chrobry"

Fotoexpress Majewski, św. Marcin 6, IV rata	2,—
C. C.	1,—
Józefa Drobrowolska	2,—
Zebrane dnia 9 sierpnia rb. w obozie Clubu Kajakowców „Wyga" w Głuszynie n/Wartą z wezwaniem Pierwszego Pozn. Klubu Kajakowców	8,60
Odsetki bankowe za czas do 30-go czerwca rb.	117,23
Albin Janus, Wielichowo	—,50
Razem z poprzednio pokwitowanemi	65.062,12
Zdeklarowano wypłacić:	**6.921,46**
Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić	**71.983,58**

W dalszym ciągu wpłynęły do administracji naszej następujące składki na samolot „Chrobry":

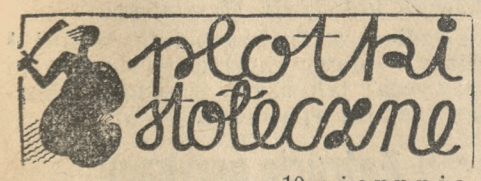

10 sierpnia

Olimpjada dobiega końca. Wyniki? Przyznajmy otwarcie, że czego innego my, laicy, oczekiwaliśmy, a co innego przywożą nam nasi zawodnicy. Nie wyjedziemy jako triumfatorzy, nie wyjedziemy tak, jak powinniśmy i jak stać naród tak zdolny i posiadający tyle wartości wewnętrznych.

*

Olimpjada to nie wyścig tylko sportowy. To także rewja zdolności i tężyzny narodów.

Czy nie uderza kogokolwiek, że czołowe miejsca zdobywają przedstawiciele ras kolorowych? Dzisiaj zdobywają prymat na Olimpjadzie, a jutro?... Traktowani z pogardą przez białych Amerykanów Murzyni przyczynili im sławę i zwycięstwo. Owens czy Louis zdobywa dla swych współziomków prawa i pozycję. Jutro sięgną oni dalej, widząc osłabienie rasy białej. Mali, żółci Japończycy są klasycznemi przejawami tych czasów, które idą...

*

Przed paru laty na St. Michel zwróciła mą uwagę grupka studentów japońskich, wracających z uniwersytetu. Szli do swej garkuchni na posiłek. Byli przedziwnie nędznie ubrani i przedziwnie skromni. Pożerała ich namiętność nauki. Dyskusja w kuchni tyczyła tematów tylko naukowych. Prowadzona była żarliwie.

Spoglądając na nich, zadawałem sobie pytanie: co nam przyszłość przyniesie. Wszystkie dobra i wartości cywilizacji i kultury europejskiej są otwarte przed nimi. Wchłaniają je zapalczywie. Zdobywają dla siebie wszystko, a wzajemnie przed Europejczykiem nie otwierają własnej duszy. Co więcej: szerzą u siebie dążność do emancypacji przed dotychczasowymi panami świata. Już dzisiaj zaczynają nas rugować nietylko z własnych terenów, ale stwarzają nawet konkurencję poważną na terenach bliskich. A gdy podrosną inne pokolenia, co przyszłość przyniesie?...

*

Słuchałem z niepokojem przez radjo relacji z meczu piłkarskiego między Polską a Anglją. Jakżeż tam znakomicie wyrażała się dusza narodu? Z jakąż energją szliśmy w ataku, by zdobyć 5 bramek i jak rychło opadliśmy w napięciu? A potem tylko drżeliśmy, żeby przeciwnik nie zdobył jeszcze jednej bramki, a przez to i remis. A gdyby to się stało, to nie wiadomo, czybyśmy już całkiem nie opadli na duchu?

Olimpjada wykazała dowodnie, że brakuje nam wytężonego treningu sportowego i metodycznego przygotowania. Na poryw dorywczy jeszcze nas stać, ale na metodyczny wysiłek? Może tylko jedni Wielkopolanie, o ile się jeszcze zasymilowali pod tym względem i nie upodobnili do innych dzielnic, stanowią zaszczytny wyjątek i przeciwstawienie. W każdym razie w opinji społeczeństwa typ wielkopolski właśnie te pierwiastki metodyczności, systematyczności, energji wytężonej reprezentuje.

Dzisiaj Wielkopolanie idą na podbój handlowo-gospodarczy innych dzielnic. Gdy dotąd mówiono o „Galicjokach z Kongresówy", co się pchali do innych dzielnic, o tyle teraz widzimy wędrówkę w odwrotnym kierunku. Dzięki Bogu! Wędrówkę tę witają w innych stronach kraju z najwyższem uznaniem. Oby wraz z polskim kupcem szły po innych dzielnicach te wartości charakteru i kultury, które są udziałem Polski zachodniej i typu tam wyrosłego.

*

Miejmy nadzieję, że znajdą się czynniki, które wyciągną konsekwencje z wyników polskich na Olimpjadzie. Przedewszystkiem w stosunku do tych czynników, które są za te wyniki i kierownictwo ruchu sportowego odpowiedzialne. Może kto zechciałby się zająć działalnością i metodami pracy komitetu olimpijskiego i kierownictwem naszego wychowania fizycznego.

Doniedawna ta dziedzina życia była tabu, tak, jak wojsko. A przecie od czasu śmierci marsz. Piłsudskiego dużo się bardzo zmieniło. O wojsku mówi się wiele. Zaczęli o niem mówić ci, co są za nie odpowiedzialni. Może przejdziemy taką ewolucję i w stosunku do zagadnienia wychowania fizycznego. Byłaby pora!

Jeżeliby były istotnie realne konsekwencje porażki polskiej ekipy na Olimpjadzie, to w takim razie olbrzymi wydatek finansowy, jaki pochłonęło wysłanie tak licznej reprezentacji i tak licznych jej towarzyszy i urzędowych opiekunów — nie byłby zmarnowany.

Tak myśli laik, który patrzy z troską, zawiedziony w swych nadziejach, zaniepokojony o przyszłość — już nie sportu tylko polskiego. Tu idzie o coś większego i poważniejszego...

WARSZAWIANIN

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Środa — Czwartek
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Klary p., Hilarego m. | Hipolita m.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Sława bł. | Rosława

Słońca: wschód 4,29, zachód 19,25
Długość dnia 14 godzin 56 minut
Księżyca: wschód 24,08, zachód 16,26
Faza: 5 dzień przed nowiem.

Sierpień 12 Środa

Ważne numery telefonów:
Pogotowia ratunkowe: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jeż. 77-08, przy ul. Marsz. Focha (narożn. Niegolewskich 77-82, Pl. Świętokrzyski 49-80.
Biuro Posłańców. 28-36
Pocztowe biuro zleceń 49-27
Dokładny czas: 55-66

Stan wody: + 0,58 mtr.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18; Apt. im. Marcinkowskiego w Bazarze, ul. Nowa; Apt. Czerwona, St. Rynek 37; Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; Apt. przy Grobli, W. Garbary 41. **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10; Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (narożnik Staszica). **Łazarz:** Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. **Górczyn:** Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158. **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3; Apt. Fortuna, G. Wilda 96. **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna. **Starołęka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 11 sierpnia 1926 r.

Na dziedzińcu województwa „Reduta" wystawiła Calderona „Książe Niezłomny" w spolszczeniu Słowackiego, z Osterwą w roli tytułowej. — Na akcję zwalczania bezrobotnych magistrat wyznaczył pół miljona złotych.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Pokaz racjonalnego stosowania gazu** odbędzie się w środę, dnia 12 bm. o godz. 17,30 w Poradni Gazowni Miejskiej (Grobla 15). Nowość — gotowanie obiadu w szklanych naczyniach. Wstęp bezpłatny.

— * **Jak trzeba się zachowywać podczas koncertów?** Przed kilku tygodniami umieśliliśmy wzmiankę o nieodpowiedniem zachowaniu się wielu osób z publiczności w czasie wykonywania poszczególnych produkcyj symfonicznych orkiestry miasta Poznania w ogrodzie zoologicznym.

Obecnie z kół Czytelników piszą nam, że publiczność jednakże nie zważa wcale na tego rodzaju słuszne wywody. I tak w sobotę podczas koncertu symfonicznego bardzo wiele osób zachowywało się nietaktownie, prowadząc podczas koncertu dość głośne rozmowy, a dzieci urządzały sobie gonitwy wokoło stołów. Do ogrodu zoologicznego na wszystkie koncerty jest wstęp wolny, skutkiem czego wchodzą często do ogrodu takie osoby, których muzyka mniej zajmuje. Do tych osób właśnie apelujemy, aby w czasie koncertu spokojnie zachowały; dzieci zaś, o ile chcą urządzać zabawę, niechaj sobie wyszukają inne miejsce do gonitw.

— * **Ceny detal.** według zarządu miej. z dn. 5 bm. Mleko niezbierane: cena najniższa za 1 litr 0,18 zł, cena najwyższa za 1 litr 0,22 zł, cena najczęstsza za 1 litr 0,18 zł; jaja za 1 szt. 0,07 zł, twaróg za 1 kg. 0,60 zł, masło solone za 1 kg 2,80 zł, mleczarskie za 1 kg 3,00 — 3,20 zł.

RÓŻNE

— * **Przetargi na roboty miejskie.** Zarząd miejski rozpisał przetargi na wykonanie robót szklarskich przy budowie baraków mieszkalnych w Dębcu przy ulicy Krakowskiej (termin do 13 bm.) i na wykonanie robót malarskich i przebudowy szkoły powszechnej przy ul. Bosej (termin do 18 bm.). Szczegóły w wydziale budownictwa naziemnego, ul. Nowa 10, III piętro.

— * **Przetarg na dzierżawę obwodów rybackich na Warcie.** Przed kilku tygodniami donosiliśmy, iż władze wojewódzkie podzieliły Wartę na szereg obwodów rybackich. Obwody rybackie w obrębie Poznania otrzymały numery 84 i 85. Obecnie dowiadujemy się, że zarząd miejski w Poznaniu zarządził na dzień 12 września rb. przetarg na dzierżawę tych obwodów rybackich. Dzierżawa rozpoczyna się z dniem 1 października rb. i trwać będzie przez dziesięć lat i sześć miesięcy do dnia 31 marca 1947 r. Do obowiązków dzierżawcy należeć będzie złożenie kaucji w wysokości rocznego czynszu, płacenie czynszu zgóry w ciągu kwietnia każdego roku, obowiązkowe zarybianie obwodu, utrzymywanie strażnika rybackiego itd. Szczegóły w zarządzie miejskim w Poznaniu, plac Sapieżyński 9, pokój 17.

W TROSCE O WYGLĄD POZNANIA

— * **Trzeba naprawić jezdnię na ulicy Kolejowej w Żabikowie.** Jak nam donoszą z Żabikowa, ul. Kolejowa, wiodąca z Lubonia do Żabikowa, wymaga na małym odcinku koniecznej naprawy. Ulica ta przechodzi pod mostem kolejowym, pod którym od dłuższego czasu nie przeprowadzano naprawy nawierzchni. Skutek tego jest taki, że w jezdni potworzyły się dziury i doły, co zmusza przejeżdżające tędy wozy i samochody do bardzo oględnej jazdy w obawie przed wywróceniem się. Jeśli się jeszcze uwzględni fakt, że rury kanalizacyjne pozarywały się i na jezdni nazbierało się tyle wody, że nieomal dostawać się będzie do przejeżdżających autobusów, to koniecznością wprost staje się doprowadzenie nawierzchni ulicy pod mostem kolejowym do należytego stanu.

Śmierć dziecka w windzie

W bardzo tragicznych okolicznościach zginęła ośmioletnia Kazimiera Tecławianka, mieszkająca przy ulicy Wielkiej 20.

Wczoraj po południu, podczas przewożenia windą z parteru na trzecie piętro, mała Kazia, wskutek nagłego otwarcia się drzwi, wypadła z windy z wysokości drugiego piętra i runęła wdół. Nieszczęśliwa dziewczynka odniosła tak ciężkie obrażenia, że zmarła krótko po wstrząsającym wypadku.

Zwłoki dziecka odstawiono do zakładu medycyny sądowej. Obsługującego windę portjera, Franciszka Garsteckiego, mieszkającego przy Dolnej Widzie 8, ujęto i osadzono w areszcie policyjnym. Ujęcie nastąpiło pod zarzutem niedbalstwa. Miał on zamknąć niedostatecznie drzwi windy, które wskutek niezupełnego zasunięcia otworzyły się nagle podczas jazdy na trzecie piętro.

Zmarła wskutek wypadku dziewczynka, jest córką mistrza rzeźnickiego Teofila Tecława, mającego skład przy ul. Wielkiej 20 i filję przy ul. Marszałka Focha w pobliżu ul. Sielskiej. Żałość rodziców, którzy w tak tragicznych okolicznościach utracili dziecko, jest bardzo wielka. (kl)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Ostrożnie z wodą po pomidorach i grzybach.** Minął już czas niedojrzałego owocu, w którym niedosyć trzeba ostrzegać przed piciem wody, tuż po spożyciu owoców. Lecz obawa o dezynterję i ciężkie zasłabnięcia brzuszne jeszcze nie minęła. Znajdujemy się w pełnym sezonie pomidorów i grzybów, po których spożyciu należy się również wystrzegać nieprzegotowanej wody. Natomiast nieszkodliwą jest herbata, którą polecić można na pragnienie, i która, jak wiadomo, nawet na gorąco lepiej gasi pragnienie, niż woda lub inne trunki, t. zw. chłodzące. (pt)

— * **Zaginięcie staruszki.** Ze Szpitala Przemienienia Pańskiego, wyszła w poniedziałek i dotychczas nie wróciła 65-letnia Marja Karatkiewiczowa. Zaginiona, za którą wszczęła poszukiwania także policja, była w szpitalu na kuracji. Z uwagi na to, że p. Karatkiewiczowa była chorą, jest uzasadnione podejrzenie, że uległa ona nieszczęśliwemu wypadkowi. Karatkiewiczowa jest wysokiego wzrostu, ubrana była w czarny kabat i miała brązową walizkę. (kl)

— * **Niebezpieczny dom.** Z domu przy zbiegu ulic św. Marcina 50 i Kantaka począł spadać gzyms, zagrażając przechodniom. Część chodnika od strony ulicy Kantaka odgrodzono liną i zamknięto grożący niebezpieczeństwem odcinek. Ze względów bezpieczeństwa publicznego pożądanem by było, ażeby otynkowanie tego domu poddane było gruntownemu zbadaniu. (kl)

— * **Zamach samobójczy na ulicy.** — Na Moście Teatralnym targnęła się późnym wieczorem na życie, trując się lyzolem, 21-letnia Janina Woźniakówna, mieszkająca przy ul. Kolejowej 8. Doszła ona do ulicy Jasnej i upadła tam na jezdnię, wijąc się w boleściach. Desperatką zajął się przejeżdżający właściciel pewnego samochodu i przewiózł ją na stację pogotowia ratunkowego (66-66), skąd po udzieleniu pomocy doraźnej przewieziono chorą do szpitala miejskiego. Przyczyna zamachu samobójczego nie została narazie ustalona. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Złodzieje grasują!** W zastraszający sposób szerzą się obecnie złodziejstwa domowe. Szajka złodziei grasuje po sieniach, klatkach schodowych i strychach, zabierając, co się da. Następnie spienięża, nieraz wartościowy łup, za kilka groszy. Jak dalece sięga tupet złodziei, stwierdza fakt, jaki zaszedł w ub. czwartek przy Starym Rynku. W instytucji bankowej, położonej naprzeciw głównego odwachu, wynieśli złodzieje w czasie godzin służbowych, kiedy ekspedjowano klientelę, z przedsionka lokali bankowych garderobiankę dębową 2 m wysoką. Fakt takiej bezprzykładnej bezczelności niech będzie ostrzeżeniem dla wszystkich, gdyż gangrena złodziejstwa w ostatnim czasie coraz to szersze zatacza kręgi. (n)

— * **Bezpański koń.** Dziś przed południem na Tamie Garbarskiej policjant z IV kom. P. P. zatrzymał bezpańskiego, bardzo lichego konia. Koń został odstawiony do stajni Tow. Opieki nad Zwierzętami przy ul. Kościelnej 32, gdzie też prawy właściciel może go odebrać. (sk)

Niezwykły wypadek

Toruń (z). W ub. niedzielę wydarzył się w Toruniu niezanotowany nigdy jeszcze wypadek nieszczęśliwy. Podczas zabawy Zw. Niższych Funkcjonarjuszów Poczt. w lasku przy forcie Kościuszki wypadła z zagajnika oszalała ze strachu sarna, która runęła na 29-letnią Franciszkę Zielińską. Zielińska od uderzenia doznała wstrząsu mózgu. W stanie bezprzytomnym została przewieziona do szpitala miejskiego. Wypadek wywołał w mieście wielką sensację.

Urodzaj na osobliwości natury

Pan Antoni Leitgeber (ul. Pogodna 34 m. 3) dostarczył nam ciekawy okaz

Ogórek-dziwoląże
p. Antoniego Leitgebra

zrośniętych dwóch ogórków, który wyrósł w ogrodzie p. L. w Górczynie.

Takie podwójne śliwki wydaje stale drzewko owocowe p. Jana Waniorka. Trzy zrośnięte mirabele z Kórnika.

Równocześnie p. Jan Waniorek przyniósł nam ze swojego ogrodu przy Malcie kilka zrośniętych śliwek, które w tym kształcie, w przeważającej liczbie, rodzi stale jedno z jego drzew owocowych.

Dla kompletu p. Mieczysław Jańczyk z Kórnika dostarczył nam jeszcze trzy zrośnięte śliwki mirabele.

Zrośnięte śliwki z Kórnika

Urodzaj na dziwolągi w naturze jest w tym roku całkiem nie pośledni!

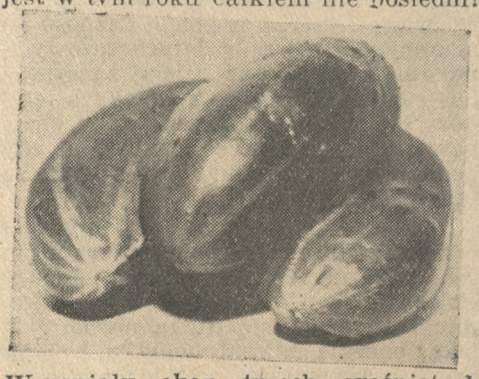

Wspaniały okaz trzech zrośniętych ogórków z pod Poznania

Kwiaty naszych Czytelniczek

Tak pięknie zakwitł 3-letni kaktus p. Stanisławy Zamroczyńskiej w Przeźmierowie pow. Poznań.

Po pożarze kościoła w Wilkowie Leszczyńskiem

Pożar kościoła w Wilkowie leszczyńskiem (a nie w Wilkowicach — jak to donosiła PAT-iczna), naraził parafję na poważne straty. Przedewszystkiem spaliła się wieża oraz popękały cztery dzwony z powodu spadku ze znacznej wysokości, nie przedstawiające jednak wielkiej wartości historycznej.

Wilkowo leszczyńskie (dawniej Wilkowo niemieckie) powstało w wieku XIV, zbudowane na zasadzie t. zw. prawa średzkiego. Nazwa wsi wywodzi się od wilków, zapewne z czasów, gdy okolica obfitowała w nieprzebyte bory. Kościół parafjalny pod wezwaniem św. Marcina, wybudowano w tym samym czasie, a parafję stanowiła zrazu tylko jedna wieś, a mianowicie samo Wilkowo. W roku 1570 kościół oddano do użytku braciom czeskim, a dopiero r. 1636 ówczesny dziedzic Wilkowa, Stanisław Wilkowski, zwrócił kościół katolikom. Na początku XVIII wieku, ponieważ kościół chylił się ku upadkowi, dziedzic Wilkowa, Mieczkowski, polecił wybudować nową, murowaną świątynię w stylu późnogotyckim. Poważnych przeróbek dokonano w latach 1803—1805, a 14 lat później, w r. 1819, dobudowano wieżę, na której zawisnęły pierwotnie dwa dzwony, a w późniejszych latach następne dwa.

Wśród najcenniejszych pamiątek wymienić należy: stary obraz N. M. Panny, późnogotycką monstrancję, ławkę z r. 1578 z herbami Leszczyńskich (Wieniawa) i Wilkowskich (Kotwicz) oraz nagrobek z piaskowca Ewy, córki Stanisława Wilkowskiego, z r. 1579, usunięty z kościoła nazewnątrz świątyni podczas jednej z renowacyj.

Dotąd niewiadomo, czy zabytki te zostały przed żywiołem uchronione.

W kaplicy N. M. Panny, gdzie znajduje się wyżej wspomniany cenny obraz, istniało od r. 1695 jedno z najstarszych na terenie Wielkopolski bractwo Niepokalanego Poczęcia.

Jako dziedzice Wilkowa leszczyńskiego w ciągu dziejów występowali: Dłuscy, Spławscy, Wilkowscy, Leszczyńscy, Karśniccy, Mieczkowscy i Stablewscy.

Dodać należy, że w Wilkowicach niema kościoła katolickiego, jest tam natomiast kościół ewangelicki. (wel)

2 wypadki duru brzusznego

Buk (bm). We wsi Szewce koło Buku znów stwierdzono 2 śmiertelne wypadki duru brzusznego. Zmarli 81-letni śp. Michał Paul i 6-miesięczne dziecko kołodzieja Masztalerza.

Ogółem w Szewcach tyfus zabrał 4 ofiary. Objawy choroby występują tu zazwyczaj tak nagle, iż pomoc lekarska jest już spóźniona.

Zatrucie grzybami

Szamotuły. (sc) Ciężkiemu zatruciu grzybami uległ zamieszkały w Kunowie, pow. szamotulskiego, chałupnik Krówczyński wraz z żoną i czworgiem dzieci.

W ub. sobotę, po spożyciu na obiad uzbieranych przez dzieci grzybów, doznali wszyscy boleści. Przybyły na miejsce lekarz, p. dr. Kłaczyński z Dusznik, stwierdził ciężkie zatrucie u wszystkich domowników, stosując środki zaradcze. W niedzielę w godzinach rannych zmarło 2 i pół roczne dziecko wśród strasznych boleści. Reszta ciężko chorych osób walczy ze śmiercią.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Józefa Dobrowolska 3,—, Tadeusz Bloch, Czarnków z podziękowaniem za otrzymane łaski, z prośbą o dalsze 5,—, razem z poprzednio pokwitowanemi 266,50 zł.

KRONIKA SĄDOWA

— * **Sprawa o kradzież karabinów.** W sądzie okręgowym w Poznaniu znalazła się sprawa kradzieży 14 karabinów, należących do P. W., w Radomiu pow. obornickiego. Na ławie oskarżonych zasiedli Leon Sadowski z Piotrowa, Teodor Krüger z Sierakówka, Józef Sadowski z Piotrowa, Franciszek Kledzik z Skrzetusza, Jan Byczyński z Piotrowa, Stanisław Jęśko z Skrzetusza oraz Józef Nawrot i Stefan Panek z Sierakówka. Na rozprawę nie zjawił się główny oskarżony, Jan Cieżyński, wobec czego postępowanie przeciwko niemu wyłączono.

Według aktu oskarżenia sprawa przedstawia się następująco: W nocy z 2 na 3 listopada ub. roku ze szkoły w Radomiu, pow. obornickiego, skradziono 14 karabinów wojskowych typu Mauser, należących do miejscowego P. W. Sprawcy kradzieży zdołali zbiec niespostrzeżeni i ukryć broń. Policja wdrożyła dochodzenia. Dopiero w marcu rb. policja wpadła na trop i w drodze długich dochodzeń ustaliła, że kradzieży tej dokonali oskarżeni. Okazało się, że oskarżeni pod kierunkiem Cieżyńskiego przybyli większą gromadą pod budynek szkolny, przystawili drabinę do okna, znajdującego się na I. piętrze. Do środka wszedł Leon Sadowski, który wyniósł wszystkie karabiny i rozdzielił między obecnych. 7 karabinów zostało zabranych do Sierakówka, gdzie Krüger zakopał je w ziemi, 5 odstawiono do Skrzetusza, a 2 zabrał z sobą Leon Sadowski i ukrył je w stogu. Policja, wykrywszy sprawców, przeprowadziła u nich rewizje i karabiny odebrała.

Na rozprawie L. Sadowski przyznał się do winy i dowodził, że do popełnienia kradzieży namówił go Cieżyński. Na pytanie prokuratora, w jakim celu dopuścił się kradzieży karabinów, osk. Sadowski odparł, że nie uczynił tego z żadnych złych pobudek, a jedynie miała to być pewnego rodzaju demonstracja pod adresem komendanta miejscowego P. W.. Śmigla, który w stosunku do oskarżonych żywił nieuzasadnione uprzedzenia, a nawet osk. Sadowskiemu groził rewolwerem. Jak wyraził się oskarżony, kradzież była pewnego rodzaju figlem, który komendantowi miejscowego P. W. miał sprowadzić kłopoty. Dalsi oskarżeni również przyznali się do kradzieży względnie do udzielenia pomocy przy kradzieży, jednakże twierdzili, że kradzież ta była raczej wystąpieniem pod adresem komendanta P. W. Po złożeniu wyjaśnień przez oskarżonych, sąd zarządził przerwę.

Po przerwie sąd przystąpił do przesłuchiwania świadków.

Katastrofa samochodowa pod Bydgoszczą

Bydgoszcz (f). — W niedzielę po południu na szosie pod Myślęcinkiem wydarzyła się ciężka katastrofa samochodowa, której ofiarą padły dwie osoby: przemysłowiec warszawski — Żyd, Seweryn Szwalbe, oraz żona adwokata warszawskiego Helena Birnbaumowa. Przy zjeździe ze wzgórza myślęcińskiego samochód, jadący z szybkością około 100 km na godzinę, z całym impetem uderzył w przydrożne drzewo.

Szwalbe odniósł ogólne obrażenia, stosunkowo jednak lekkie, natomiast Birnbaumowa ma poważne rany na głowie i twarzy i poza tem doznała silnego wstrząsu mózgu. Obie ofiary katastrofy przewieziono karetką pogotowia ratunkowego do bydgoskiego szpitala miejskiego.

Stan Birnbaumowej jest bardzo poważny, istnieje obawa komplikacyj wewnętrznych.

Z WIELKOPOLSKI

— * **JAROCIN.** Kierownictwo pielgrzymki do Piekar i Częstochowy komunikuje wszystkim zainteresowanym że zapisy na pielgrzymkę przyjmuje się na wikarjacie najpóźniej do dn. 17 bm. Koszta przejazdu w obie strony wynoszą 13,60 zł.

— Stow. Pań św. Wincentego a Paulo urządziło w ub. tygodniu zebranie sprawozdawcze z kwartalnej swej działalności, na którem wygłosił aktualny referat o miłosierdziu ks. kan. Niedźwiedziński. Stowarzyszenie pracowało bardzo intensywnie. Zaznaczyć należy, że obywatelstwo jarocińskie w pełnem zrozumieniu potrzeb stowarzyszenia popiera jego pracę bądź składkami miesięcznemi, bądź dorywczemi datkami. (jp)

— * **LUBOŃ.** Wenta parafjalna z powodu niepogody została przełożona na niedzielę 16 bm. Wenta odbędzie się na nowem boisku Sokoła i w sali. Początek o godz. 15. W programie moc urozmaiceń. Czysty zysk przeznacza się na dalszą budowę kościoła ponieważ dotychczasowa boczna nawa nie pomieszcza wszystkich parafjan, którzy muszą stać podczas nabożeństwa na dworze.

— W tych dniach otrzyma dworzec luboński, oraz cały przyległy teren, oświetlenie elektryczne. (pl)

— * **OBORNIKI.** W uroczystości Wniebowzięcia N. M. P. przybędzie do Obornik celem poświęcenia Kalwarji J. Em. ks. biskup Dymek. Procesja z kościoła farnego wyjdzie na Kalwarje o godz. 14,30

— Bracia Leon i Marjan Majchrzakowie (harcerze) wyruszyli w tym tygodniu pieszo celem zwiedzenia południowej części Wielkopolski. (sto)

— * **ROGOŹNO.** Paweł Modrzych, aresztowany za pokłucie nożem szwagra, Wittiga, wyskoczył oknem z posterunku P. P. Skok był niefortunny. Uciekinier dość poważnie zaniemógł. Odstawiono go do domu, celem pielęgnacji. M. znajduje się pod dozorem policji.

— * **SZAMOTUŁY.** Zlot okręgowy K. S. M. M. został z powodu niepogody odłożony na niedzielę 16 bm.

— Na zebraniu L. O. P. P. po sprawozdaniu członków zarządu z działalności za ostatnie półrocze aktualny i interesujący referat wygłosił p. Ebert z woj. komitetu LOPP.

— Rekolekcje zamknięte urządza Tow. Kobiet „Oświata" w domu sierot od dnia 20 do 23 bm. Koszty na utrzymanie wynoszą 8 zł. Nauki głosić będzie ks. mansjonasz W. Tomaszewski.

— Pierwszy zjazd chórów kościelnych należących do 9 okręgu odbędzie się 16 bm. w hotelu Eldorado. Do jury poproszono ks. prob. Dolatowskiego z Psarskiego, ksks.: Tomaszewskiego, Staszaka z Szamotuł i emeryt. rektora Gierszewskiego z Poznania.

— Święto druchen K. S. M. odbędzie się 6 września br.

— Tow. Pań Miłosierdzia urządza pod reż. ks. Tomaszewskiego komedję Fredry „Damy i Huzary". Przedstawienie odbędzie się 13 września na sali hotelu Sundmana. Czysty zysk przeznacza się na biednych. (sc)

— * **ŚMIGIEL.** Na zebraniu rady miejskiej przyjęto do wiadomości, że fundusz pracy przyznał miastu zapomogi w wysokości 5.000 zł na zatrudnienie bezrobotnych. Uchwalono 700 zł na zakup kamieni celem brukowania ulicy Zielonej. Dalej postanowiono przeprowadzić zmniejszenie działek budowlanych na parcelacjach miejskich do 1 morgi oraz sprzedać parcelę budowlaną p. Stan. Robowskiemu z Śmigla i p. Stan. Jakubowskiemu z Górki Duchownej. Na nadzwyczajnem zebraniu rady miejskiej ułożono czteroletni plan robót, finansowanych przez fundusz pracy. Według tegoż planu przeprowadzone zostaną w okresie od r. 1937—41 prace wybrukowania niektórych ulic oraz kanalizacji rowu miejskiego. Rada miejska uchwaliła na powyższy cel zaciągnąć z funduszu pracy 2 proc. długoterminową pożyczkę w wysokości około 177.200 zł

— W ostatnich dniach na dworcu w Włoszakowicach dostał się 36-letni robotnki Stan. Woźny przy przesuwaniu wagonów pomiędzy bufory. W ciężkim stanie odstawiono go do szpitala w Kościanie.

— W maj. Hełkowo, skutkiem porzucenia niedopałka spaliło się pół morgi skoszonej pszenicy na szkodę p. Skarżyńskiego z Spławia.

— Miejska Kom. Kasa Oszcz. rozpoczęła z dniem 5 bm. konwersję pożyczek państwowych wewnętrznych na 4 proc. Pożyczkę Konsolidacyjną. Zamiana pożyczek odbywać się będzie wyłącznie w godzinach urzędowych od 9 do 13. (gś)

— * **ŚREM.** Na nadzwyczajnem walnem zebraniu Tow Rzem.-Przemysłowego p. Jerzy Wojciechowski zdał sprawozdanie z wycieczki na wystawę przemysłową w Gostyniu. Zkolei przystąpiono do załatwienia sprawy kasy pogrzebowej i zakupienia od miasta gruntów, o obszarze 9,5 morgi, położonych przy ul. Parkowej i Farnej. Teren przeznacza się na ogródki działkowe dla członków. W tej sprawie powołano specjalną komisję w skład której poza zarządem weszli pp. Frąckowiak, A. Nowak, Wł. Piotrowski i M. Wołyński. Nakoniec wystąpiono z inicjatywą zorganizowania w przyszłym roku wystawy rzemieślniczo- przemysłowej w Śremie. Na wystawę w Kościanie Tow. urządza wspólną wycieczkę.

— Pogrzeb nagle zmarłego emer. inspektora szkolnego śp. Edmunda Surdyka odbył się przy licznym udziale kleru nauczycielstwa, delegacji sodalicji nauczycieli z Poznania ze sztandarem, kompanji szkoły podof. zawod. z korpusem oficerskim i ciałem pedagogicznem oraz rzeszy przyjaciół i znajomych. Pienia żałobne przy domu żałobnym i nad grobem wykonał chór kościelny i wojskowy. Kondukt prowadził przyjaciel zmarłego ks. prob. Powel z Golina.

— Dnia 15 bm. wyrusza pociąg popularny na zjazd i uroczystości w Poznaniu. Zgłoszenia przyjmuje się w składzie p. Władysława Adamskiego przy ul. Kościuszki. Koszty biletu przy udziale 500 osób wynoszą 2 zł.

— W młynie parowym p. Antoniego Muślewskiego p. Feliks Wagner przy naprawie koła zapędowego został porwany i zrzucony z dużej wysokości przez wał transmisyjny. Nieszczęśliwy odniósł szereg kontuzyj żołądka, ręki i szyi.

— * **ŻABIKOWO.** Tow. Gimn. Sokół obchodziło 15-lecie swego istnienia. Uroczystości poprzedziło nabożeństwo. Po nabożeństwie odbyła się defilada. Po południu uczestnicy zgromadzili się na uroczystej akademji, na którą przybył także prob. par. lubońskiej.

— Wenta parafjalna odbyła się w ogrodzie p. Szukały. Czysty zysk przeznaczono na zakup dzwonów. (pl)

Z POMORZA

— * **GOLUB.** Wskutek uszkodzenia hamulca przy zjeżdżaniu z góry Zamkowej samochód ciężarowy żydowskiej firmy „Nadzieja" w Rypinie wpadł na słup. Najechany został przejeżdżający w tej chwili rowerzysta B. Zygmański z Dobrzynia. Ciężko rannego przewieziono do szpitala w Toruniu.

— * **TORUŃ.** Policja toruńska ujęła dwóch chłopców za kradzież 40 zł z biura fabryki pierników Ruchniewicza. Są to 12-letni Henryk Bojanowski i 12-letni Leonard Wejrzewski, zam. przy ul. Batorego. Młodociani przestępcy za część skradzionych pieniędzy kupili wódki i papierosów, a ujęci zostali na widowni kina „Corso".

— Zarząd koła szybowcowego LOPP. zakończył w drugiej połowie lipca szkolenie drugiego kursu praktycznego w pilotażu szybowcowym. Dyplomy kat. A otrzymało 17 uczniów szkół toruńskich. Większość z nich od 1 b. m. przebywa na przeszkoleniu w Ustjanowej. Koszty szkolenia pokrywa ministerstwo komunikacji.

— Ostatnia premjera Teatru Ziemi Pomorskiej, którą wystawił komedję „Stare wino" z Junoszą-Stępowskim w roli głównej, była rewelacją dla publiczności toruńskiej. Jak się dowiadujemy, Stępowski zamierza wystawić jeszcze komedję Rittnera p. t. „Głupi Jakób".

— W ub. niedzielę przy ul. Lubieckiej w pobliżu zakładów przemysłowych „Luboń-Wronki" spłonął szałas, zamieszkały pp. Kwiatkowskiego i Szuberta. Akcja straży pożarnej trwała półtory godziny. Szałas spalił się doszczętnie.

— W ub. niedzielę odbyła się uroczystość 15-lecia istnienia koła powiatowego Zw. Inwalidów Woj. Po wysłuchaniu mszy św. w kościele garnizonowym, uczestnicy wzięli udział w zebraniu uroczystem w Domu Społecznym. Po południu odbyła się w Zieleńcu zabawa ogrodowa.

— **Na kortach T. K. L. T.** odbyły się rozgrywki tenisowe pomiędzy T. K. L. T. (Toruń) a B. K. S. (Bydgoszcz). Zwyciężyła drużyna B. K. S. z wynikiem 7:6.

— Według ostatnich danych statystycznych zarządu miejskiego ludność m. Torunia wynosiła na 1 lipca b. r. — 63.893 osób, t. zn., że liczba mieszkańców w II kwart. wzrosła o 193 osób.

— W dniu 14 b. m. nastąpi uroczyste otwarcie Pom. Wystawy Pszczelniczej w hali wystawowej w parku miejskiem. (z)

— * **WĄBRZEŹNO.** Mimowolnym zabójcą swej 3-letniej siostrzyczki Hildegardy stał się 11-letni Artur Matt z Mlewca, który podczas nieobecności swych rodziców, zdjął wiszącą w mieszkaniu dubeltówkę. Manipulując przy strzelbie, spowodował strzał, który trafił dziewczynkę w szyję. Śmierć dziecka nastąpiła natychmiast. (gn)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 10 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Urzędnik kom. Zdzisław Wróblewski i krawc. Halina Schraube; apl. adw. Władysław Kropodra i pom. kanc. Zofja Tomyślakówna; pom. gastron. Jan Niklas w Inowrocławiu i Magdalena Skrzycka; rzeźnik Karol Woźniak w Minikowie, pow. pozn., i Katarzyna Zborałówna; handl. Walerjan Rembowski w Warszawie i Wanda Maciejewska; stol. Stefan Wawrzyniak i eksp. Marjanna Majcherkówna.

Zgony:

Dnia 10 sierpnia 1936 roku zapisano następujące zgony: Walenty Kardacz, rybak, 62 lata; Halina Andruszewski, stenotypistka, 34 lata; Józef Gabryel Szuster, kupiec samodzielny 68 lat; Zdzisław Bodyński, 2 mies. 28 dni; Władysław Stachowiak, 2 mies. 2 dni; Stanisław Braszak, 9 mies. 14 dni; Marja Góralowa z domu Wojtyłło, wdowa, 76 lat; nieznana niewiasta w wieku około 20 lat; Aniela Walewska, 11 mies. 22 dni; Krystyna Dominiakówna 1 rok 11 mies. 11 dni; Jadwiga Rozmiarkowa z domu Rybarczykówna, 79 lat; Magdalena Kolińska z domu Dziurkiewiczówna, wdowa 71 lat; Jadwiga Michalska z domu Tomczakówna, 58 lat; Władysława Kühnowa z domu Kaczmarkówna, 32 lata; Marja Filipiakówna, posługaczka, 69 lat; Pelagja Wierzbicka, bieliźniarka, 23 lata; Marja Gęszczakowa z domu Pięczka, wdowa, 65 lat.

W sprawie Tarnowa Podgórnego

Pastor Woldemar Schilberg z Tarnowa Podgórnego nadesłał nam następujące pismo:

„W nr. 353 „Kurjera Poznańskiego" z dnia 2 sierpnia rb. strona 7 znajduje się w notatce „Polacy bogacą niemieckiego karczmarza" następujący ustęp, na który dzisiaj zwrócono mi uwagę: „Tarnowo Podgórne. (pt) ...Należy przypomnieć tym panom, jak tutejsi Niemcy rozumieją hasło „swój do swego". Otóż w Nowy Rok miejscowy pastor wysłał do kilku Niemców, którzy uczęszczali do polskiego lokalu, kartki z następującą treścią: „Życzę sobie, abyście jako dobrzy Niemcy zrozumieli w Nowym Roku hasło „swój do swego" i nie zanosili już do kieszeni polskiego kupca ani grosza"...

Jako obecnie urzędujący pastor miejscowy w Tarnowie Podgórnem, donoszę niniejszem redakcji „Kurjera Poznańskiego", że w czasie Nowego Roku 1936 pastora ewangelickiego w Tarnowie Podgórnem wogóle nie było. Poprzednik mój, ks. pastor Starke, znajdował się w czasie od drugiej połowy grudnia 1935 do 10 stycznia 1936 obłożnie chory w jednym z szpitali poznańskich, ja sam zaś objąłem urzędowanie w Tarnowie Podgórnem z dn. 23 stycznia rb., co z łatwością mogę urzędowo udowodnić.

Notatka powyższa jest więc niezgodna z prawdą."

*

W związku z powyższem sprostowaniem zaznaczyć wypada, że w odnośnym artykule nie wymienialiśmy ani nazwiska pastora Schilberga, ani daty Nowego Roku. Fakty, opisane w tym artykule, miały swego czasu miejsce, na co posiadamy świadków i dowody.

STAN POGODY W POZNANIU

11 sierpnia 1936

Temperatura 7 godz. + 16.3

Ciśnienie
7 godz. 756,7 mm. umiarkowane

Zachmurzenie
7 godz. pogodnie

Wiatr
7 godz. kierunek wschodni, szybk. 5 m/sek.

Temperatura w dniu 10 sierpnia br. była:
najwyższa + 22,8 o godz. 11
najniższa + 11,5 o godz. 5

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
Pogodnie i ciepło, skłonności do wyładowań atmosferycznych, powolny wzrost zachmurzenia.

PODWÓRZOWA ORKIESTRA JAZZOWA W SKŁADZIE 13 OSÓB

W muzyce popularnej coraz mniej „ciągnie" sentymentalna piosenka o podeptanem szczęściu ze słodkawym refrenem: „Lecz ty, tyś nie kochała mnie".

Dziś imponuje ulicy i podwórzom żywy rytm.

Nawet na podwórkach spotykamy coraz to częściej całe zespoły jazzowe.

Taki właśnie zespół, trzynastka bezrobotnych różnych stanów, — między nimi i nauczyciel i szofer, biurowy i rzemieślnik — jednolicie ubrana, solidne i sympatyczne robiąca wrażenie, zawitała do Poznania w przejeździe z Łodzi do Katowic.

Zespół trzy lata wędruje po kraju i objechał, a raczej obszedł Wielkopolskę, Pomorze i woj. łódzkie. Nic więc dziwnego, że zespół jest dobrze zgrany i zśpiewany i nie ustępuje niejednemu zespołowi kwalifikowanych muzyków.

Jako kierownik i „impressarjo" zespołu, który podajemy na fotografji, występuje Poznaniak, p. Franciszek Przybył.

Muzycy, zapytani, jak im się powodzi i czy warto im grać w tak wielkim zespole, odpowiedzieli, że zarabiają przeciętnie 2 zł dziennie, czasem mniej, rzadko więcej. W Poznaniu nie myślą długo się zatrzymywać, bo nie mają powodzenia", czyli nie zarabiają tyle, ile im potrzeba na utrzymanie własne i ich rodzin — prawie wszyscy są żonaci.

Życzymy sympatycznym wędrownym muzykantom, aby, żegnając nasze miasto, nie wynieśli złych wspomnień.

(pt)

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

KRESOWE OGNISKO KULTURY

Wędrujący teatr — Między Ostrogiem a Brześciem — 475 przedstawień w ciągu 10 miesięcy — Wielkomiejska scena bez zakulisowych intryg — Pociąg - mieszkanie — Kilimy na ścianach wagonu — Wieczory dyskusyjne w Krzemieńcu — Muzyka panuje.

Krzemieniec, w sierpniu

Gorące lato w pełni.

Objazdowy Teatr Wołyński zakończył już swój pracowity sezon. Słusznie należy się odpoczynek tej zasłużonej na naszych wschodnich kresach placówce żywego słowa polskiego. Zespół wołyński, ci niezmordowani kolporterzy piękna, a godni synowie swej epoki, zdobyli rekord szybkości, odwiedzając miasta i miasteczka, zapadłe kąty, do których dojeżdżać trzeba końmi, narażając się na ewentualność podpierania własnemi ramionami zapadających na wyboistych drogach wehikułów.

Rozpiętość terenu ich pracy jest ogromna, sięga od południowych kresów Wołynia, hen od bolszewickiej granicy (Ostróg, Szumsk) aż po Lublin i Brześć.

W czasie sezonu, który trwa dziesięć miesięcy, grano 475 razy, a więc często po dwa i trzy przedstawienia dziennie. W ciągu roku zdołano przygotować 16 premjer: od Fredry do Jasnorzewskiej, od dramatu do farsy.

Ta garstka ludzi, któryby nazwać można hurtownikami, pojęciem tak biegunowo sprzecznem ze wszelkim artyzmem, nie zatraciła jednak uczciwego stosunku do sztuki. Kiedy i jak opracowują repertuar, to ich tajemnica. Dość, że zespół stoi na poziomie scen wielkomiejskich, wyzwolony jedynie od małostek, intryg i kwasów zakulisowego życia. Ich kulisami są szyby wagonu, za któremi przesuwa się niezrównana dekoracja rozległych obszarów kresowych z ich pierwotnem pięknem; to jest istotnem tłem ich pracy i życia.

Audytorjum ich bywa mniej lub więcej liczne, ale zawsze wdzięczne i bezpośrednie. Zbliżają się do wciąż nowych, szczerych, prostych ludzi, o niepopsutym smaku, o trafnym, bez pośrednim sądzie, których kabotynizm nie olśni i nie zachwyci. Dla tych ludzi teatr jest doniosłem wydarzeniem. Na przedstawienie idą jak na święto, nie dla chwilowego zabicia nudy, nie dla podrażnienia nerwów; widziana sztuka jest dla nich przeżyciem, jest naprawdę ich dorobkiem kulturalnym i artystycznym. Aktorzy to czują, a ta świadomość podnieca ich twórcze możliwości, zobowiązując jednocześnie do rzetelnej postawy wobec widza i wobec dzieła.

Daleko za stacją, przy rampie stoi wagon - mieszkanie. Przystawione schodki ułatwiają wejście. Każdy przedział stanowi mieszkanko, urządzone według własnego gustu i potrzeb wędrownego artysty. Znikła tu brzydka, przygnębiająca ciasnota wagonu — stał się on miłą, ciekawą siedzibą najmilszych, najciekawszych ludzi — artystów. Kwiaty w pięknych garnkach wołyńskich, drewnianie ściany zakryte barwnemi tkaninami, nawet u okien kokieteryjne firaneczki, widać często odświeżane w improwizowanej, podróżnej pralni. Nad niejedną wąską ławką obrazek Matki Boskiej, łaskawie wędrującej z tą radosną gromadką. Ten skromny wagon III klasy budzi odległe wizje wielkich dyliżansów, obwożących trupy wędrownej, i dalej biegnie myśl ku tym włóczęgom-artystom, rybałtom, truwerom, tym wszystkim wolnym, radosnym twórcom, których dobry instynkt i dobra rasa wyrywała z szarzyzny drobnostek i nudy na szerokie drogi, w daleki świat.

*

Zakończonym też został cykl wieczorów dyskusyjnych. Ostatnią była prelekcja profesora Stefana Szumana „O nieprzystosowaniu psychicznem człowieka do rzeczywistości".

Zakres dyskusyjnego wieczoru nie pozwolił prelegentowi na rozwinięcie szerzej swej tezy. Powiedział rzeczy znane, ale właśnie o takich rzeczach trzeba jak najczęściej i jak najpiękniej mówić, tak jak to uczynił prof. Szuman.

Ile epok, ile istnień ludzkich, tyle rzeczywistości. Treścią obecnej doby jest przymusowe, usilne przystosowywanie się, naginanie do aktualnej prawdy: trzeba znaleźć pełne zadowolenie na płaszczyźnie współczesnego życia. Nawet sztuka, ta wyrazicielka tęsknot ludzkich, ta niezmordowana podróżniczka w „nieznane" — a może tylko w „zapomniane", została niejaki zredukowana do roli wiernej i skrupulatnej odbiorczyni otaczającej ją rzeczywistości. Są to przejściowe próby, daremne usiłowania. Rzeczywistość nigdy nie zadowolni w zupełności człowieka, choćby się jej najskwapliwiej podporządkowywał.

Krzemieniec w tej chwili jest żywą ilustracją twierdzeń profesora Szumana: muzyka, ta boska sztuka objęła tu rządy nad nami. Ona to wypełnia niedobory przystosowania psychicznego; ona zaspokaja pragnienia szarego, znękanego śmiertelnika, tłukącego się w dzisiejszej rzeczywistości, jak w ciasnej klatce.

Krzemienieckie Ognisko Muzyczne, o którem wspominałam w dawniejszych korespondencjach, jest w pełni swej pracy. Przepiękne audycje wzbogacają rzeczywistość krzemieniecką. Wytwarzają tu cudowny klimat, konieczny dla pełni rozwoju i istnienia człowieka.

Elżbieta Zaleska-Dorożyńska.

Nie znamy Wielkopolski

Po raz pierwszy spotkałem się w tych dniach z pismem pt. „Przegląd Krajoznawczy", jakie — dowiedziałem się z okładki — wychodzi już od trzech lat w Warszawie. Zeszyt, który trafił do moich rąk, poświęcony jest w całości Wielkopolsce. Wychodząc z założenia, że ogół Polaków nie zna ziemi poznańskiej, redakcja „Przeglądu" postanowiła w potrójnym zeszycie dać — nie monografję, bo to forma nazbyt poważna i obowiązująca — ale rzut oka na Wielkopolskę z lotu ptaka.

Szereg artykułów, pod znanych i fachowych piór, rozpoczyna artykuł ks. Biskupa A. Laubitza, poświęcony katedrze w Gnieźnie w świetle ostatnich badań wykopaliskowych. Na t. zw. „wzgórzu Lecha" stoi starodawna świątynia, droga sercu każdego Polaka. Z tych regjonów rozwinęło się potężne dziś mocarstwo. Czcigodny autor artykułu podaje czytelnikom niezmiernie interesujące dzieje katedry, od prawie nieznanego protoplasty: kościoła pod wezwanem Najświętszej Marji Panny Wniebowziętej, zbudowanego według tradycji przez Mieczysława Pierwszego i Dąbrówkę.

Przed niedawnym czasem rozpoczęto długotrwałe i żmudne badania fundamentów i podziemi katedry: budowa zmuszała do prowadzenia „podkopów", które uniemożliwiały dokładniejsze pomiary i zdjęcia fotograficzne. Trumny, składane w podziemiach trzema kondygnacjami również utrudniały penetrację wnętrza. Mimo wszystko udało się ustalić plan dawnej romańskiej katedry. Miała ona trzy nawy z absydami w kształcie półkola; całkowita długość głównej nawy wynosiła ponad 45 metrów, szerokość nieco mniej niż połowę długości, oczywiście bez grubości murów. Rewelacją okazały się odkopane groby biskupów z przed ośmiu czy dziewięciu wieków. Znaleziono w nich dobrze zachowane kości oraz pastorały, zdobne koralami, pierścienie z szafirem i topasem, kielichy, rzeźbiony pektorał, szczątki tkanin.

Artykuł ks. Biskupa wydobywa z wiekowej niepamięci tajemnice dawnej architektury i jest niezwykle ciekawym wstępem do reszty „Przeglądu Krajoznawczego". Warto nadmienić, że znajdujemy tu dwie, po raz pierwszy wogóle reprodukowane ilustracje tkanin jedwabnych z grobu Dąbrówki.

Krajobraz Wielkopolski opisał nader barwnie prof. dr. Adam Wodziczko. Szczególnie dokładnie uwzględnił obszary godne ochrony ze względów estetyczno-naukowych.

Jak turysta patrzy na Wielkopolskę, można się dowiedzieć z artykułu Franciszka Jaśkowiaka; ozdobą są dokumentarne zdjęcia inż. Majtlisa. Słusznie poświęcono nieco miejsca rozważaniom dr. Włodzimierza Lewandowskiego o terenach powstania Wielkopolskiego, jako objekcie krajoznawczym.

O śpiewie i muzyce naszego ludu pisze tak dobrze ogółowi znany specjalista z tej dziedziny — prof. dr. Lucjan Kamieński, zaś zanikającemi strojami zajęła się dr. Bożena Stelmachowska.

Ze jest obfita i jakościowo ważna literatura regjonalna w Poznańskiem — dowodzi syntetyczny artykuł dr. Jana Piechockiego z Bydgoszczy. Polacy z innych rubieży z zaciekawieniem przeczytają szkic o błędach językowych Wielkopolan Alfonsa Szyperskiego. Wykopaliska w Biskupinie i ruiny na jeziorze Lednickiem są znane dość dobrze, nie zawadzi przecież dowiedzieć się o nich ciekawych a nieznanych dotąd szczegółów z artykułów prof. dr. J. Kostrzewskiego i ks. dr. Fr. Wawrzyniaka.

Oto najważniejsze artykuły. Ale są jeszcze inne, bogato ozdobione ilustracjami oraz reprodukcjami grafiki dawnej i nowej. Długo trzeba przeglądać bogaty w treść zeszyt aby dojść do końca.

W sumie: literaturze krajoznawczej z Wielkopolski przybyło wartościowe wydawnictwo. Nie powinno się konspirować.

Dr. Jerzy Młodziejowski.

Książki nadesłane

„W poszukiwaniu właściwych rozwiązań gospodarczych". Warszawa 1936.

Aleksander M. Matoga-Ferus: „Twarze z dna". Warszawa 1936. Wydawnictwo Współczesne.

ŻYCIE KULTURALNE

RYSUNEK ZA BEZMAŁA MILJON...

Prowadzona obecnie w Londynie licytacja zbiorów sztuki L. Oppenheimera przyniosła, wśród kilku sensacyj, jedną najsensacyjniejszą, mianowicie cenę, jaką zapłacił lord Duveen za ołówkowy portret legata papieskiego Teodoro Lelli, wykonany przez Jehan Fouqueta. Suma, za którą „przybito" nabywcy to dzieło, dosięgła w przeliczeniu na walutę francuską 803.250 franków.

W ten sposób lord Duveen pobił dotychczasowy rekord sumy, zapłaconej za rysunek dawnego mistrza, rekord ustanowiony przez miłośnika sztuki Knoedlera, który w r. 1928 zapłacił 750.000 franków za rysunek Rembrandta, pochodzący ze zbiorów hr. Aylesford, a będący portretem jednego z przyjaciół Rembrandta, mianowicie Maurycego Huyghensa.

Nie to wszakże jest najciekawsze w tej sensacyjnej londyńskiej licytacji. Wykazała ona jeszcze raz, jak kolosalne interesy można robić na dziełach sztuki, jeżeli się je kupuje w czasie „baissy" pewnego rodzaju, czy pewnego mistrza, a sprzedaje w „wysokiej konjunkturze". Taką konjunkturę mają dzisiaj rysunki dawnych mistrzów.

Bo ten sam rysunek, za który lord Duveen dał dzisiaj prawie miljon franków, był zakupiony przez I. Oppenheimera w r. 1913 za 210.000. Rysunek Albrechta Duerera „Mądra dziewica", zakupiony w r. 1927 za 91.000 fr., osiągnął teraz 172.000, więc prawie dwa razy tyle. A to jeszcze niewielki zysk w stosunku do ceny 108.000 franków, otrzymanych teraz za rysunek Holbeina, kupiony w r. 1920 za 11.000 franków. L. Oppenheimer nabył tak samo w roku 1919 rysunek portretowy Wolfa Hubera za 52.500 franków, obecnie rysunek ten zdobył cenę 226.500 franków.

Wogóle zbiór L. Oppenheimera został przezeń nabyty za 3.400.000 franków. Obecnie tocząca się licytacja przyniosła już siedm miljonów, a jeszcze się nie skończyła.

NAUKA

Geografowie jadą na Zjazd! Pod kierownictwem prof. U. P. dr. St. Pawłowskiego wyjeżdża z Poznania na Zjazd Słowiańskich Geografów i Etnografów w Sofji, wycieczka Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografji. Po zakończeniu obrad zjazdowych wycieczka w ciągu trzech tygodni zwiedzi Rumunję, Bułgarję, Jugosławję i Węgry.

Odznaczenie uczonego polskiego. Brazylijska Akademja Medycyny mianowała swym członkiem honorowym profesora Uniwersytetu Poznańskiego, dr. A. Jurasza.

Naukowe opracowanie biskupińskiego odkrycia. W tych dniach ukazało się sprawozdanie naukowe z prac wykopaliskowych Instytutu Prehistorycznego U. P. w roku 1934/5 p. t. „Osada bagienna w Biskupinie w pow. Żniń", wydane częściowo z zasiłku Funduszu Kultury Narodowej. Sprawozdanie zawiera prace prof. dr. J. Kostrzewskiego o materjale prehistorycznym, dr. Br. Jaronia o materjale paleobotanicznym i prof. dr. Niezabitowskiego o materjale paleontologicznym.

MUZYKA

Polski wieczór w Berlinie. Z okazji igrzysk olimpijskich odbędzie się jutro w Berlinie, w sali marmurowej ogrodu zoologicznego wieczór polski, na którym śpiewać będą: Jan Kiepura, Jerzy Czaplicki oraz chór Dana.

Artyści polscy zagranicą. Donoszą z Paryża: Balet Parnella po sukcesach na olimpjadzie tanecznej w Berlinie, występuje obecnie w nadmorskich miejscowościach letniskowych we Francji. Wspólnie z zespołem Parnella występuje słynny tancerz, Sergjusz Lifar.

„Jazz-mentia". Lekarze amerykańscy wynaleźli nową chorobę nerwową i nazwali ją „Jazz-mentia", gdyż jest wywoływana jak twierdzą, przez muzykę jazzową Jest to zaburzenie nerwowe, objawiające się silnem podrażnieniem, a doprowadzające w krótkim czasie do obłąkania, jeżeli pacjent nie zaprzestanie słuchania jazzu i tańczenia jazzowych tańców... Tak twierdzą dzienniki paryskie. Pomijając normalną dozę amerykańskiego humbugu, pewnem wydaje się, że słuchanie całemi dniami muzyki jazzowej z jej niespokojną i jakby szaleńczą rytmiką oraz z pikantnemi barwami instrumentacji, nie jest środkiem kojącym nerwy, które życiem wielkomiejskiem i tak są porządnie wzięte na próbę. U nas — a cóż dopiero w Ameryce. Od tego, do „demencji jazzowej" jest wszakże spory krok.

SLAWISTYKA

„Na wyżynach romantyzmu". Noszący ten tytuł zbiór rozpraw profesora Uniw. Jagiell. dr. Stanisława Pigonia, został omówiony obszernie i z wielkiem uznaniem w dziale kultury „Prager Presse".

Jutro:
LOSY KATOLIKÓW W ANGLJI
przez
prof. dr. Władysława Tarnawskiego.

LITERATURA

Przypomniany krytyk. Przez wydanie prac O Ortwina „Próby przekrojów" (Lwów, 1936) przypomniano współczesności krytyka, znanego głównie z łamów czasopism literackich. A czasopism, poza żydowskiemi „Wiadomościami literackiemi" ogół polski przeważnie nie czyta, wystarczają mu gazety. Ortwin należy raczej do przedstawicieli przedwojennego impresjonizmu, ale wybił się nad swych towarzyszy intelektem, zmysłem etstetycznym, szerokością horyzontów. Motywował zawsze swe sądy, pisał nie modernistycznym barokiem, ale poprostu i ściśle. To, co powiedział o Wyspiańskim, o Berencie, o Wolskiej, Staffie, zachowało wartość i zachowa ją. Dzieło Ortwina to przykład samodzielności, szczególnie w dziedzinie estetyki literackich rodzajów. Książka winna się znaleźć w każdym oświeconym polskim domu. (T. Gr.)

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Jubileusz radjowy. Największa spółka radjowa Stanów Zjednoczonych „National Broadcasting Company" obchodzi 10-lecie istnienia. Spółka ta na amerykańskim kontynencie posiada ponad sto stacyj nadawczych, a prócz tego — rozgłośnie na wyspach hawajskich i liczne stacje krótkofalowe. Liczbę słuchaczy tych rozgłośni oblicza się na 60 miljonów, 23 miljony rodzin amerykańskich posiada radjoaparaty, a prócz tego co siódme auto w Ameryce ma również odbiornik radjowy. Liczby te nie są ścisłe, gdyż w Ameryce nie istnieje obowiązek rejestracji, ani też uiszczania opłat za radjo. Towarzystwa radjowe utrzymują się tam wyłącznie z reklam.

ZE ŚWIATA FILMU

Film sowiecki o Puszkinie. Z okazji setnej rocznicy śmierci A. S. Puszkina sowiecka wytwórnia filmowa „Lenfilm" przystępuje do realizacji filmu pt. „Młodość poety". Scenarjusz napisał pisarz bolszewicki, Słonimski. Reżyseruje Narowicki. Rolę młodego Puszkina gra piętnastoletni chłopiec W. Litowski, uderzająco jakoby podobny do poety.

Film o Pułaskim. Reżyser Ryszard Bolesławski pracuje w Hollywood nad filmem, którego temat zaczerpnięty jest z życia Kazimierza Pułaskiego.

KRAJOZNAWSTWO

Nowy przewodnik po Kujawach. Utalentowany poeta i literat p. Zdzisław Arentowicz z Włocławka zamierza wkrótce wydać swój ilustrowany przewodnik po Kujawach, który głównie informować będzie o Kujawach nadwiślańskich. (lm)

JESZCZE JEDNA ANEGDOTA

Czemu Shaw mieszka tam, gdzie mieszka? Bernard Shaw, który obchodzi właśnie niebanalne, bo ośmdziesiąte urodziny, mieszka stale w Ayot St. Lawrence. Zapytany przez przybyłego w odwiedziny Archibalda Hendersona dlaczego tę właśnie miejscowość na pobyt był obrał — Shaw odpowiedział:

— Pójdziemy na cmentarz, to pan się dowie.

I wziął kapelusz. Gdy zaszli, Shaw pokazał Hendersonowi kamień grobowy z takim napisem: „Jane Eversley — Urodzona 1805, umarła 1895. — Krótkie były jej dni..."

I dodał:

— Gdy przeczytałem, że o dziewięćdziesięcioletniej kobiecie mówi się, iż krótko żyła, pomyślałem o sobie: tutaj będzie dla mnie odpowiedni klimat i odpowiednie otoczenie.

Pisma nadesłane

„Kronika Miasta Poznania". — Nr. 3 Treść: Ks. E. Majkowski: „Fryderyk Wilhelm Below, pieczętarz i medaljer poznański, patrjota polski (1822—1895)". — Mag. P. Tiałowski: „Życiorys i działalność księgarza Walentego Stefańskiego". — Zapiski. — Adr. Red. Poznań, Zarząd Miejski.

ZŁA PRZEMIANA MATERJI JEST CZĘSTO PRZYCZYNĄ WIELU CHORÓB (KAMIENIE ŻÓŁCIOWE, ARTRETYZM, ISCHIAS, CHOROBY SKÓRY) KURACJA ZIOŁAMI CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO POLEGA NA POBUDZENIU WĄTROBY DO NORMALNEJ CZYNNOŚCI I REGULUJE PRZEMIANĘ MATERJI. BROSZURY BEZPŁATNIE.

ng 15 847/8

Rehabilitacja Dunikowskiego?

Triumf Dunikowskiego — Intrygi szpiegów kopalń złota — Założenie konsorcjum dla eksploatacji wynalazków

Pytanie czy Dunikowski jest szarlatanem czy genjuszem które od dłuższego szeregu lat tak żywo zajmuje szeroką opinję międzynarodową całego świata, zostało, jak się zdaje, definitywnie rozstrzygnięte na korzyść Dunikowskiego. Z Paryża nadchodzi wiadomość, że utworzyło się tam konsorcjum z wielkim kapitałem zakładowym, które zamierza na południowym wybrzeżu Anglji urządzić wielkie laboratorjum dla ekspedycji wynalazku Dunikowskiego.

Wiadomo, że w roku ubiegłym Dunikowski opuścić więzienie, w którem przebył dwa i pół roku, zasądzony przez sąd paryski za oszustwo. Pomysł wytwarzania złota odziedziczył Zbigniew Dunikowski po swoim ojcu, profesorze mineralogji uniwersytetu warszawskiego. Także i dziad jego zajmował się już teoretycznie tym problemem. Ojciec jego na łożu śmierci wręczył synowi obliczenia i opisy z zapewnieniem, że z piasku krzemionkowego można wydobyć tyle złota, ile się zechce, byleby udało się zebrać odpowiednie kapitały na przeprowadzenie doświadczeń. Zbigniew Dunikowski przez długie lata pracował nad udoskonaleniem i praktycznem wykorzystaniem idei swego ojca, aż wreszcie udało mu się wytworzyć pierwsze ziarnka sztucznego złota. Do jego doświadczeń potrzebne były bardzo drogie maszyny. Pierwsze pieniądze 200 tys. fr. otrzymał od hrabiego Sobańskiego, a kiedy suma ta została zużyta, dostał za przyczynieniem się swego przyjaciela i późniejszego obrońcy adwokata paryskiego Jean Charles Legrand dalsze 500 tys. fr. od bankiera holenderskiego van Stetena. Przy pomocy tych funduszów urządzono laboratorjum w pobliżu przylądka Martin, na cele którego później pewien bankier wiedeński dał dalsze 400 tys. fr.

Z końcem roku 1930 pojawił się u Dunikowskiego niejaki Gordon Leigth i przyłączył się jako wspólnik przedsiębiorstwa z udziałem półtora miljona fr. Ponieważ jednakże Dunikowski z pieniędzy tych uregulować musiał zobowiązania swoje wobec dawniejszych wspólników, suma pozostała znowu nie starczyła na przeprowadzenie dalszych kosztownych doświadczeń. Dunikowski pracował pod kontrolą Leighta półtora roku. Wyniki tej pracy musiały być pozytywne, gdyż Leight zażądał od Dunikowskiego powierzenia mu tajemnicy wynalazku. Ponieważ jednakże Dunikowski się wzbraniał, Anglik zaskarżył go o oszustwo. Prawie rok Dunikowski przesiedział w więzieniu śledczem, gdzie go kilkakrotnie odwiedzał Leight, ofiarowując mu pół miljona franków i przyrzekając cofnięcie skargi w zamian za wydanie tajemnicy. Adwokat Dunikowskiego Legrand wykazał przed sądem, że Gordon Leight był szpiegiem największych angielsko-afrykańskich kopalń złota. Podobnie zdemaskowano jako płatnego funkcjonarjusza tych kopalń rzeczoznawcę sądowego prof. Guilleta, który oświadczył, że rzekomy wynalazek Dunikowskiego jest oszustwem.

Gdy Dunikowski opuścił więzienie, niestrudzony przyjaciel jego Legrand zebrał już był odpowiednie kapitały, by umożliwić wynalazcy urządzenie skromnego labooratorjum w San Remo, dodając mu równocześnie do pomocy swego syna i bratanka. Doświadczenia Dunikowskiego postąpiły tak dalece, że zdołał on na dobę wytworzyć ze 100 kg piasku 6 do 10 gr złota. Dunikowski tłumaczył zasady swego wynalazku następująco: w minerałach znajdują się atomy, które potrzebują tysięcy lat do swego rozwoju, i które tam znajdują się w stanie niejako embrjonalnym. Atomy te nazwał Dunikowski mineralitami. Zapomocą maszyn swych, zasadzających się na promieniowaniu substancyj radoaktywnych, udało mu się ewolucje mineralitów forsownie przypieszyć. W ten sposób możliwem jest znajdujące się w kwarcu „złoto embrjonalne" zamienić w złoto rzeczywiste.

Dunikowski oddał do dyspozycji swoje laboratorjum i swoje aparaty rzeczoznawcy sądowemu dr. Bon'owi, którego ujemna opinja przyczyniła się w znacznej mierze do zasądzenia wynalazcy. Dr. Bon teraz zasadniczo zmienił swój sąd o doświadczeniach na korzyść Dunikowskiego, a chcąc dawniejszy swój błąd naprawić, zakomunikował on swoją opinję pewnym grupom finansistów, które następnie przystąpił do Dunikowskiego z korzystnemi ofertami. Właściciele południowo-afrykańskiej kopalni złota zaofiarowali Dunikowskiemu 300 ha dla produkowania złota.

Finansiści paryscy polecili inżynierowi chemji Coupie ponowne zbadanie wynalazku, przydzielając mu dwóch fachowców Banku Francji. Komisja ta stwierdziła bezspornie, że zawartość złota w piasku, pochodzącego z kopalni Société d'Afrique equatoriale po naświetlaniu przez aparaty Dunikowskiego wzrasta dziesięciokrotnie. Wobec tego korzystnego wyniku, konsorcjum francuskie za zgodą prezydenta Banku Francji natychmiast rozpoczęło pertraktacje z Dunikowskim. Ponieważ do eksploatacji wynalazku potrzebny jest odpowiedni piasek, Francuzi weszli w porozumienie z angielskimi właścicielami terenów złotodajnych, krótko po tem założono towarzystwo francusko-angielskie dla eksploatacji wynalazku Dunikowskiego. Planuje się wybudowanie olbrzymiego laboratorjum nad południowem wybrzeżem Anglji, gdzie surowiec z pól południowo-afrykańskich będzie eksploatowany. Według obliczeń, dostarczy jedna tonna piasku 20 do 70 gr czystego złota: Produkcja fabryki złota nie ma przekraczać 5 proc. produkcji światowej.

W i P.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że tym razem Dunikowski całkowicie został zrehabilitowany.

W. i P.

Radjo w ogniu rewolucji hiszpańskiej

Radjofonja wykazała w dramacie dziejowym Hiszpanji najlepiej swoje nieocenione wprost wartości. Dzięki niej wszyscy mieszkańcy Hiszpanji, podzielonej na dwa, zacięcie walczące ze sobą obozy, odcięte od reszty świata, informowani są stale i bardzo pracowicie o akcji wojennej i o wszystkich najważniejszych wydarzeniach.

Udział radjofonji w wojnie domowej.

W chwili, gdy to piszemy — w pierwszych dniach sierpnia r.b. — obóz rządowy ma w swych rękach trzy rozgłośnie w Madrycie (EAJ 7, EAJ 2 i krótkofalową EAQ), a także silną rozgłośnię w Barcelonie. Natomiast powstańcy zawładnęli i posługują się rozgłośniami w San Sebastian, Bilboa, Sewilli, Kadyksie i Walencji. Rozgłośnie obu obozów pracują bez przerwy niemal całą dobę, nadają komunikaty i rozporządzenia, a tylko od czasu do czasu, w okolicznościach dla siebie pomyślnych, muzykę z płyt. Wiadomości nadawane są zwykle w czterech językach: hiszpańskim, angielskim, francuskim, i niemieckim. Szczegółem ciekawym dla nas będzie, że Barcelonę głuszy od czasu do czasu rozgłośnia polska we Lwowie, gdyż obie te stacje pracują na tej samej fali 377,4 m. Tak samo zdarza się nakładanie fali Krakowa na falę drugiej stacji w Barcelonie, z którą rozgłośnia polska ma wspólną falę (293,5 m).

Szczegóły te potwierdza organ broadcastingu angielskiego „World Radio". Korespondent tego pisma podaje, że rozgłośnie obu stron wojujących prowadzą ze sobą zaciętą walkę w eterze. I tak naprzykład, gdy rozgłośnia w Sewilli podała entuzjastyczny komunikat o powodzeniu akcji powstańców pod San Sebastian i Bilbao, Madryt II nadał na tej samej fali jeszcze obszerniejszy komunikat o tem, jakoby generał Franco został wzięty do niewoli, a wojska rządowe jakoby zdobyły poraz wtóry Toledo, Cordobę i Grenadę.

Azana, Cabanellos i Franco mówią

Po znanem już przemówieniu, wzywającem powstańców do złożenia broni, wygłoszonem przez prezydenta Azanę, ze studja 10-kilowatowej stacji w Madrycie, orędzie do narodu hiszpańskiego wygłosił w Burgoa, prezydent rządu powstańczego, gen. Cabanellos. Przemówienie jego i treść depesz wysłanych do rządów europejskich, nadały wszystkie rozgłośnie znajdujące się w rękach powstańców. Ostatnio wielką mowę przez radjo wygłosił w Sewilli gen. Franco, generalissimus armji powstańczej. Gen. Franco odwołał się do patrjotyzmu i tradycji rycerskiej Hiszpanji, potępiając rządy madryckie i ich konszachty z Sowietami. Mówią, że rozgłośnia w Sewilli pomnożyła 10-krotnie moc nadawczą, a więc do 55 kw.

W tych enuncjacjach rozgłośni hiszpańskich przyjął się zwyczaj, że czego zapomni powiedzieć o swych słabych stronach Madryt lub Barcelona — dowie się Bilbao, Sewilla lub Walencja. Dzięki temu, słuchający radja hiszpańskiego może sobie sam zobrazować sytuację.

W ten sposób, poraz pierwszy w swych dziejach, radjofonja, obok lotnictwa i wojsk zmotoryzowanych, stanęła, jako trzeci najpotężniejszy czynnik w nowoczesnej technice wojny.

Albo tak — albo tak

Fred opuszcza lokal w stanie lekko podgazowanym. Na widok przechodnia w uniformie woła:

— Taksówka!

— He, co pan sobie myśli, jestem kapitanem marynarki!...

— No, to zajeżdżaj pan z okrętem!

Specjalności Japończyków podczas wszelkich uroczystości są pomysłowe ognie sztuczne. Powyżej widzimy np. piękną chryzantemę fajerwerkową.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro komedja francuska p. t. „Medor". Publiczność na tej komedji bawi się znakomicie, nagradzając rzęsistemi oklaskami wykonawców w osobach pp. Żbikowska, Zakrzyńska, Hańcza i Bogusławski.

W próbach doskonała komedja Perzyńskiego „Lekkomyślna siostra".

Z Teatru Nowego

Dzisiaj we wtorek i jutro w środę odbędą się tylko dwa występy Warszawskiej Szopki Politycznej z doskonałym programem p. t. „Pan starosta ma wychodne". W bogatym programie ostatnich aktualności przesuną się figury najpopularniejszych dzisiaj osób ze świata politycznego, dyplomatycznego i artystycznego. Program urozmaici znakomity warszawski piosenkarz Tadeusz Faliszewski chlubnie znany z płyt gramofonowych. Słynna Warszawska Szopka Polityczna po kilkumiesięcznych sukcesach w stolicy odbywa obecnie tournee po Polsce. — Na przedstawienia Warszawskiej Szopki Politycznej sprzedaż biletów po cenach zniżonych od zł 1 do zł 3.50 rozpoczęła się już w firmie F. Zygarłowski.

W czwartek dana będzie przedostatnia premjera sezonu, jedna z najznakomitszych komedyj włoskiego autora Roberta Bracco „Cierpki owoc", nad przygotowaniem której pracuje zespół teatru, pod reżyserją Janusza Nowackiego, jednocześnie odtwórcy jednej z głównych ról utworu.

„Słomiani wdowcy łączcie się"

Dziś premjera dawno oczekiwanej rewji na Scenie Letniej w ogrodzie Adrji **„Słomiani wdowcy łączcie sie"** w 15 obrazach w wykonaniu całego zespołu artystów rewjowych scen warszawskich. Szereg kapitalnych skeczów, parodji, nowych piosenek, śpiewu i tańca złożą się na całość tej nowej pełnej humoru rewji. Na czele zespołu Hanka Runowiecka oraz Ewa Osten, M. Bargielska, S. Moran, St. Laskowski, Antoni Iżykowski, Józef Andrzejewski i zespół baletowy. Nowa oprawa dekoracyjna Witolda Gawęckiego. Zapowiada Zygmunt Mąkowski. Początek o godz. 9-tej wieczorem. Wstęp na rewję do ogrodu łącznie z nakryciem 2,— zł. Od godziny 12-tej na sali „Adrji" nowy program w wykonaniu artystów rewjowych, wstęp wolny — nakrycie nie obowiązuje. W razie niepogody pełne przedstawienie o godzinie 9-tej na sali Adrji.

dg 2581

Osobny kącik

Zawody bez szans

Niby nie interesuję się tą całą Olimpjadą, a jednak — trzeba przyznać podniecają mnie te wyniki jak amonjak...

Nietylko mnie, ale nawet wiecznie zaspaną ciotkę moją — Ewcię, dla której do tej pory najbardziej „szportownym" był podpisany siostrzeniec, i do którego — niby znakomita dyskobolka — rzucała niekiedy talerzem...

Olimpjada pogodziła nas zupełnie: ciotka z pasją r'z u c a okieem na olimpijskie łamy gazety.

— Widziałeś, Tadziu? Te cztery panny biegły na 80 metrów tak prędko, że kiedy wpadły na metę, nie można było s k o n s t a n t o w a ć, która była pierwsza, która druga i trzecia.

— Nie powinni byli puszczać dziewic razem.

— To jakżeby się wyścigły?

— Pojedyńczo. Każdaby wyścigła siebie samą, o potem możnały nagrody podzielić na pół, jak u nas nagrody literackie. Zresztą — ciocia wie — każdy medal ma dwa „końce". I jest zawsze druga strona medalu.

— Głupotki ci się trzymają.

— W takim razie, jak rozstrzygnęli, która zwyciężyła?

— No ta, co pierwsza przyleciała.

— Zaraz tak pomyślałem... Że też cioci nie brak konceptu nawet w najzawilszych sprawach. Ale która była pierwsza, skoro — jak ciocia rzekłaś — wszystkie zleciały się kupą.

— Aparatem fotograficznym to uskutecznili.

— Rozumiem, jedna miała aparat!...

— Nie tak. Zdjęli je, uważasz, potem...

— Z czego zdjęli, przecież one biegły?

— Ach, zdjęcie zrobili i wszystko się wydało zaś potem.

— A mówiłem, żeby nigdy zdjęcia nie robić zaś przedtem, bo się wyda... No i co stwierdzili zaś potem?

— Że pierwsza była pierwsza.

— A druga była drugą, prawda? Tak samo rozumowałem. A dużo ta pierwsza przed drugą miała for.

— Ano, jak piszą w gazecie, tylko pół piersi.

— A wiec jakie 10 centymetrów. Dlatego, proszę cioci, my nigdy nie możemy ścigać się z kobietami.

— Dlaczego?

— Bobyśmy nigdy nie byli p i e r w s i...

W ciotce Ewci odżył animusz olimpijski — rzuciła znowu we mnie talerzem.

T. Z. Hernes.

Z błaganiem: Błogosław Panie Naszej Polskiej Ziemi

na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu złożyli do dnia 25 czerwca 1936 r.

463

Ze Skarbony przy Pomniku wybrano:

21. 6. 36	12.10
22. 6. 36	6.82
23. 6. 36	9.02
24. 6. 36	6.35
25. 6. 36	32.68
Zebrane na procesji Serca Jezusowego do Pomnika w dniu 19. 6. 36	625.56
C. Gonałczyńska, Białaczów	1.50
W. Kasprowicz, Pluskowęsy	5,—
Adw. Cichowicz, Poznań	10,—
H. Witwicka, Warszawa	2.20
St. Stamatella, Warszawa	6,—
M. Witczak, Warszawa 12	5,—
St. Perdzikowscy, Warszawa	5,—
J. Jazy, Gdańsk	2,—
Wł. Piątek, Łódź	1,—
Al. Klebertowa, Trzebnica	5,—
B. Nowak, Proszowice	2,—
F. Michałowski, Cielętniki	5,—
K. Kamińska, Rudawa	1,—
Cz. Wejmerowa Niwka	3,—
M. Salwacka, Sandomierz	2,—
H. Łukomska, Włocławek	2,—
St. Kik Wójcin z podz. za dozn. l. z pr. o dal. op.	2,—
Z. J. Sdanicka Osmolice	3,—
Ks. K. Sarnecki, Wrzeszczów	1,—
J. Starko, Rejowiec	—.50
J. Dudalska, Strzelce	1,—
K. Niekrasz, Wieluń	2,—
St. Pełczyński, Kowel	2,—
A. B. Męczarski, Krzemieniec	5,—
S. Gnieciosek, Kazimierz Bisk.	1,—
L. Fidler, Koło	5,—
T. Cichy, Malinice	3,—
St. Kasprzyk, Wieliczka	2,—
W. Mixtacka, Zakopane	3,—
H. Skalski, Zawiercie	1,—
B. Domańska, Kadymno	2,—
A. Panek, prof., Rzeszów	1,—
R. Braun, Sanok	2,—
J. Turczański, Skole	5,—
E. Tenctowa, Sokal	3,—
J. Żabniewski, Stryj	2,50
St. Czyżewski, Wilno z pr. o błog. dla syna w pewn. przedsięwz.	10,—
J. Kulesznaka, Wilno	1,—
L. Urbanowicz, Brześć	6,10
J. Szeliga, Skoczów	5,—
J. Sojka, Cieszyn	3,—
K. Staszkowski, Chorzów	5,—
F. Kwiecińska, Glinik Mar.	5,—
J. Miłusiówna Glinik Mar.	1.50
W. Skoczyńska, Jaworzno	2,—
Ks. M. Klipasz, Kielce	2,—
H. i A. Kleszczyńskie, Skrzeszowice	5,—
L. Kamudowa, Kraków	1,—
Ks. J. Nodzyński, Kraków	2,—
J. Tuziak, Manasterz	2,—
A. Barta, Marjampol	2,—
J. Westfal, Łódź	3,—
F. Raiter, Lwów	2,—
W. Janowska, Lwów	2,—
B. Medyńska, Garbatka	2,—
B. Małecki, Gościeradów	—.50
Z. Konarska, Jeleniów	4,—
Z. Plenkiewiczowa, Iłża	3,50
L. Wojdaliński, Będków	5,—
H. i J. Rychterowie, Łuck	10,—
Ks. Dr. J. Ciesielski, Ostrów Maz.	2,—
T. Stryjeński Kraków	5,—

Konto P. K. O. nr. 207 470. Sekretarjat Poznań, św. Marcin 69 m. 17

Słomiany kostjum miss Poynton

Expressem od specjalnego wysłannika

Berlin, w poniedziałek w nocy.

Igrzyska berlińskie nie są pozbawione pewnych charakterystycznych typów. Do najbardziej popularnych należy znana Amerykanka Poynton Hill, zwycięzczyni olimpijska w skokach z

MISS DOROTE POYNTON

trampoliny w Los Angeles. Amerykanka startowała po raz pierwszy w Amsterdamie, jako 14-letnia dziewczyna, gdzie już wyróżniała się stylem i brawurą i gdzie wróżono jej złote medale.

Rzeczywiście. W cztery lata później w Los Angeles zdobyła złoty medal, dystansując starsze i bardziej renomowane rodaczki. Dziś, startując na trze-

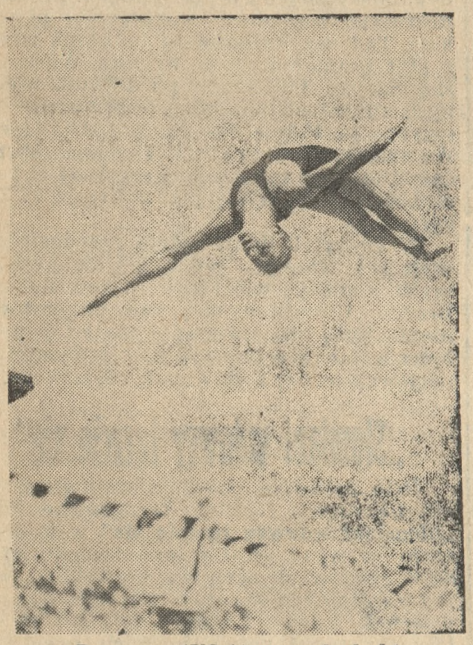

Degener (USA) wygrał skoki.

cich igrzyskach, jest faworytką na złoty medal.

Amerykanka startuje w bardzo oryginalnym kostjumie kąpielowym, utkanym ze słomy. Kiedy skacze z 10-metrowej wieży, jednym z najbardziej interesujących zagadnień jest problem, czy kostjum trzaśnie i rozleci się w kawałki, czy też wytrzyma gwałtowne uderzenie o wodę. Jak dotąd, na szczęście, obyło się bez wypadku.

Amerykanka jest wybitnie nowoczesnym typem dziewczyny. Pięknie zbudowana, popisuje się pięknie lakierowanemi paznogciami zarówno rąk jak i nóg. Lakier jest tak krwawo czerwony, że przebija nawet w wodzie.

*

USA skończyło właściwie już swą rolę, rolę zdobywcy złotych medali.

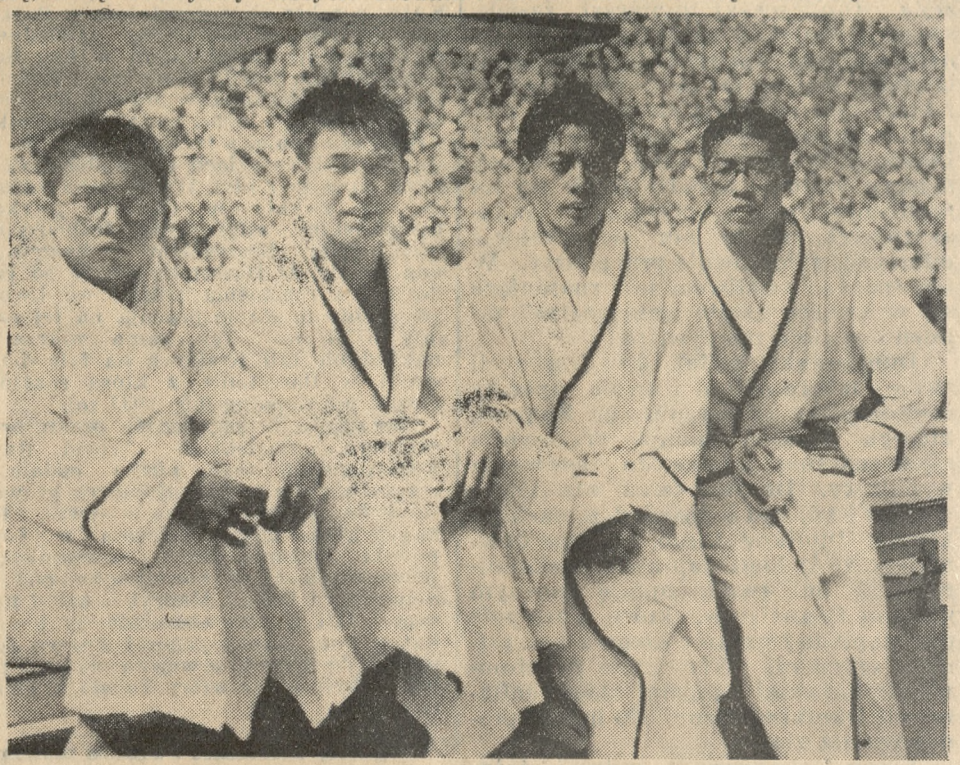

Fantastyczna sztafeta japońska 4×200. Od lewej Sugiura, Yusa, Arai i Taguchi.

Dziś odegrają jeszcze trochę roli w pływactwie i w boksie, ale na front wychodzi zdecydowanie Japonja.

Już podczas skoku o tyczce znawcy twierdzili, że zwycięstwo Amerykanina Meadowsa było raczej szczęśliwe. Gdyby bowiem Japończycy mieli dłuższe tyczki, zajęliby niewątpliwie pierwsze miejsca i pobili rekord światowy. Trener lekkoatletów amerykańskich twierdzi, że gdyby Japończycy mieli tyczki amerykańskie, t. zn. o pół metra dłuższe, doszliby niewątpliwie do wysokości 4,50 m, bijąc wszystkich rywali.

Ogólnie twierdzą tu, że co się odwlecze, to nie uciecze.

*

Włosy stanęły na głowie wszystkim trenerom pływackim, kiedy ogłoszono wynik sztafety 4 x 200. Japończycy w składzie Yuza, Sugiura, Taguchi i Arai przepłynęli dystans w czasie 8:56.1, bijąc swój dawny rekord olimpijski w Los Angeles o 2,3 sek. Poszczególni pływacy osiągnęli następujące czasy: Arai 2:12.9, Sugiura i Taguchi po 2:14.2 i Yusa 2:14.8.

W finale 400 m przewiduje się jako zdobywców trzech medali, trzech żółtych Japsów, chyba, że do tej wspaniałej trójki dołączy się Amerykanin Jack Medica. Chociaż kto to wie? Tak samo było i na 100 m dowolnym...

*

Drużyna polska w piłce nożnej doznała w ostatniej chwili znacznego osłabienia. Do zawodów półfinałowych z Austrją nie ma stanąć Scherfke, któremu odnowiła się kontuzja żebra. Scherfke ma wyciek.

W związku z tem mówią tu, z minami tajemniczemi, o sprowadzeniu Wilimowskiego. Są nawet tacy, którzy twierdzą, że Wilimowski przebywa już w Berlinie, i że płk. Glabisz czeka tylko na decyzję gen. Bończy - Uzdowskiego.

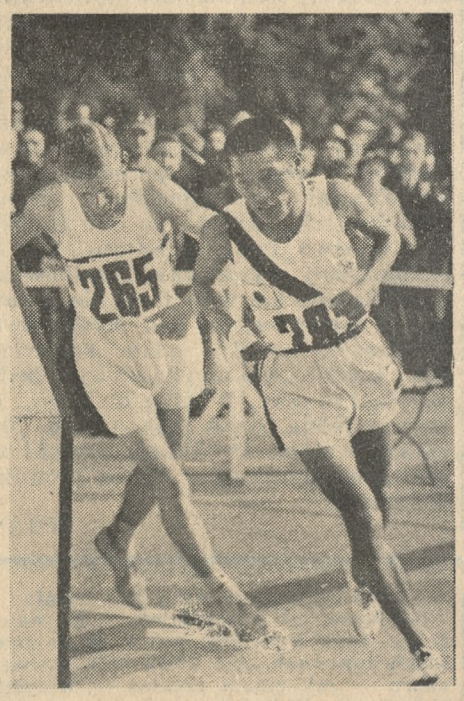

Zwycięzcy maratonu Japończyk Kitei Son i Anglik Harper dochodzą już do stadjonu.

W każdym razie jest niedobrze.

*

Niemcy nie pomijają żadnej okazji, ażeby młodzieży szkolnej pokazać sportowców olimpijskich, reprezentujących najwyższą klasę.

W niedzielę podczas finałów sztafet umieszczono na stadjonie olimpijskim, na dachu trybuny, 18.000 uczniów i uczenic.

Na stadjon pływacki, na treningi wielkich pływaków pobiera się wstępne od widzów w wysokości 1 marki. Całemi natomiast grupami wpuszcza się bezpłatnie młodzież szkolną, która tu uczy się, podziwiając wielkich mistrzów.

I dziwić się potem, że Niemcy zdobywają największą ilość medali.

STEFAN ŚLIWIŃSKI.

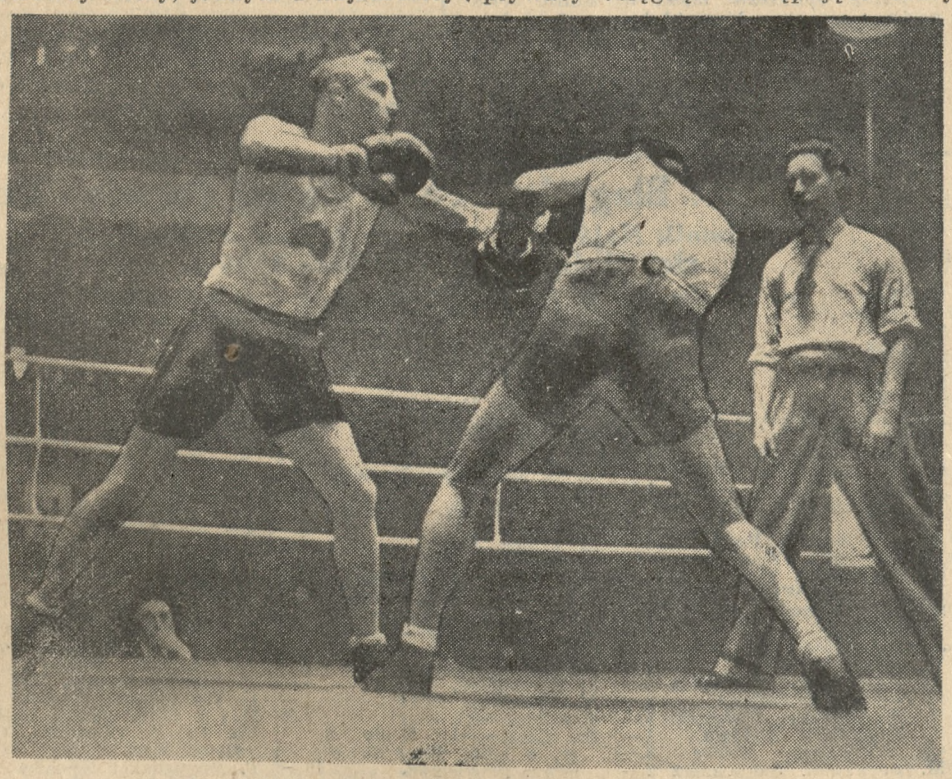

Pisarski przegrał w boksie do Australijczyka Cooka. Na zdjęciu widzimy fragment walki (Pisarski odwrócony tyłem).

Holenderka Mastenbroeck jest najszybszą pływaczką świata. Wygrała ona 100 m dow.

Półfinały w szpadzie

Berlin (Tel. wł.) Wieczorem zakończone zostały półfinały w turnieju indywidualnym na szpady. Niespodziankę sprawił Campbell-Gray (WB) wychodząc jako jedyny bez porażki. Polak Kantor zajął szóste miejsce a ponieważ do finału wchodzi pierwszych pięciu z każdego półfinału, odpadł od dalszych walk. Poza tem nieoczekiwanie, poraz pierwszy w historji olimpjad, nie weszli do finału wszyscy trzej Francuzi.

W grupie ćwierfinałowej Kantor wywalczył sobie 7 zwycięstw i pierwszą lokatę, kwalifikując się do półfinałów. Kantor przegrał tylko do 2 zawodników, a mianowicie do Szweda Drakenberga i Węgra Staffa, pokonał natomiast Włocha Ragno, Anglika Kampfela, Szwajcarja Juret, Duńczyków Guto i Christiana, Austrjaka Webera i Rumuna Miklescu.

Wyniki — szpada: półfinał I — 1) Campbell - Gray (WB), 2) Ragno (Wł), 3) Cornaggia (Wł), 4) Zalocostas (Gr), 5) de Beur (Belg), 6) de Eca Leal (Port), 7) Granfeld (Szwecja), Haro Oliva (Meksyk), Hauert (Szwajcarja); II — 1) Stasse (Belg), 2) Riccardi (Wł), 3) Silveira (Port), 4) Bay (Węgry), 5) Drakenburg (Szwecja), 6) **Kantor (Polska),** 7) Fitting (Szwajcarja), 8) Lerdon (Niemcy). (ŚS)

Hokej na trawie

Indje — Japonja 9:0 (4:0). Gra ładna i szybka. Dla faworytów turnieju bramki zdobyli: Fernnandes, Shabban, Dian Chaud, Robpsingh i Bais.

Węgry — USA 3:1 (3:0). Węgrzy zdobyli prowadzenie przez dr. Margo (2) i Hary (1). Po zmianie stron przeważali Amerykanie, lecz zdołali uzyskać tylko jedną bramkę przez Sheafferta.

W turnieju pocieszenia grają: Szwajcarja, Danja, Belgja, Afganistan, Węgry i USA. W turnieju finałowym: Indje, Francja, Niemcy i Holandja. (SŚ.)

TRZEJ ZWYCIĘZCY 10-CIOBOJU
Od lewej: Clark, Morris i Parker, wszyscy U. S. A.

XI. IGRZYSKA OLIMPIJSKIE

Ameryka znów na czele

Berlin (Tel. wł.) W dziesiątym dniu igrzysk Polacy startują dopiero po południu. O równoczesnych mniej więcej godzinach startuje na torze w Grünau polska czwórka ze sternikiem w składzie: Zawadzki, Karwacki, Kuryłłowicz i Leporowski pod sterem Wirszyłły.

Na stadjonie głównym gra drużyna piłkarska Polski w spotkaniu półfinałowem przeciwko Austrji.

W Deutschlandhalle startują polscy pięściarze: Polus, Kajnar, Chmielewski i Piłat, walcząc w pierwszej rundzie eliminacyjnej.

Największe zainteresowanie budzi oczywiście start piłkarzy, przyczem stadjon olimpijski jest w komplecie wyprzedany. Do tej chwili (godz. 1,15) skład drużyny polskiej nie jest jeszcze znany. (sś)

U. S. A. WYGRYWA SKOKI

Berlin (Tel. wł.). Wtorek na igrzyskach berlińskich stał pod znakiem sportów wodnych. W godzinach porannych coprawda kończyli swój program w zawodach drużynowych gimnastycy, później jednakże zainteresowanie główne zwróciło się w stronę pływaków.

Na pierwszy plan wysunęły się skoki z trampoliny panów, którzy wykonali drugą część programu, a mianowicie skoki dowolne. Bezapelacyjną wyższość wykazali znów Amerykanie, którzy triumfowali na całej linji, zajmując pierwsze trzy miejsca. Słabiej spisali się Japończycy, a gorzej niż się spodziewano wyszli też skoczkowie niemieccy.

Ostateczna punktacja: 1) Degener (USA) 163.57, 2) Marshall Wayn (USA) 159.56, 3) Ol Green (USA) 146.29, 4) Shibahara (Jap) 144.92, 5) Weiss (N) 141,24, 6) Esser (N) 137.99, Japończyk Koynaga zajął ósme miejsce, Leichert (Czech) dziewiąte, a Egipcjanin Ismail jedenaste miejsce. (SŚ)

400 DOW. PANÓW

I: 1) Uto (Jap) 4:48, międzyczasy: 100 m — 1:06.2; 200 m: 2:19.4, 300 m: 3:34.2); 2) Flanagan (USA) 4:54.9, 3) Negami (Jap) 4:55.4, 4) Macionis (USA) 4:56.4, 5) Freeze (N) 4:58.5, 6) Pirie (Kan) 4:58.7, 7) Grof (Węgry) 5:01,9.

II: 1) Medica (USA) i Makino (Jap.) 4:48.2, 3) Taris (Fr) 4:55.6, 4) Leivers (WB) 4:55.7 (rek. bryt.), 5) Arendt (N) 5:13.4, 6) Przywara (N) 5:14.9.

100 NA WZNAK PAŃ

W zawodach pływackich wyniki były następujące: 100 m pań na wznak:

I przedb.: 1. Senff (Hol) 1:16.6 (rek. ol.), 2. Brunstroem (Dan) 1:20.4, 3. Trampton (WB) 1:20.9, 4. Stolte (N) 1:23.1, 5. Mc. Kay (Australja) 1:24.6, 6. Guoerfy (Węg) 1:25.8.

II: 1. Brydges (USA) 1:19.2, 2. Kerkmeister (Hol) 1:21.2, 3. Harding (WB) 1:22.1, 4. Norton (Australja) 1:22.3, 5. Rupke (N) 1:23.7, 6. Blondeau (Fr) 1:23.8.

III: 1. Mortridge (USA) 1:21.1, 2. Mastenbroeck (Hol) 1:22.0, 3. Hancook (WB) 1:23.6, 4. Nilsen (Dan) 1:25.3, 5. Mc. Concey (Kan) 1:25.3, 6. Yeung (Chiny) 1:36.4.

PIŁKA WODNA

W piłce wodnej w pierwszem finałowem spotkaniu Holandja zremisowała z W. Brytanją po ciekawej walce w stosunku 4:4 (3:1). W drugiem Węgry pokonały po niezwykle zaciętej i ostrej grze Belgję w stosunku 3:0 (2:0) Belgowie zasłużyli na honorową bramkę.

OLYMPISCHES DORF, den

Czytelników i całej redakcji Kuryera Poznańskiego zasyłam serdeczne pozdrowienia z XI-ej Olimpjady w Berlinie

Wajsówna
Walasiewiczówna

Pozdrowienia Wajsówny i Walasiewiczówny ze wsi olimpijskiej

Finałowe rozgrywki w szczypiorniaku

Berlin. (Tel. wł.) Po ostatnich rozgrywkach do finałowej grupy w szczypiorniaku zakwalifikowały się drużyny Niemiec, Austrji, Węgier i Szwajcarji. W poniedziałek rozpoczęły się pierwsze spotkania w tej grupie, a ponadto rozgrywki o piąte i szóste miejsce w turnieju, w którym spotkały się Rumunja i USA. Wyniki poniedziałkowe są następujące:

Rumunja — USA 10:3 (4:0). Gra była wyrównana, jednak Rumuni posiadali lepszych strzelców i dzięki temu odnieśli zdecydowane zwycięstwo.

Niemcy — Węgry 19:6 (11:3). Ambitni Węgrzy stawiali zacięty opór, przegrali jednak zupełnie zdecydowanie.

Austrja — Szwajcarja 11:6 (6:3). Ciekawa, miejscami wyrównana gra. (SŚ.)

Finały żeglarskie w Kilonji

Kilonja. (Tel. wł.) W poniedziałek odbyły się ostatnie biegi jachtów. Jednakowoż w dwóch klasach wyniku ostatecznego dotychczas niema. W klasie „6 R" na pierwszem miejscu znajdują się trzy łodzie: Norwegja, Szwajcarja i W. Brytanja. Dopiero jutrzejszy bieg, w którym startować będą te trzy łodzie, zadecyduje o rozdziale medali. W klasie „8" nie zostały załatwione jeszcze protesty i dlatego nie jest wiadomem, czy nie zajdą jakieś zmiany w dotychczasowej punktacji, która jest następująca: 1) Włochy 55 p., 2) Norwegja i Niemcy po 53 p. W pozostałych dwóch klasach ostateczna punktacja jest następująca:

Klasa „Olimpijki": 1) olandja 163 p., 2) Niemcy 150 p., 3) W. Brytanja 131 p., 4) Chile 130 p., 5) Włochy 115 p., 6) Francja 109 p., 7) Węgry 102 p., 8) Szwajcarja 99 p., 9) USA 97 p., 10) Findandja 93 p., 11) Norwegja 93 p., 12) Danja 92 p., 13 Szwecja 92 p., 14) Urugwaj 91 p., 15) Austrja 86 p., 16) Kanada 84 p., 17) Estonja 78 p., 18) Polska 71 p., 19) Jugosławja 65 p., 20) Turcjajj 63 p., 21) Portugalja 62 p., 22) Japonja 55 p., 23) Belgja 54 p., 24) Brazylja 39 p., 25) Czechosłowacja 31 p.

Klasa „stary": 1) Niemcy 80 p. 2) Szwecja 64 p. 3) Holandja 60 p. 4) WB 56 p. 5) USA 51 p. 6) Norwegja 44. 7) Francja 41. 8) Turcja 38. 9) Włochy 34. 10) Portugalja 28. 11) Japonja 19 i 12) Belgja 18 p.

Odznaki emaljowane metalowe Fabryka Wyrobów Metalowych Poznań Ratajczaka 17. Tel. 30-03

Ng 15 240

Koszykarze walczą z Brazylją

Koszykarze polscy, po zwycięstwie nad Łotwą, walczyć będą we wtorek z Brazylją. Jeżeli uda im się odnieść zwycięstwo, czeka ich spotkanie z Peru, Polacy walczyć będą z Kanadą o ru Polacy, walczyć będą z Kanadą o trzecie miejsce.

Drużyna polska zwyciężyła po zaciętej wyrównanej walce w stosunku 28:23. Polacy walczyli w składzie niezmienionym przez cały czas gry, a mianowicie: Grzechowiak, Stok, Różycki, Łój i Kasprzak. Gra prowadzona była ostro, ale fair. Wyróżnili się Kasprzak i Stok, zresztą cała piątka spisała się dobrze. Łotysze ustępowali naszym zawodnikom w precyzji podań i pod koniec, zdenerwowani wiszącą nad nimi porażką, nie dopisywali strzałowo. Polacy zrewanżowali się za dwie poprzednie porażki, grając niezwykle ambitnie, dobrze pod względem technicznym i taktycznym.

Początkowo prowadziła Łotwa 2:0. W kilka chwil jednak później Stok wyrównał. Następny karny punkt dla Polski strzelił Grzechowiak i od tego momentu Polska prowadziła do 7:6, poczem nastąpiły chwile załamania się pod wpływem zmęczenia. Jednakże po kilku minutach doskonałej gry ataku Polacy zdobyli szereg punktów. Po przerwie drużyna polska prowadziła nadal, mając wyraźną już przewagę.

Po tem zwycięstwie polska drużyna zakwalifikowała się do grupy finałowej, która składa się z 12 drużyn. W grupie tej rozgrywki odbywać się będą systemem puharowym, to znaczy, że każda porażka powoduje eliminację z dalszej gry.

Szczegóły startu kolarzy

Wyświetlony film z mety kolarskiej wyścigu szosowego pozwolił sędziom ustalić kolejność 15 pierwszych zawodników. Wśród tych 15 niema żadnego Polaka. Natomiast na 16 miejscu sklasyfikowano łącznie 22 zawodników, mających jednakowy czas 2 godz. 33:8 sek., a więc gorszy od czasu zwycięzcy Charpentiera zaledwie o 3 sek. Wśród tych 22 zawodników znajdują się dwaj Polacy Starzyński i Zieliński. Drużynowo Francja stoi przed Szwajcarją, Belgją, Włochami i Austrją. Dalszych miejsc zarówno indywidualnych jak i drużynowych, dotychczas nie sklasyfikowano.

Organizacja biegu kolarskiego przeprowadzona była wyjątkowo nieporządnie i niedokładnie. Po raz pierwszy znakomita organizacja olimpijska Niemiec zawiodła. Poczynając od startu, co do którego szereg reprezentacyj wyraża wiele wątpliwości, kończąc na mecie, organizacja wykazała szereg skandali. Jak się okazuje, wszyscy nasi zawodnicy przybyli na metę w czołowej grupie, w której sędziowie zdołali odróżnić zapomocą filmu 15 indywidualnych miejsc. Na 16 miejscu zakwalifikowali 22 zawodników, wśród których jednak brakuje Oleckiego i Kapiaka. Zarówno nasi przedstawiciele, jak i zawodnicy zagraniczni, którzy nie brali udziału w biegu, zgodnie twierdzą, iż wszyscy Polacy jechali razem i razem przekroczyli metę. Wobec tego w odcyfrowaniu filmu musiała zajść jakaś niedokładność i sędziowie odsunęli zawodników.

Kierownictwo drużyny polskiej nie składa w tej sprawie protestu ze względów kurtuazyjnych. Jednakże we wtorek rano kierownictwo zażąda od organizatorów przejrzenia filmu celem ponownego sprawdzenia wyników. Sprawa ta jest dla Polski o tyle ważna, iż organizatorzy i sędziowie biegów nie zamierzają przeprowadzić dalszej kwalifikacji indywidualnej powyżej 16 wspólnego miejsca, ani też drużynowego powyżej 5 miejsca. Ponieważ wszyscy Polacy jednocześnie wpadli na metę, przeto w klasyfikacji drużynowej mamy prawo spodziewać się co najmniej 6 miejsca.

W gimnastyce prowadzi Jugosławja

Berlin. (Tel. wł.) W drużynowych pokazach gimnastycznych w pierwszej grupie prowadzi zdecydowanie Jugosławja, która niespodziewanie zaprezentowała się w jak najlepszej formie. Ogółem każda drużyna wystawia 8 gimnastyków, z których punktuje się 6 najlepszych. Punktacja: 1) Jugosławja 655.627 p., 2) Francja 628.232, 3) Japonja 624.073, 4) USA 597.968, 5) Luksemburg 514.467.

W drugiej grupie pokazów drużynowych w gimnastyce prowadzą obecnie Węgrzy przed Niemcami, Włochami, Bułgarją i Rumunją.

mówią że....

...Wodarz zrobił na Anglikach na zawodach piłkarskich tak potężne wrażenie, że zdecydowali się go kupić za 10 tysięcy funtów szterlingów (ok. 260 tysięcy złotych). Z taką propozycją zwrócić się mieli Anglicy do polskich władz sportowych i klubu hajduckiego.

Pokonany przez Sobkowiaka Cooper, uprawia pięściarstwo od 1929 roku. W roku 1932 i 1935 był mistrzem Australji, urodził się w roku 1913. Z zawodu jest drukarzem.

...sprawa protestu austrjackiego przeciwko spotkaniu piłkarskiemu z Peru wywołała duży niesmak i poruszenie w kołach publiczności i przedstawicieli prasy. Faktyczni bowiem zwycięzcy naskutek uchwały Federacji piłkarskiej stali się formalnie zwyciężonymi, podczas gdy pokonani walczyć będą dalej.

Pogromca Pisarskiego Cook, jest mistrzem Australji i Azji. Przedtem był mistrzem Australji w wadze lekkiej i półśredniej. Ma poza sobą 44 walki, z których wygrał 43, w tem 26 przez k. o.

Obecny pięściarski turniej olimpijski jest największy z dotychczasowych. Uczestniczy w nim 191 zawodników, na 192 zgłoszonych.

Zapaśnicy polscy walczyć będą dziś i w środę w dwudniowym turnieju w Hamburgu.

Wszyscy lekkoatleci, z wyjątkiem 3 zawodniczek, Kucharskiego i Noji, wyjechali w poniedziałek do kraju.

...PERUWIAŃCZYCY wycofali się z turnieju piłkarskiego, by móc po jego zakończeniu powiedzieć, iż tylko zielony stolik pozbawił ich i Południową Amerykę powtórnego triumfu w turnieju olimpijskim i murowanego złotego medalu.

Pięć rekordów światowych ustalonych w czasie igrzysk zostało już zatwierdzonych w poniedziałek przez I. A. A. F.: 110 m płotki 14.1 (Towns), 1.500 m 3:47.8 (Lovelock), 4×100 m 39.8 (USA), trójskok 16.00 (Tajima) i 10-ciobój (Morris).

Zaballa wycofał się z maratonu, z powodu skurczu mięśni. Lekarze tłumaczą skurcz ciężką operacją zębów, którą niedawno przechodził i po której nastąpiła teraz reakcja. Zaballa znajduje się w szpitalu.

Hindus Swami, który zemdlał podczas biegu maratońskiego został również odwieziony do szpitala.

Ilona Elek, mistrzyni olimpijska we florecie, wygrała w Warszawie przed dwoma laty i w Lozannie w ub. r. mistrzostwa Europy.

Szermierz dr. Papee, reprezentuje Polskę na czwartych zkolei igrzyskach.

Świeżo upieczony kolarski mistrz olimpijski na torze Niemiec Merkens przeszedł już na zawodowstwo. W dniu 21 startować już będzie w wyścigach zawodowców.

Charpentier, triumfator wyścigu szosowego, w eliminacjach stale przegrywał. Formę poprawił w czasie wypoczynku na Riwjerze. Przedtem uczestniczył w olimpijskim wyścigu drużynowym na torze, wygrywając razem z Lapebie, Goujon i Le Nizery w rekordowym czasie.

595 pociągów nadzwyczajnych przybyło w pierwszym tygodniu olimpjady do Berlina. Ogółem 1.240 tysięcy obcych podróżnych w tym czasie zatrzymało się w stolicy Niemiec.

...koszykarze polscy jako mistrzowie Europy, uważali za przeciwników godnych dla siebie tylko przedstawicieli krajów zamorskich. Tymczasem potknęli się już w eliminacji na „zwyczajnej" i mało znanej drużynie włoskiej.

Pięściarze na ringu

——kogucia.

Fayaud (Fr) wygrał ze Szwedem Sigridem oraz Niemiec Stasch z Rumunem Gasparem, Wilson (USA) zwyciężył Argentyńczyka Gula.

—półciężka

Amin (Eg) pokonał Vinciquera (USA).

Reprezentacja łucznicza Polski na szóste mistrzostwa świata w Pradze, które odbędą się między 11 i 17 sierpnia br., przedstawia się jak następuje: Kurkowska-Spychajłowa Janina, długoletnia mistrzyni Polski, Bunschowa Zofja, kurkowa królowa Polski oraz wyborowe łuczniczki: Janecka Matylda i Pańkow Marja, mistrzowie Polski Wójcik Józef oraz Szymuś Leon, jak również znani łucznicy Prugar Bruno i Bobulski Jerzy.

Równocześnie wyjeżdżają do Pragi jako delegaci Polski na światowy kongres łuczniczy: wiceprezes p. Leśniewski Lucjan, przewodniczący całej ekspedycji oraz p. Pakuła Jan, sekretarz generalny Polskiego Związku Łuczniczego. (PAT)

IWONICZ-ZDRÓJ

3-ci sezon od 21 sierpnia

Zł 153,— ryczałt 3 tygodniowy żądajcie prospektów.

ng 14307

Plebiscyt na najlepsze słuchowisko radjowe w sezonie 1935-36

Wydział Literacki Polskiego Radja pragnąc zorjentować się, które słuchowiska ostatniego sezonu miały największe powodzenie u słuchaczy, ogłasza plebiscyt, dostępny dla wszystkich zarejestrowanych abonentów w Polsce.

Każdy abonent ma prawo nadesłać trzy (3) tytuły słuchowisk Teatru Wyobraźni, nadanych od 1 września 1935 roku do 1 czerwca 1936 r., które uznaje za najcenniejsze lub najciekawsze.

Kolejność, w jakiej tytuły będą podane — nie może być przypadkowa. Na czele należy postawić słuchowisko, które uważa się za najlepsze, potem to, któremu się wyznacza drugie miejsce, wreszcie na końcu trzecie co do wartości, uwzględniając wszędzie nazwiska autorów. Opinje należy treściwie umotywować.

Słuchowisko, które uzyska największą ilość „pierwszych miejsc", zwycięży w naszym plebiscycie i zostanie powtórzone przed mikrofonem; na drugiem i trzeciem miejscu znajdą się słuchowiska, które kolejno uzyskają największą ilość głosów.

Dla przypomnienia słuchowisk minionego sezonu podajemy ich spis, według kolejności nadania:

„Odwiedziny" — Andrzej Rybicki; „Ocalenie" — Janusz Meissner; „Biała Plama" — Piotr Flamm; „Czy mister Brown jest winien" — Georg Wolf; „Noce Teresy" — Zofja Nałkowska; „Tempo, Tempo!" — Janusz Meissner; „Kapitan statku Siveking" — Rudolf Stern; „Cezar przed Rubikonem" — Jerzy Ostrowski i Władysław Dubas; „Zegarek" — Jerzy Szaniawski; „Obiad Brodzińskiego" — Tadeusz Pini; „Tukaj; — Adama Mickiewicza; „Houtonsville wzywa pomocy" — Maciej Freudman; „Ostatnia wędrówka Sempolnego" — Stefan Balicki; „Biedna młodość" — Marja Jasnorzewska-Pawlikowska; „Goście na wiecu" — Kazimierz Brończyk; „Halo! tu brygada" — Ernest Johansenn; „Król Edyp" — Sofokles; „Paweł zabija Gawła" — Karol Irzykowski; „Skrzydła" — Krystyna Grzybowska; „Piotr Płaksin" — Tuwim; „Śmierć papieru" — Tritsch i Weiss; „Paganini" — Stanisław Nadzin „Pustkowie" — Andrzej Rybicki; „Nikotyna" — Hans Knam; „Savonarola" — Józef Mayen; „Piotr Skarga" — Stanisław Miłaszewski; „Kiliński" — Michał Bałucki; „Wakacje w Nohant" — Jarosław Iwaszkiewicz; „Cztery nie mieści się w siedmiu" — Val Gielgud i Stefan King Hall; „Trzeci Maja" — Stanisław Nadzin; „Ostatni powrót" — Wacław Rogowicz; „Operacja" — Jadwiga Korczakowska; „Corleone" — Karol Fryderyk Wiegand.

Odpowiedzi plebiscytowe można nadsyłać najpóźniej do dnia 31. 8. br. pod adresem: Polskie Radjo, Warszawa, Zielna 25, Wydział Literacki, z podaniem dokładnego nazwiska, adresu i numeru abonamentu radjowego.

Odpowiedź konkursowa, pokrywająca się z wynikiem plebiscytu, lub najbardziej do niego zbliżona i najciekawiej umotywowana nagrodzona będzie sumą 100 zł. Autor odpowiedzi będzie miał poza tem prawo wystąpić przed mikrofonem Polskiego Radja.

Data rozstrzygnięcia plebiscytu zostanie ogłoszona przez mikrofon i w prasie.

Traktor kierowany przy pomocy radja

Zakłady „General Elektric Co" w Nowym Jorku wypuściły na rynek urządzenie radjotechniczne, pozwalające kierować traktorem na odległość. Aparat składa się ze stacji odbiorczej z małą anteną pionową, którą umieszcza się na siedzeniu kierowcy. Odbiornik poprzez elastyczne połączenia jest sprzęgnięty z kierownicą, skrzynką biegów, i pedałem do gazu. Traktatorem kieruje się przy pomocy małej stacji nadawczej, z której nadaci się sygnały, określające czynność, jaką ma traktor wykonać. Kierowanie jest możliwe z odległości do 7 kilometrów. Nadając sygnały na kilku różnych falach, można jednocześnie kierować paroma traktorami. Radjostacja jest przystosowana w pierwszym rzędzie dla traktorów, obsługujących gospodarstwa wiejskie . W ten sposób farmer, siedząc w cienistej altance, może uprawiać swoje pola wygodnie i bez zmęczenia.

Formularze do odwołań w sprawie

OPŁATY KANAŁOWEJ

można odebrać **w biurze Towarzystwa Właścicieli Domów i Nieruchomości — Seweryna Mielżyńskiego 23.** zg 14071/2

†

Dnia 10 sierpnia 1936 r., zasnął w Bogu, po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, ukochany brat i wuj, ś. p.

Aleksy Osiński

przeżywszy lat 71. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 12. bm. po poł. o godz. 5 z kaplicy cmentarnej na Jeżycach.

W ciężkim smutku pogrążeni

Pg 6217-56,249 **żona, siostra i rodzina.**

Poznań, ul. Kościelna 50, dnia 11. 8. 1936.

Zakł. pogrz. Br. Nowak, Pl. Nowomiejski 10, tel. 10-46.

SKŁAD

towarów krótkich, papieru i galanterji, śródmieście Poznania, bardzo ruchliwy punkt, dobrze zaprowadzony z mieszkaniem z powodu choroby **sprzedam zaraz korzystnie.** Do objęcia 4—6 500 zł. Oferty Kurjer Poznański zg **14 075.**

BALSAMICZNA **SÓL DO NÓG** GĄSECKIEGO (Z KOGUTKIEM) **„AGEPIN"**

usuwa ból, pieczenie, nabrzmienie nóg, zmiękcza odciski, które po tej kąpieli dają się usunąć, nawet paznokciem. Przepis użycia na opakowaniu.

ng 15 842

Wielkopolska Izba Rolnicza w Poznaniu podaje do wiadomości, że poszukuje kandydata na stanowisko **inspektora organizacji gospodarstw przodowniczych.**

Kandydaci, ubiegający się o wymienione stanowisko, winni wykazać się:

1) obywatelstwem polskiem
2) wyższem wykształceniem rolniczem
3) kilkuletnią pracą w zakresie organizacji gospodarstw przodowniczych
4) ukończeniem kursu w okręgu ćwiczebnym

Wynagrodzenie według umowy.

Na życzenie udzieli Wielkopolska Izba Rolnicza bliższych informacyj.

Podania należy przesłać pod adresem Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33 do dnia **31 sierpnia 1936 r.** ng 16181

Wyjechałem

Stanisław Hoffmann

dentysta,

(dawniej Sew. Mielżyńskiego)

obecnie **plac Wolności nr. 14**

narożnik 3 Maja. zg 14 076

Kamienica

3 piętrowa, centrum, rocznie 27 000, z powodu wyjazdu **do nabycia.** Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański **zg 14 068**

Nowe Śledzie

Szkockie
Crown matties
Medium

w 1/1 i 1/2 beczkach

Jakość pierwszorzędna
Ceny korzystne zg 14077

Hurtownia Kolonjalna

M. Zywert i Ska

Poznań, Składowa 4.

WIELKOPOLSKA IZBA ROLNICZA w POZNANIU
ul. Mickiewicza 33
ogłasza

KONKURS

na stanowisko **Dyrektora** Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Do stanowiska przywiązane jest uposażenie w myśl obowiązujących przepisów.

Wymagane warunki:

1) obywatelstwo polskie
2) wyższe wykształcenie (dyplom wyższego zakładu naukowego uprawniający do zajmowania stanowiska I kategorji urzędnika w państwowej służbie cywilnej)
3) świadectwo lekarza urzędowego (wojewódzkiego) o przydatności fizycznej
4) kilkuletnia praca zawodowa w rolnictwie
5) kilkuletnia praca w samorządzie gospodarczym lub w organizacjach rolniczych, o ile możności na stanowisku kierowniczem
6) nieprzekroczony 45-ty rok życia

Pierwszeństwo mają kandydaci, którzy pochodzą z Wielkopolski, lub wykazać się mogą dłuższą pracą na terenie województw zachodnich.

Zgłoszenia winny być przedłożone najpóźniej do dnia **31. X. 1936 r.** na ręce Prezesa Wielkopolskiej Izby Rolniczej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 33.

Poznań, dnia 8 sierpnia 1936 r.

ng 16 180 **Prezes Wielkopolskiej Izby Rolniczej.**

WRÓCIŁEM

Dr. Lucjan Sokołowski

Wyspiańskiego 10, II — tel. 6320 — godz. 4-5

zg 14070

Jabłka

wszelkich gatunków,

po wyższej cenie kupuje

B. Kasprowicz,

Gniezno, tel. 85

ng 15 647/8

Przeprowadziłem się

z pl. Wolności 8

na św. Marcin 18 (nar. Ratajczaka)

Dr. H. DANECKI

Specjalista chorób skóry i dróg moczowych

9—13 i 15,30—18,30 ng 15700 *Telefon nr. 52-71*

FORVIL PARIS **ULUBIONY PUDER PANI**

ng 15 945

Tapety
Listwy
Linoleum
Ceraty
Kokosy

poleca najtaniej

WYSYŁKOWY DOM TAPET

Aleje Marcinkowskiego 19

tel. 12-92.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21,025, d 1311 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY - PARCELE

Kamienica - narożnik
dwa składy kolonjalny, wyszynk duży zajazd sprzeda korzystnie K. Sulerzyski, Wągrowiec. zdg 76 555

Dom
willka 4 × pokój kuchnia tanio sprzedam. Jodłowa 3 a, Dębiec. zdg 76 686

Dom
nowy ze składem zaraz sprzedam, cena 28 000.—. Górecka 95. zdg 76 702

Dom
nowy, ogród, okolica Główna — sprzedam 9.500.— Kilińskiego 8, m. 3. zdg 76 715

Osiem parcel
Jeżyce, za połowę ceny sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 76 669

Dom
nowy 2 morgi ziemi, zaraz sprzedam, cena podług ugody. Büttner, Puszczykowo Stare, pow. Poznań. zdg 76 662

Dom
dochodowy, dwa składy mieszkaniami, zabudowanie, ogród, blisko Poznania, przewłaszczenie, sprzedam, powód stosunki rodzinne. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 805.

Willa
5 pokojowa z ogrodem. Aleja Szelągowska 8 do sprzedania. zdg 76 650

Kupię
dom, amortyzacja, wpłaty 8—10 tysięcy zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 567

Willę
śródmieściu 11, pokojową (wielkopańska sprzedam 55.000 Gruszczyński, Pocztowa 30 zdg 76 728

Parcela
narożnik, ogród 1 100, masywna altana Ostroroga. Ratajczak, — Skarbowa 18. zdg 76 819

Willę
Sołacz, trzymieszkaniową komfortową sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 876

Parcelę
przy Rynku Wildeckim — zwarta budowa spieszna sprzedaż. Rutkowski, Poznań, Półwiejska 5. zdg 76 806-7

Zamienię
kamienicę, wartości 35.000 na większą — dopłatą. Oferty właścicieli Kurjer Pozn. zdg 76 773

Dom
Poznaniu, ruchliwa ulica, dochód 4 200 sprzedam 35.000, wpłata 13.000,— Kossmann, Fredry 6. zdg 76 832

Dom
dwumieszkaniowy, cztery- trzy pokoje kupię. Najchętniej Luboń, Dębiec, Starołęka Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 919

Idealną
połowę kamienicy centrum sprzedam. Dochód 7 500, wpłaty — 30 000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 76 963

Dwie
morgi ziemi ogrodowej budowlanej tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 977

Kamienica
komfortem 6.800 dochodu, parcelę pod budowę 70.000 sprzeda Ratajczak, Poznań, Skarbowa 18 zdg 76 762

Parcelę
700 m², Bogusławki, 770 — Lodowa tanio sprzedam. Maciejewski, Focha 81, telefon 62-66. zdg 76 971

Kamienica
nowa, dochód 8.500, cena 77.000, wpłaty 60.000,—

Kamienica
nowa, dochód 12.000, cena 100.000 wpłaty 80.000,—

Kamienica
nowa, dochód 7.500, cena 72.000, wpłaty 60.000,— „Rekomendacja" Poznań, Podgórna 6, tel. 4976 zdg 76 856

Kamienica
nowa 80 000, wpłata 60 000, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 959

Dom
dwa mieszkania, trzypokojowe, składem 17 000, przy Marszałka Focha sprzeda. Dom Zleceń, Poznań, Pocztowa 15. zdg 76 973

Willę
lub dom dochodowy kupię. Gotówki 20.000 zł. Oferty z ceną do Kurjera Pozn. zdg 76 845

2. PIENIĄDZ

Pożyczki
300 zł na wysoki procent i gwarancje korzystny pokój. Spieszne zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 76 597

5—10 000
poszukuję na I hipotekę nieruchomości miejskiej. Dodatkowe zabezpieczenie, weksle, przedsiębiorstwa handlowego. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 76 722

10 000,—
poszukuję na I. hipotekę, komfortowej nieruchomości, wysoki procent, mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 658

Pokój
dam ładny, pierwszorzędnem utrzymaniem za wypożyczeniem 300 Oferty Kurjer Poznański zdg 76 751

Akcje
Kwilecki - Potocki 12 500 sprzedam 2 500. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 968

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Zakopane.
Jagiellońska „Jasny Domek" pokoje piękne bez utrzymania, tanio, dla chrześcijan obok doskonałego pensjonatu „Szopenówka" ng 16 058

Wykorzystaj ostatnie dni
lata
Dokąd wyjechać poradzi bezpłatnie
„Erest",
Biuro Propagandy Letnisk Polskich, Poznań, Mielżyńskiego 22. Godz. urzędowania: 9—14 i 16—19 zdg 76 560

Zakopane
„Orawa", pensjonat chrześcijański 4,— Dla rodzin zniżki. Zajechać wprost. zdg 76 420

Pensjonat
dwór, 30 km od Poznania, elektryczność, łazienka, kuchnia obfita smaczna, park, jezioro, las, łódki, konie do wyjazdu, 4,— pojedyńczy pokój, podwójny 3,50. Dojazd autobusami na miejsce. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 663

4. OSOBISTE

Dla
Pani
piękny
kapelusz
i
tani. — Ines,
Piekary 22/23. zdg 76 942

Okazja!
Odznaczony i nagrodzony na wystawie wynalazków w b. r. w Poznaniu wynalazca, poszukuje poważnego wspólnika, lub wspólniczki, z kapitałem około 600 zł do zbudowania aparatu sportowego do latania w powietrzu „o własnych siłach". Wynalazca technicznie dobrze przysposobiony, obowiązuje się umowę zawrzeć notarjalnie i własnoręcznie ten poważny wynalazek zbudować w krótkim czasie. Adres poda Kurjer Pozn. zdg 76 966

6. OŻENKI

Agronom
kawaler, lat 37, mający objąć majątek rodzinny, szuka dla braku znajomości żony. Posag ca 100 tys. na spłatę rodziny konieczny. Upraszam o załączenie fotografji, która się zwróci. — Dyskrecja zapewniam. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 467

Wdowa
po wyższym urzędniku pozna przystojnego, szlachetnego pana. Cel matrymonjalny Oferty Kurjer Poznański zdg 76 944

7. SPRZEDAŻE

„Meble W. Paetz"
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. Ng 15 239

Kolonjalkę
dwa pokoje kuchnia 3 000,— w tem roczna dzierżawa zapłacona. Jeżyce. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 76 687

Pianino
krzyżowe 600,— Rutkowski, Półwiejska 5. zdg 76 689

2
gabloty ścienne 150,80 cm fotografji lub gazet sprzedam tanio, telef. 51-63. zdg 76 695

Skład
stroju, dobrze prosperujący sprzedam z powodu wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 626

Kajak — piec
przenośny sprzedam. Adamczewski, Poznań, M. Focha 27. zdg 76 624

Dobrze
zaprowadzona restauracja w śródmieściu na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 713

Maszyna
motorem do robienia ciast tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 676

Piekarnia
przepisowa 30 lat istniejąca zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 674

Powózkę
amerykankę sprzedam. Górna Wilda 115, m. 1. zdg 76 665

Cieplarnię
5×25 sprzedam. Rataje. Projektowana. Banaszak. zdg 76 663

Maszyna
pisania Remington 120.—. Wały Kościuszki 3, — 5. zdg 76 652

2 składy
tow. krótkich i artykułów męskich, mieszkaniem 2 pokoje kuchnia, po 13 lat istnienia, dobrze zaprowadzony spowodu choroby sprzedam, tania dzerżawa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 641

Okazja
aparat Zeiss Tesser 9×12 110,— Szwajcarska 24, m. 5. zdg 76 635

Gospodarstwo wzorowe
przy Poznaniu, ca. 60 mórg na sprzedaż. Zabudowania piękne. Dom mieszkalny 5 pokoi wodociągi, inwentarze żywe i martwe nadkompletne, duży ogród owocowy i warzywny, pełne żniwa, stacja kolejowa i autobusowa w miejscu. Pociągi zkolne do Poznania. Do objęcia potrzeba ca. 18—20 000 zł Zgłoszenia do „Par" Poznań pod 31.113 Pg 6 129-31.113

Przed zakupem
Mebli
oraz wszelkich urządzeń domowych wstąp w własnym interesie na
Jezuicka 10,
(obecnie Świętosławska) „Dom Okazyjnego Kupna" Pg 5892-31,20

Po sezonie
Materjały bielskie najtaniej
Bolesław Wiese,
Stary Rynek 40.
Pg 5468-30,26

Bokser
suka rasowa. Oglądać godzina 3—5. Jackowskiego 31, m. 5. zdg 76 739

Sprzedam
skład kolonjalny, nowem urządzeniem, towarem zaraz. Winiary, Piątkowska 21. zdg 76 740

Mleczarenka
pewna egzystencja, objęcie 800 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 798

Maszyna
damska. Sala licytacyjna. Masztalarska 5 a. zdg 76 758

Sprzedaż — Naprawa
wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski specj. skład papieru i montowania piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 772

Meble
najtaniej u Palacza, ul. Ślusarska 4, pomiędzy Wielką a Woźną dg 2655

Kuźnię
polową sprzeda Przybylski, Półwiejska 30. zdg 76 788

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13. Pg 5428/9

1 000 samochodów
rozebranych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład Poznań, Dąbrowskiego 89, telefon 46-74. dg 2336/7

Jadalnie
eleganckie, tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 76 821

Łóżko
dobre tanio sprzedam. Półwiejska 33, m. 10. zdg 76 783

Fortepiany fisharmonje
okazyjnie. Marcin 22, podw. zdg 76 829

Urządzenie składowe
towarów krótkich galanterji gablotkami okazyjnie
Sypialnia mahoniowa
solidna praca wyjątkowo tanio
Sypialnia jesionowa
dobre wykonanie bardzo tanio
Pianino
krzyżowe płyta metalowa tanio Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 6214-33,10

Drogerja
w Grudziądzu zaprowadzona, — bardzo dobrze prosperująca na sprzedaż Przejęcie według inwentury. Potrzeba ca 15 000 zł gotówki. Oferty „Pat", Grudziądz „657" ng 15 461

Sprzedam
dobrze prosperującą cukiernię-kawiarnię centrum Do objęcia 5 000,— Oferty Kurjer Poznański zdg 76 961

Restaurację
urządzeniem, mieszkaniem, tanio sprzeda Szalow, Patr. Jackowskiego 11 — 5. zdg 76 949

Skład
kolonjalny spowodu choroby — 1 300,— Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 76 940

Skład
kolonjalny, dobrze prosperujący w śródmieściu towarem maglem korzystnie sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 76 905

Sprzedam
cukiernię - kawiarnię ze salką i mieszkaniem. Wskaże Kurjer Poznański zdg 76 967

Jadalny pokój - dąb
bardzo piękny, rzeźb. Bufet, kredens, witryna, 12 krzeseł wyściełanych, solidna praca, bardzo korzystnie dla braku miejsca sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdgr 76 865

Śliczny salon złoty
Ludwik XVI okazyjnie, prawie nowy zaraz sprzedam spowodu przeprowadzki. Zgł. Kurjer Poznański zdg 76 864

Kolonjalka
mieszkaniem, egzystencja gwarantowana. Focha 39, mieszkanie 17. zdg 76 835

Meble
śliczne kompletne pokoje, najróżniejsze, pojedyńcze, najtaniej kupiscz tylko Hala Mebli
Woźna 12
zdg 76 837

Samochód
6-cyl., limuzyna, w dobrym stanie marki Citroen tanio do nabycia. — Reflektanci zechcą się zgłosić pod adres M. Tymkowski Kruszwca. zdg 76 890

10 MAJĄTKI

Majątek
1 400 mórg, dobra ziemia, budynki dobre, majątek jest wydzierżawiony sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 957

Majątek
350 mórg, cena 90,000; wpłaty 50.000;
Majątek
500 mórg, cena 110.000,— wpłaty 50.000,—
Majątek rycerski
3.300 mórg cena 800.000,— wpłaty 500.000,— „Rekomendacja". Poznań, Podgórna 6, telefon 4976 zdg 76 857

11. KUPNA

Brylanty
duże kupię. Telefon 75-98, tylko od 2—5 po poł. zdg 76 527

Rewolwer
Colta stare pistolety kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 701

Motocykl
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 685

Śrutownik
w dobrym stanie przemiału na godzinę 20—25 ctr. kupię. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 76 738

Śmietnik
używany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 637

Motocykl
w bardzo dobrym stanie od 250 do 500 cm kupię. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 76 731-2

Samochód
mały ekonomiczny kupię. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 76 733/4

Przedsiębiorstwo
prosperujące normalnie kupię. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 772

Kupię
skład kolonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 982

Motocykl
w dobrym stanie kupię. Szczegółowy opis, cenę wysłać Marjan Stefański, Krotoszyn, Zamkowa 1 ng 16 110

12. DO WYNAJĘCIA

4, 3, 2-pokojowe
wykończone na 1 września, obszerne, komfortowe, nowoczesne mieszkania. Lodowa 6, przy Rynku Łazarskim. Wiadomość stróż. zdg 76 605

Dwupokojowe
słoneczne, suche, sutereny. Sołacz, Śląska 8. zdg 76 375

Pięciopokojowe
komfortowe po renowacji z meblami, zgodą gospodarza. Wrocławska 33/34 m. 2. zdg 76 497

Mieszkanie
trzypokojowe, komfortowe, willi, ogrodem. Focha 58, skład delikatesowy. zdg 76 688

Trzypokojowe
(Dąbrowskiego) dwupokojowe — (Kanałowa). Jeżycka 14 — 13. zdg 76 694

Mieszkania
w nowowybudowanej willi, 2 pokoje z kuchnią i łazienką od — 1 września do wynajęcia. Przyjęcie od 5—7. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 76 698

2
pokoje kuchnią łazienką do wynajęcia. Dolna Wilda 8 m. 8. zdg 76 706

Mieszkanie
5 pokojowe, komfortowe, wodnem ogrzewaniem, garażem lub bez, wynajmie właściciel. Aleja Wielkopolska 67. zdg 76 714

Mieszkanie
pokój meblami 18 mies. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 76 720

Trzypokojowe
komfortowe, czynsz zgóry. Zgłoszenia Łeżewski, Za Groblą 1. zdg 76 678

2
pokoje kuchnia przy fabryce Maya, Luboń, Piłsudskiego 2. zdg 76 655

Pokój
kuchnia emerytom. Teczowa 26, Łazarz. zdg 76 638

Mieszkanie
2 pokoje przy ul. Malinowej. — Zgłoszenia Górna Wilda 119, — m. 1. zdg 76 636

Trzypokojowe
Osiedle Warsz., Łeczycka 2. zdg 76 633

Pięciopokojowe
komfortowe, odnowione. Swarzędz, Stary Rynek 13. zdg 74 141

Trzypokojowe
I., przynależnościami, czynsz bieżący. Wiadomości Palacza 70 — 5 zdg 75 803

7-pokojowe
komfortowe, mieszkanie do wynajęcia. Zgłaszać się Wielka 7, m. 7, tel. 16-34. zdg 76 342

Mieszkanie
7-pokojowe, nadające się także na biura, przy ul. 27 Grudnia nr. 11, II piętro, od 1. 10. rb. do wynajęcia. Informacje: ul. Rzeczypospolitej nr. 1. I. ptr., na lewo. zdg 76 362

Jadalnia
dębowa tanio. Woźna 13 — 4. zdg 76 808

3-pokojowe
łazienką, balkonem, willi 15 minut od Starego Rynku — 70 miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 755

Jednopokojowe
kuchnią, objęcie mebli zaraz. — Czynsz 25,— Ostrówek 7 (Śródka) mieszkanie 14. zdg 76 770-71

Odnajmę
2 pokoje kuchnią. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 776

Trzypokojowe
nowy dom. Ul. Swoboda 17 przy Bukowskiej. zdg 76 928

Sześciopokojowe do dwupokojowych
Marcina 74, I., 18, front. zdg 76 927

6-pokojowe
komfortowe z centralnem ogrzewaniem I. piętro do wynajęcia od 1. 9. Słowackiego 8, m. 3. zdg 76 910

5
pokoi komfortem I piętro ulicy Granicznej, dzierżawa 100 zł. — Focha 81. — 15, Maciejewski. — tel. 62-66. zdg 76 969

Pięciopokojowe
Konopnickiej 15. zdg 76 964

Dwa
próżne pokoje słoneczne, kuchnia, łazienka. Plac Działowy 6 — 2. zdg 76 881

Trzypokojowe
53 — Józefa
Dwupokojowe
komfortowe, czterdziestopięć, Jeżyce.
„Jur",
Piekary 26. zdg 76 874

6-pokojowe
mieszkanie komfortowe i słoneczne, centrum miasta, centralne ogrzewanie od zaraz korzystnie do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 2 691

Dwupokojowe
kuchnia komfort, willa, przy dworcu Luboń, zaraz bezdzietnym. Adres Kurjer Poznański zdg 76 974

Komfortowe
czteropokojowe, słoneczne, centralne, etażowe, wolne podatków Zgłoszenia telefoniczne 33-42. zdg 76 872

8-pokojowe mieszkanie
komfortowe, słoneczne, z obszernemi przynależnościami, ul. Słowackiego 18, Loga, parter, nadające się na biura i mieszkanie, wolne zaraz. Pg 54 52-18,89

Trzypokojowe
komfortowe, bezpodatkowe od września. Kopczyńskiego 27. — Zgłoszenia stróż. zdg 76 842

Dwupokojowe
Jeżyce. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 844

13 SZUKA MIESZK.

3-pokojowego
komfortowego, możl. pobliżu św. Marcina, słonecznego, cichego, I lub II ptr. szuka solidny, wypłacalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 391

Jednopokojowego
kuchnią, urzędnik państwowy. — Oferty cena Kurjer Poznański zdg 76 730

Poszukuję
od 1 października 4 pokojowego mieszkania nie wyżej II ptr. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 76 735

Urzędnik
kawaler, mieszkanie 2 lub 1 p. od 1. 10. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 716

Stróżostwa
poszukuje młode małżeństwo, dobrem poleceniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 668

Urzędnik
poszukuje dwupokojowego, przy śródmieściu nie wyżej II gospodarza 1. 9. lub 10. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 729

Młode
małżeństwo szuka jedno- dwupokojowego najchętniej śródmieście, wprost gospodarza, stały płatnik Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 741

Dwupokojowego
kuchnią, wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 818

Próżnego
małżeństwo jedno dziecko. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 754

Pokoik
Za Bramką 12a — 3. zdg 76 775

Poszukuję
próżnego pokoju, samotna od gospodarza, rok zgóry Oferty Kurjer Poznański zdg 76 911

Radca
skarbowy, emeryt, poszukuje 3 pokojowego, październik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 764

Czteropokojowego
komfortowego, niewysoko, Jeżyce — Mickiewicza, października, od gospodarza, wyższy urzędnik. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 855

Oficer
poszukuje 2 pokojowego nieumeblowanego mieszkania okolica Pl. Dzaiołwego. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 836

15. POKOJE UMEBL.

Przyjezdnym
najtaniej. Kolegjacki 5—3 (Nowy Rynek). dg 2574

Śniadeckich
9—10. zdg 76 593

Pokój
meblowany, Jeżyce, Bukowska 31 — 23. zdg 76 692

Dwuosobowy
obiadami kuchenkę gazową. — Ratajczaka 9 — 10. zdg 76 699

Jedno-
lub dwuosobowy. Młyńska 5—6. zdg 76 705

Czesława
16 — 9. zdg 76 622

Dobrze
umeblowany zaraz. Ogrodowa 10 m. 2. zdg 76 736

Skromny
dla pracującej panienki. Ul. Szamarzewskiego 16, III ptr. zdg 76 680

Mickiewicza
13 — 9. zdg 76 719

Dwuosobowy
z utrzymaniem, solidnym, ul. Szamarzewskiego 16, II ptr. zdg 76 679

Pokój
elektryczność. Wierzbięcice 51, m. 2. zdg 76 670

Mniejszy
niekrępujący, centralne 20,— Zygmunta Starego 9 — 29. zdg 76 647

Słowackiego
29 — 9. zdg 76 640

Komfortowy
zaraz utrzymaniem — bez. Skarbowa 23 — 1. zdg 76 630

Stancja
dla panienek całodziennem dobrem utrzymaniem, pieczołowita opieka — pomoca nauce — ceny przystępne. Wiadomość: Malleckiego 11, m. 5, telefon 68-21. zdg 76 075

Dwuosobowy
słoneczny dla panów lub pań. — Plac Sapieżyński 2, m. 12. zdg 76 744

Ratajczaka
11a — 92. zdg 76 743

Pokój
umeblowany, blisko dworca, — poczty. Ul. Gąsiorowskich 10 — m. 8. zdg 76 742

Małżeństwa
bezdzietnym. Łąkowa 9 — 9 zdg 76 803

Frontowy
Marcina 5 — 11. zdg 76 756

Słoneczny
Bukowska 31, m. 12. zdg 76 757

Pokój
słoneczny od zaraz do wynajęcia. Półwiejska 6, m. 9, I piętro. zdg 76 785

Działyńskich
7—9 dwu- jednoosobowy utrzymaniem. zdg 76 750

Panom
telefonem . Działyńskich 2 — 2. zdg 76 749

Z klatki
Marcina 49 —9. zdg 76 784

Frontowy
Wielkie Garbary 48 — 10. zdg 76 769

Kręta
6—1, I kulturalnym. zdg 76 768

Kwiatowa
9—14 zdg 76 767

Frontowy
Gąsiorowskich 11 — 10. zdg 76 766

Próżny
Działyńskich 9 — 3. zdg 76 830

Dwuosobowy
z używaniem kuchni. Woźna 14b m. 15. zdg 76 831

Pokój
Wielkie Garbary 48 — 7. zdg 76 787

Gimnazjastki
przyjmę utrzymaniem, pianino — Drygas, Kantaka 2. zdg 76 779

Kwiatowa
3 — 3. zdg 76 901

Pokój
Ratajczaka 11 a — 26. zdg 76 897

Frontowe
2 łączne. Jasna 5 — 9. zdg 76 920

Łąkowa
15 — 4 zdg 76 916

Wojciecha
2 — 7 elektryczność. zdg 76 912

Ładny
dwuosobowy. Wielkie Garbary 45 — 10 zdg 76 904

Wierzbięcice
35 — 6 jedno- dwuosobowy, — wszelkie wygody. zdg 76 930

Ogrodowa
5 — 18. zdg 76 896

Ratajczaka
26 — 6 utrzymaniem — bez. zdg 76 913

Pensjonat
dla panienek (studentek) Pocztowa 31a — 13. zdg 76 878

Pokój
2 osobowy. Wierzbięcice — Żupańskiego Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 960

Spokojna
25 — 5 zdg 76 951

Studentów
stancja, dobra opieka. Marcina 3, drogerja zdg 76 954

Dwuosobowy
zaraz. Kręta 22, m. 4. Pg 60 76-31,44

Pokój
umeblowany, frontowy, Rybaki 26, m. 6. zdg 76 834

Pokój
elegancki, słoneczny, centralne — telefon, etc., tylko lepszemu, spokojnemu panu. Marcin 45a, I p. m. 3. zdg 76 851

Klatki
Polna 16 — 5 zdg 76 946

Czysty
Słowackiego 39 — 7. zdg 76 947

Solidnej
frontowy. Dąbrowskiego 33 — 6. zdg 76 945

Czysty
balkonowy, pierwsze piętro. Ratajczaka 11 a — 103 zdg 76 932

Marcin
62 — 6. zdg 76 876

Frontowy
Marcina 29, m. 3. zdg 76 873

Ogrodowa
2 — 8. zdg 76 972

Kulturalnemu
Łąkowa 14 — 22. zdg 76 975

Pokój
Wierzbięcice 53 — 7. zdg 76 763

Pokoik
wynajmę. Żupańskiego 19 m. 6. zdg 76 868

Zaraz
później, czysty, pianino, utrzymanie, bez. Półwiejska 21, m. 11. zdg 76 863

16. SZUKA POKOJU

Panienka
niekrępującego 20,— Jeżyce, Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 703

Urzędniczka
niekrępującego, śródmieście 15 do 20 zł. Własna pościel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 727

Umeblowanego
słonecznego, frontowego, utrzymaniem, bez. Plac Wolności, okolice, stanowisku. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 539

Emerytka
umeblowanego pokoju centrum 25 zł Oferty Kurjer Poznański zdg 76 922

Małżeństwo
bezdzietne — poszukuje pokoju umeblowanego używaniem kuchni do 20 zł. od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. p 3673

programy radjowe

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na środę:

17.00 Paris P. T. T. Koncert orkiestrowy. **Moskwa (WCSPS)** Recital fort. Grzegorza Ginsburga. **Berlin.** Muzyka taneczna. **Anglja.** (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. **17.05 Praga.** — Koncert tria salonowego. **17.40 Praga.** Recital skrzypcowy.

18.00 M. Ostrawa. Recital śpiewaczy. **Berlin.** Muzyka symfoniczna. **18.15 Bratislawa.** Recital śpiewaczy. **18.30 Budapeszt.** Recital skrzypcowy.

19.05 Ryga. Koncert wieczorny z plaży ryskiej. **19.20 Praga.** Muzyka lekka. **19.35 Wiedeń.** — Wesołe melodje wiedeńskie.

20.00 Sztockholm. Muzyka rozrywkowa. **Anglja.** (Reg. Progr.). Koncert symf. z udz. pianisty Pouishnowa. **Radio Paris.** „Podróż muzyczna po świecie"; **20.10 Budapeszt.** Koncert ork. i solistów. **20.20 Berlin.** Wielki wieczór tańca. **20.40 Medjolan.** — „Orfeusz w piekle" — operetka Offenbacha. **20.45 Koeneigswust.** Muzyka baletowa. **Praga.** „Obrazki dźwiękowe" — koncert. **20.55 Oslo.** Koncert wieczorny.

21.00 Wiedeń. Wesoła audycja letnia. **21.15 Paris P. T. T.** Muzyka kameralna. **21.30 Rzym.** — Koncert symfoniczny. **21.45 Anglja.** (Reg. Progr.). Muzyka dwufort. Duet Rawicz—Landauer. **Bukareszt.** Koncert rozrywkowy.

22.00 Kopenhaga. Muzyka baletowa. **Sztockholm.** Muzyka taneczna. **Anglja.** (Nat. Progr.). Koncert symf. z Queens Hall'u. **22.15 Praga.** Pieśni ludowe. **22.30 Anglja.** (Nat. Progr.). Muzyka lekka. **22.45 Radio Paris.** Muzyka taneczna. **Koenigswust.** Muzyka lekka i taneczna.

23.00 Kopenhaga. Muzyka taneczna. **Budapeszt.** Muzyka jazzowa. **23.05 Wiedeń.** Muzyka taneczna. **23.15 Anglja.** (Nat. Progr.). Muzyka taneczna. **Radio Paris.** Muzyka lekka.

1.00 Berlin. Koncert po północy.

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 12 sierpnia.

6.30 audycje poranne; **11.57** — sygnał czasu; **12.13** dziennik południowy; **12.23** muzyka lekka z basenu w Ciechocinku (przez Toruń); **15.30** wiadomości gospodarcze; **15.45** zakładamy koło mandolinistów „Bum-cyk-cyk". Wesoła audycja dla dzieci; **16.15** koncert solistów. Wykonawcy: Zdzisław Roesner (skrzypce) i Eugenjusz Mossakowski (śpiew); **17.00** koncert z Poznańskiego Ogrodu Zoologicznego w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej pod dyr. Wiktora Buchwalda (z Poznania); **17.50** „Anegdoty z życia Franciszka Smolki" (ze Lwowa); **19.00** „Amerykański week-end" — obrazek muzyczny w ukł. St. Roya w wyk. solistów, rewellersów, orkiestry i 2 fortepiany (z Poznania); **20.00** „Słynne symfonje" II audycja (płyty). Wolfgang Amadeusz Mozart: Symfonja Es-Dur Nr. 39; **20.30** „Wędrówka mikrofonu po prowincji"; — **20.45** dziennik wieczorny; **20.55** — pogadanka aktualna; **21.00** V audycja z cyklu „Utwory Fryderyka Dereżyński; **21.30** „Przy księżycu" ka Chopina". Wykonawca **Jan** — piosenki i melodje nastrojowe Wykonawcy: Stefan Witas (piosenki). Miecz. Hoherman (gitara i saksofon). Tadeusz Zygadło (skrzypce); **22.00** transmisje i wiadomości z XI Olimpjady w Berlinie.

WARSZAWA

Środa, 12 sierpnia.

Warszawa — 12.03 „Skrzynka rolnicza"; **18.00** pogadanka społeczna; **22.30** wiadomości sportowe lokalne; **22.35** wiązanka przebojów (płyty); **23.30** muzyka taneczna z dancingu „Cafe-Club" w Warszawie.

POZNAŃ

Środa, 12 sierpnia.

Poznań — 12.03 „Jakie korzyści daje kontrola mleczności" — pogadanka rolnicza; **13.15** „Orkiestry symfoniczne siedmiu stolic" płyty; **15.30** przegląd giełdowy; **15.40** wiadomości gospodarcze (z Warszawy); **18.00** wujaszek Kazio odpowie na listy od dzieci; **18.10** pogadanka sportowa **18.15** „Nasza przyroda"; „Perły przyrody wielkopolskiej"; **18.25** znania; **20.00** koncert życzeń z życie kulturalne i społeczne Popłyt gramofonowych; **22.35** muzyka nastrojowa płyty.

17. LOKALE

Okazja dla lekarza
specjalisty w Rybniku. Rynek, Górny Śląsk, najlepsze położenie w mieście, lokale dla praktyki lekarskiej natychmiast do wynajęcia. Noga, Rybnik, tel. 11-11. zdg 75 931

Składnice
duże jasne suche wynajmę. Wiadomość Wolnica 4/5, m. 9. zdg 76 444

Lokal
na filję rzeźniczą do wynajęcia. Grunwaldzka 15. zdg 76 737

Ubikacji
na pracownię w centrum miasta możliwie z składem, okolica Św. Marcin. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 724

Poszukuję
ubikacji 60—100 m² na stolarnię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 790

Skład
mieszkaniem 2-pokojowym zaraz wynajmie gospodarz. Fabryczna 36. zdg 76 898

2
ubikacje odnowione 25 zł. Ostrówek 10 dozorca. zdg 76 841

18. DZIERŻAWY

Poszukuję
dzierżawy 150—270 mórg, dobrej ziemi, blisko miasta z gimnazjami lub dogodnemi warunkami komunikacji. Zgłaszać Kurjer Poznański pod zdg 76 774

Ogrodnictwo
blisko Gdyni
zaraz do wydzierżawienia.
Oferty „Wybrzeże" Tczew 2. — nr. 455 a. zdg 76 892

Młyn wodny
lub motorowy, przemiał około 8 tonn na dobę zadzierżawię zaraz. Erazm Rogacki, Września, Szosa Poznańska. zdg 76 888

Młyn wodny
do wydzierżawienia. Oferty pod 3500 złotych Kurjer Poznański, Bydgoszcz, Trzeciego Maja 20. ng 16 176

23. ROZMAITE

Gdy
szczęście nie może Cię odnaleźć, zwróć się do fenomenalnego Jasnowidza Handu, posiadającego dar Boży — będziesz kluczem wibracyjnym dokładnie we wszystkich kierunkach opracowany. — Nadeślij datę urodzenia jeden złoty znaczkami na porto. Jasnowidz Handu, Kraków, skrytka 474. ng 16 090

Akuszerka
Strzelecka 2
przy Świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomocy położniczej. dg 2395-6

TEATRY

TEATR POLSKI: Wtorek, 11. 8. „Medor".
Środa, 12. 8. „Medor".

TEATR NOWY: Wtorek, 11. 8. Warszawska Szopka Polityczna.
Środa, 12. 8. Warszawska Szopka Polityczna.

ADRJA: Dziś premjera — „Słomiani wdowcy łączcie się".

KINA

Poznań, wtorek, 11. 8.

APOLLO: „Zaproszenie do walca".
CORSO: „F. 13 Eskadra Junaków".
GLORIA: „Dżentelmen kocha inaczej".
GWIAZDA: „Nieśmiertelne Melodje".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Pieśń słońca" oraz nadprogram naukowy.
METROPOLIS: „Wesoła rozwódka".
RENAISSANCE: „Srebrne ostrogi".
SŁOŃCE: „Mam 19 lat".
SFINKS: „Jaśnie Pan Szofer".
ŚWIT: „Tajemnica Dr. Chandlera".
TĘCZA-Łazarz: „Całe miasto mówi o tem".
TĘCZA-Wilda: „Świat się śmieje".
WILSONA: „Cyrk Starana"

Żurnale
zimowe 1937 nadeszły. Wielki wybór. Sobczak, 27 Grudnia 20. Podwórze, parter, tamże Pracownia Manekinów. zdg 73 866-7

Uczenice
przyjmie krawieczczyzny i kroju, dogodne warunki. Woźna 14 — 6. zdg 76 879

Adarelli przepowiada
z kart Braminów, ręki. Przyjmuje do 9 wieczór. Podgórna 13, m. 10, front. zdg 76 760

Fachowo
szybko i tanio wycinam maszyna w drzewie. Ul. Nadbrzeżna 1 — m. 9. zdg 76 833

24. NAUKA

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowa 11, roczne 3 września półroczne 1 października. zdg 75 877

Stenografja
książkowość, pisanie maszyną. — Zgłoszenia od 4—7. Ogrodowa 16 II ptr. zdg 76 789

Pensjonat
wzorowy dla uczenic. Warunki bardzo dogodne Marcinkowskiego 19, II. zdg 76 908

Wpisy do prywatnej
7-mio kl.
Szkoły Powszechnej
i zgłoszenia do internatu przyjmuje Zarząd Zakładu dla polskiej, katolickiej młodzieży w Rabce. Nowy Świat. „Nowa Lechja" Julja Benoni Dobrowolska zdg 76 889

25. MUZYKA

Lekcje
gry fortepianowej udziela dyplom. nauczycielka. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom narożny). zdg 75 342

Potrzebni
saksofonista, trębacz, pianista — bocznymi instrumentami, wrzesień. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng 15 462

Pierwszorzędne
trio, kwartet, 1. 9. potrzebny — Warunki, fotografje. Kawiarnia Centralna Leszno. zdg 76 926

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

a) Służba domowa

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady — skromnem wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 690

Przyjmę
posadę w lepszym domu do wszelkich prac domowych od 15. bm. wzgl. od 1. 9. 36. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 691

Posługi
przed południem poszukuję. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 697

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, poszukuje posady do wszelkich prac domowych od 15—1. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 711

Dziewczyna
pomocy pani domu, cośkolwiek gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 710

Dziewczyna
do wszystkiego szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 709

Panna
bardzo dobrze polecona poszukuje posady jako pokojowa. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 723

Posługaczka
szuka posługi i prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 657

Polecam
gospodynie - kuchmistrzynie, lokai, chłopca kredensu. Lewandowska, Aleje Marcinkowskiego 16. zdg 76 799

Dziewczyna
młodsza szuka posady do lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 828

Uczciwa
posługi po południu. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 777

Dziewczyna
do wszystkiego samodzielnem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 917

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 907

Dziewczyna
zdrowa, silna, cośkolwiek gotowanie, pranie, prasowanie, język polski, niemiecki szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 955

Służąca
znająca kuchnię z długoletniemi świadectwim poszukuje posady do wszystkiego od 15. bm. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 948

Sierota
pełnoletnia z prowincji poszukuje posady do dzieci lub do wszystkiego najchętniej od zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 887

Gospodyni
która samodzielnie prowadziła gospodarstwo domowe szuka posady u samotnych od 15. 8. lub 1. 9. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 886

Dziewczyna
z dobremi świadectwami szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 059

Wychowawczyni
do dzieci, inteligentna, sierota — seminarjum ochroniarskie — praktyka — poszukuje jakiejkolwiek posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 76 202

Praczka
szuka prania 2,50. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 267

Sierota
poszukuje posady do prac domowych, miejscowość obojętna. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 76 235

Dobrze
polecona poszukuje posługi. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 225

Sierota
z dobrej rodziny, lat 17, poszukuje posady do dzieci. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 76 270

Młodsza
dziewczyna uczciwa, religijna poszukuje posady do wszystkiego od 15 lub 1, polecenia z posad. — Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 76 247

Uczciwa
poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 75 786

Młodsza
posługaczka prosi o posługę popołudniu. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 76 039

Dziewczyna
poszukuje posługi z praniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 441

Panienka
poszukuje posady jako pokojowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 463

Młoda
krawcowa poszukuje posady — także do lekkich prac. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 417

Posługi
poszukuje zaraz do wszystkiego. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 76 371

Posługaczka
szukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 437

Posługaczka
poszukuje posługi od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 434

Dziewczyna
gotowaniem, dobremi świadectwami szuka posady 15. 8. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 556

Wiejska
uczciwa poszukuje posady do wszelkich prac gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 536

Szukam
posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 511

Dziewczyna
uczciwa, czysta szuka posady skromnem gotowaniem — do wszystkiego, małej rodziny od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 591

Sierota
poszukuje posługi dobremi świadectwami, dobrem traktowaniem. Oferty Kurjer Pozn. p 3670

Dziewczyna
młoda, zdrowa, z samodzielnem gotowaniem, pieczeniem, zaprawy, prasowanie sztywnej i zwykłej bielizny szuka posady od 15 sierpnia do 1 lub 2 osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 614

Gospodyni
starsza intel. znająca wszechstronnie swój zawód poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 74 927

Dziewczyna
wiejska z gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 589

b) Inni

Ogrodnik - pszczelarz
żonaty, bezdzietny, dobry fachowiec, wczesne warzywa, kwiaciarstwo z obsługą pałacową, dobrze polecony szuka posady żonatego, samotnego od 1. 10. 36 lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 412

Chłopiec
do posyłek szuka pracy Oferty Kurjer Poznański zdg 76 752

Krawcowa
bieliźniarka — względnie hafciarka poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 672

Ekspedjentka
rzeźnicka z prowincji szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 667

Kupiec
lat 30, kaucja 500 złotych szuka jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 631

Nauczycielka-wychowawczyni
kochająca dzieci, długoletnia praktyką, prawo nauczania, poszukuje posady (dzieci do 10 lat). Muzyka, francuski, niemiecki, początki bez konwersacji, świadectwa bardzo dobre. Zgłoszenia Węgierska Górka, Poste restante Chmielewska. zdg 75 067

Sierota
w trudnych warunkach (rok szkoły gospod.) prosi posadę zaraz, do dziecka lub starszej pani, ewentl. dwóch osób. Kurjer Poznański, Gdynia ng 15 615

Syn
uczciwych rodziców, lat 16, pragnie wyuczyć się cukiernictwa, poszukuje nauki. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 76 726

Ekspedjentka
z branży cukierniczo - piekarskiej, z praktyką biurową szuka posady w jakiejkolwiek branży, zna język niemiecki, pisanie na maszynie Chętnie na wyjazd. — Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 76 802

Ekspedjentka
z branży rzeźnickiej poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 801

Ekspedjentka
z branży pieczywa, gdzie pracowała samodzielnie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 693

Ekspedjentka
3 lata w jednym miejscu szuka posady
w piekarni
albo kolonj.-spożywczym, może złożyć kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 554

Panienka
uczciwa, kaucja bankowa 100— szuka posady ekspedjentki, najchętniej skład pieczywa, cukierków. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 826

Ogrodnik
z kilkuletnią praktyką w ogrodach handlowych i na majątkach, wykwalifikowany dobrze w swym zawodzie, kwiaciarz, warzywnik, szkółkarz, zna pszczelnictwo, posiada dobre świadectwa i polecenia, poszukuje posady od 1 października lub później. Zgł. Kurjer Poznański zdg 76 796

Krawcowa
kuśnierka berlińska, garderobę damską wszelkie futra Szuka posady poza dom. 2 złote. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 921

Nauczycielka
egzaminowana, niemiecki, francuski, konwersację, muzyka, angielski teoretycznie szuka posady Oferty Kurjer Poznański zdg 76 914

Uczeń
stolarski trzyletnia praktyka poszukuje miejsca na dokończenie nuki. Wielkie Garbary 5 — 12. Teodor. zdg 76 929

Poszukuję miejsca
ucznia
drogeryjnego dla syna mego, ukończone 5 klas gimnazjum. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 882

Piekarz - cukiernik
dobry fachowiec, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 849

Panienka
znająca szycie, prace biurowe — ukończona Szkoła Przemysłowa, szuka posady do konfekcji, biura dzieci lub starszej pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 848

27. WOLNE POSADY

Fryzjer
polskim, niemieckim. Piłsudskiego 19. zdg 76 488

Fotograf
lub dobra retuszerka na prowincję na stałe. Ofery Kurjer Poznańsk zdg 76 629

Dziewczyna
do kuchni od zaraz. Wielka 25, restauracja. zdg 76 627

Nauczycielkę
poszukuję młodszą, 2 dzieci, wieś, kopję świadectw, warunki, języki Kurjer Pozn. zdg 76 712

Mechanik
rowerowy, młodszy potrzebny Łęgowski, Kanałowa 18. zdg 76 822

Posługaczka
Śniadeckich 4. — 7. zdg 76 666

Piegi szpecą pozbędziesz się ich przez mydło i krem »Efelis«
R. Barcikowski S. A. Poznań
ng 15 934

Pokojowa
na majątek potrzebna pierwszorzędnemi rekomendacjami od zaraz lub 1. Odpisy świadectw. — wymagania Kurjer Poznański zdg 76 682

Urzędnik
gospodarczy pod dyspozycję. — energiczny i pilny potrzebny od zaraz. Zgłoszenia z podaniem żądanej pensji oraz kopje świadectwa do Kurjera Poznańskiego zdg 76 648

Młodszemu
za pożyczkę 600,— dam stałą posadę magazyniera, utrzymaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 632

Książkowa
z znajomością księgowości amerykańskiej z dobremi poleceniami i świadectwami potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Pomorski Dom Towarowy, Tczew, St. Szellong. dg 2658

20 złotych
dziennie możesz stale zarabiać w miejscu zamieszkania. Jasnowidz Psycho-grafolog Abdel Hanim — Lwów 15, Cerkiewna 18/9. Odgadnie Twą przyszłość, oraz wprowadzi Cię na prawdzwy, szczęśliwy Nowy Tor Życia. Podaj datę urodzenia — jeśli chcesz załącz 80 gr. znaczkami. ng 16 064

Akwizytor (ka)
wydawniczy, znajdzie, dobre stałe źródło zarobkowania, zajmując się kolportażem bezkonkurencyjnych wydawnictw wśród sfer inteligencji. Wysokie wynagrodzenie. Ostatnie nowości. Zgłoszenia Al. Marcinkowskiego 5, m. 10 — godz. 10—12. ng 16 108

Służąca
do wszystkiego od zaraz. Półwiejska 2, m. 3. zdg 76 765

Domokrążny
wymowny na pokupny artykuł — Bowik, Działyńskich 3. zdg 76 823

Służąca - gosposia
do samotnej osoby. Zgłoszenia z odpisem świadectw do Kurjera Pozn. zdg 76 725

Panienki
do składu pieczywa potrzebne. — Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 76 797

Ucznia
do warsztatu blacharsko-instalacyjnego przyjmę. Anders, Poznan ul. Wrocławska 14. zdg 76 782

Dziewczyna
czysta z dobrym gotowaniem od 15. Focha 95, m. 3. zdg 76 781

Fryzjerka
biegła, Chwaliszewo 20. zdg 76 780

Fryzjerka
dzielna zaraz, posada stała. — Szulc, Szamotuły. ng 16 173

Poważna
firma włókiennicza w Łodzi poszukuje na m. Poznań i Pomorze oraz na województwa tychże — energicznego, zdolnego przedstawiciela, chrześcijanina, ustosunkowanego w tamtejszych fabrykach świec, jak również możliwie w olejarniach. Wymagane pierwszorzędne referencje. Oferty do Kurjera Pozn. pod zdg 76 891

Ekspedjent
z znajomością stylowej dekoracji potrzebny od dnia 1. 9. br. Zgł. Pomorski Dom Towarowy — Tczew. St. Szellong. dg 2659

Służąca
młoda do wszystkiego zaraz. Małeckiego 11, m 3. zdg 76 925

Fryzjerka
na stałe, gwarancja Półwiejska 16. zdg 76 900

Dziewczyna
czysta, gotowaniem. Gen. Prądzyńskiego 11, m. 3. zdg 76 915

Zaangażujemy
kilka pań i panów do zewnętrznej pracy na bezkonkurencyjną nowość Zgłoszenia wtorek 16 do 18, środa 10—13. Długa 4, — mieszkanie 10. Pg 6215-56,244

Rządca
rolny, kawaler, z wykształceniem fachowem oraz dobrą praktyką, poszukiwany na majątek 1 500 morgowy na Pomorzu. Wyczerpujące oferty z podaniem życiorysu i warunków do Kurjera Poznańskiego zdg 75 193

Technik dentystyczny
dzielny w operatywie poszukiwany. Warunki, odpisy świadectw. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 76 962

Kelner
bufetowa z gotówką 200—300.—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 952

Kucharka
restauracyjna M. Focha 23. zdg 76 953

Lekarz
dentysta (tka) potrzebny zaraz na prowincję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 939

Dziewczyna
młodsza, praniem, gotowaniem — dobre świadectwa. Mostowa 4a, m. 5. zdg 76 759

Fabryka
środków opatrunkowych poszukuje akwizytorów na prowizję. Oferty: Warszawa, Wronia 69 „Samarit". ng 15 552

Fryzjerka
dobra pensja, 50 miesięcznie zaraz. Chwaliszewo 15/16. zdg 76 870

Kucharka
potrzebna od zaraz. Restauracja „Britania". zdg 76 854

Dziewczynka
do dzieci potrzebna zaraz. Rzeczypospolitej 3, skład zdg 76 852

29. ROZRYWKA

Eugenjusz Bodo
Rekordowy entuzjazm
„Jaśnie Pan szofer"
Polska arcykomedja
Kinoteatr „Sfinks"
zdg 76 422

„Kapelusz"
modnie przefasonowany odświeżony, zastąpi nowy. Tanie kapelusze na składzie. Wytwórnia kapeluszy męskich, damskich 27-go Grudnia 2, podwórze. zdg 73 851

EKSPEDJENTKI
siły fachowe znające język niemiecki potrzebne od zaraz lub od 1. 9. do konfekcji damskiej
ST. RUCIŃSKI, ul. Nowa 7/8.
Pg 6216-[illegible]89

Humor zagraniczny

— Powieść pani ma za wiele zbytecznych postaci.
— Czy nie bywa tak zwykle też w życiu?

Co futro = to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc sierpień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk.) (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałą wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72 P. K. O. Poznań nr. 200.149.